

PETROL MAGAZÍN

GASTRONOMIE NA ČERPACÍ STANICI

TRENDY
Mycí boxy

REPORTÁŽ
Tankování lodí v Praze

Vyvinuto pro budoucnost... a Váš úspěch!

Be different, be better!

+420 377 432 234 obchod@christ-ag.com
www.christ-ag.com

Christ
WASH SYSTEMS

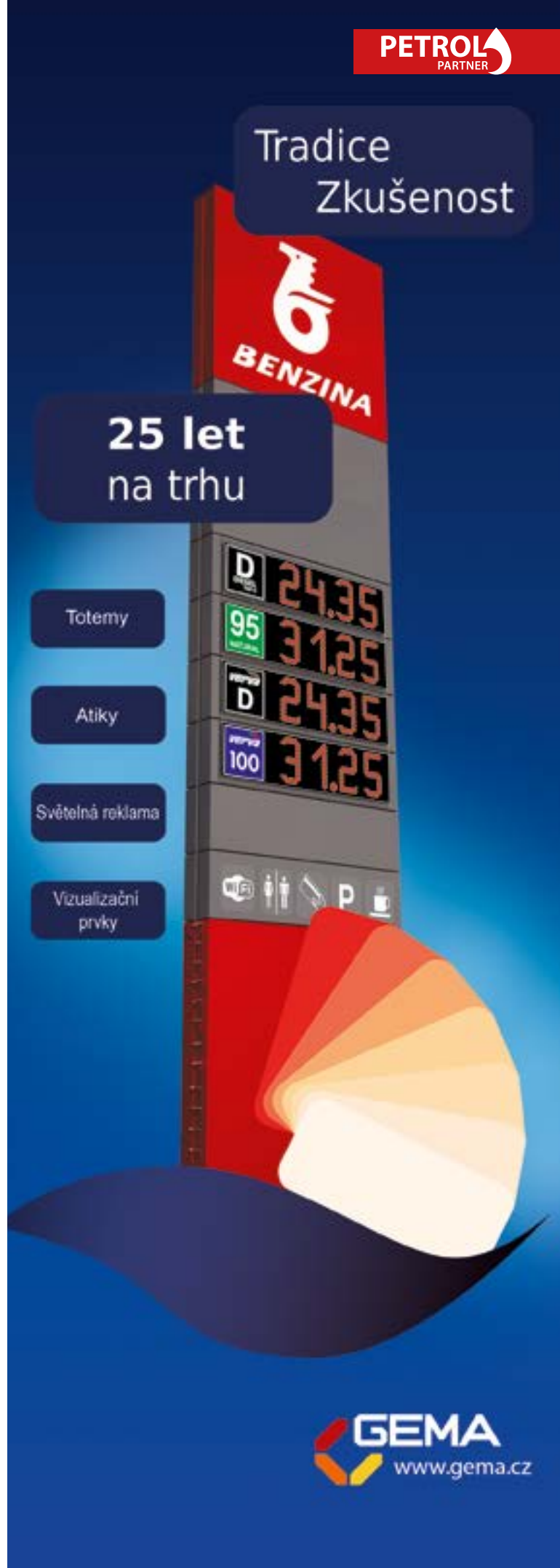

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

v ruce držíte čtvrté číslo letošního ročníku PETROLmagazínu. Jeho obsah jsme tentokrát z velké části věnovali problematice gastronomie na čerpacích stanicích. Právě nepalivové produkty mají stále významnější podíl na celkové ekonomice jejich provozu. Zatímco výtoče pohonných hmot jsou v posledních letech až na malé výjimky stabilní, zisky provozovatelů z bister a doplňkového zboží rostou. I kvůli tomu mění jejich majitelé interiéry shopů a vylepšují sortiment. Dávno už to pochopili na západ od našich hranic, kde se zejména dálniční odpočívadla změnila v obchody přetékající nejrůznějším zbožím a v gurmánská centra. První takové vlaštovky se objevují také u nás. Největší řetězce v poslední době investovaly nemalé prostředky do modernizace interiérů čerpacích stanic, v nich si pak stále větší díl ukrájí jídelní kouty a bistra. Větší pozornost je věnována i nabídce teplých a studených jídel. Nejlépe je to vidět třeba na kávě, která se pomalu stává vizitkou každé čerpací stanice. Kávou to však naštěstí nekončí. I když se převážná většina „gastrokoutků“ na čerpacích stanicích stále točí kolem párku v rohlíku, smažených produktů a plněných baget, lze i u nás zaznamenat jistý posun. Koneckonců ani představa plněné bagety nemusí být o gumovém těstě, povadlém salátu a rozteklé majonéze.

Některé řetězce si v tomto ohledu berou na pomoc populární šéfkuchaře, jinde sázejí na vlastní síly a schopnosti. Ne všude však už pochopili, že dobré jídlo je hlavně o kvalitních čerstvých surovinách a že nejlepší recepty jsou většinou velmi prosté. A hlavně, že dobrá gastronomie v normální restauraci, rychlém občerstvení a samozřejmě také na čerpací stanici je hlavně o lidech, kteří zde pracují. A také na toto téma najdete v letošním letním čísle zajímavé články od našich externistů. Nejen jako šéfredaktor časopisu o čerpacích stanicích, ale i jako člověk, který na svých cestách často zavítá na pumpu za účelem doplnění potřebné energie, si přeji, aby provozovatelé ve svém úsilí nepolevovali. I když se mnohé změnilo, rezervy najdeme i u těch nejlepších. Příjemné čtení.

■ Jiří Kaloč
šéfredaktor

Tradice
Zkušenost

BENZINA

25 let
na trhu

Totemy	D	24.35
Atiky	95	31.25
Světelná reklama	D	24.35
Vizualizační prvky	100	31.25

Icons: Wi-Fi, P, etc.

GEMA
www.gema.cz

18

22

44

56

70

Editorial

Aktuality

- 4** Valná hromada Unipetrolu
Čerpací stanice musí od 12. října používat nové symboly pro PHM
Těžba ropy v Rusku vystoupila na 11,21 milionu barelů denně
Petr Pražský povede rozvoj globální sítě čerpacích stanic Shell
- 5** V Litvínově simulovali zásah hasičů při havárii
MOL otevřel v Arkádách první Fresh Corner mimo čerpací stanici
Na Benzině v Praze lze vybírat peníze z bankomatu přímo z auta
Benzina nabízí samoobslužné oboustranné tankování pro nákladní vozy
- 6** INA kupuje od Eni podíly v ložiscích zemního plynu na Jadranu
BP kupuje provozovatele stanic pro elektromobily Chargemaster
SSHR opět navrhuje doplnit zásoby ropy, loni to vláda neschválila
Total dokončil převzetí aktivit společnosti Engie

Trh, ropa, produkty

- 8** Těžební limit nejvíc pomohl USA

Interview

- 10** Josef Vlašín

Čerpací stanice měsíce

- 14** Benzina, Siřejovice
- 18** Robin Oil, Praha

Aktuálně

- 37** Parkování kamionů na dálnicích
- 24** Nové podmínky i pro petrolejáře
- 26** Čtvrtá průmyslová revoluce na čerpací stanici

Reportáž

- 32** Podnikové čerpací stanice
- 34** Agro Jesenice

Téma

- 28** Tankování pro lodě
- 38** Klimatizace na čerpací stanici

Mytí a servis

- 40** Trendy bezkontaktního mytí

Poradenský servis

- 44** Personalistika – Lidé jsou základ
- 46** Nábor nových lidí
- 64** Daňové kontroly – mýty a realita

Alternativa

- 66** CNG stanice ve Savkově u Brna
- 67** V Česku bude do sedmi let přes sto tisíc elektromobilů

Shop a gastro

- 48** Gastro trendy na čerpacích stanicích Benzina
- 50** Gastro trendy na čerpacích stanicích MOL
- 52** Gastro trendy na čerpacích stanicích Shell
- 56** Moderní kuchyně a rychlé občerstvení
- 58** Zdravá výživa na čerpací stanici
- 60** Hlavně rychle - cena nerozhoduje
- 62** Knedlík do ruky

Autosalon Petrol

- 65** Jak budou fungovat chytré silnice?
- 68** e-salon Letňany
- 70** Peugeot 508

PETROL Partner

ČEPRO hlídá každou vaši kapku. Za kvalitu ručíme.

Kvalitu paliv ve společnosti ČEPRO prověří každý rok přes 50 tisíc testů. Nejvíce jich proběhne ve 13 vlastních laboratořích firmy, několik tisíc pak spadá pod monitoring nezávislé laboratoře SGS CZ. Desítky kontrol provede také Česká obchodní inspekce.

Garance kvality prodáváných paliv, především benzínu a nafty, je v maloobchodu i velkoobchodu jednou z hlavních konkurenčních výhod Čepra. Výstupní hodnoty jsou sledovány v několika kontrolních programech.

- **Monitoring terminálů - společný projekt s SGS CZ, zaměřující se na obsluhu ve skladech Čepra**
- **Certifikovaná doprava - kontrola jakosti při stáčení z autocisteren na čerpacích stanicích partnerů**
- **Certifikovaný velkoobchod - monitoring kvality v celém řetězci až k výdejní pistoli na partnerské pumpě**
- **Pečeť kvality - kontrola jakosti pohonných hmot prodáváných v síti čerpacích stanic EuroOil**

Právě Certifikovaný velkoobchod je vhodný program pro ty provozovatele čerpacích stanic, kteří chtějí mít dodávky benzínu a nafty pod neustálou kontrolou a prodávat je s garantovanou kvalitou. Nemusí pak ani platit drahé pojištění pro případy, že u nich zákazník natankuje nekvalitní palivo a zničí si motor nebo u nich ČOI nalezne nevyhovující vzorky. ČEPRO veškeré záruky přebírá na sebe.

Více na <https://ceproas.cz/certifikovany-velkoobchod-cepro>.

VALNÁ HROMADA UNIPETROLU

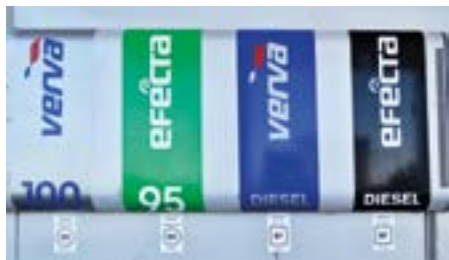

Představenstvo petrochemického holdingu Unipetrol svolalo na 28. srpna řádnou valnou hromadu firmy, kde se bude jednat o vytěsnění minoritních akcionářů ze strany majoritního vlastníka, polské skupiny PKN Orlen. Ta nabídla odkup menšinových podílů v Unipetrolu a chce stáhnout jeho akcie z burzy.

Za každou akcii se jako při předchozím odkupu nabízí 380 Kč. Jde o částku vyšší, respektive odpovídající obvyklým průměrným hodnotám, s nimiž společnost uzavírala své burzovní výsledky koncem loňského roku,

a téměř dvojnásobnou oproti hodnotě, za níž se akcie Unipetrolu obchodovaly na burze ve stejném období před rokem. Na prodeji svého podílu (20,03 %), se už rovněž dohodnul největší minoritní akcionář Unipetrolu, společnost Paulinino, za níž stojí J&T. Za přiměřenou považuje nabízenou cenu i ČNB. Nespokojenost však vyjadřují někteří minoritní akcionáři, kteří své akcie Unipetrolu nechtějí prodat, protože považují za adekvátní cenu 450 Kč za akcii. Jestliže by došlo k vytěsnění pod tuto částkou, chtějí se soudit o dorovnání.

ČERPAČÍ STANICE MUSÍ OD 12. ŘÍJNA POUŽÍVAT NOVÉ SYMBOLY PRO PHM

Kvůli jednotnému značení motorových paliv, které začne platit v celé Evropské unii od 12. října, budou stojany i tankovací pistole na všech čerpacích stanicích v Česku označeny novými symboly. Příslušné značky ponesou na krytu od nádrže také nově vyrobená auta. Čerpací stanice si vedle nového označení paliv mohou ponechat paralelně i stávající názvy. Paliva budou od poloviny října rozdělena

do tří skupin. Benzinová ponesou označení v kruhu, naftová paliva ve čtverci a plynná v kosočtverci. Písmena v uvedených symbolech budou značit typ biosložky, číslo podíl biosložky. Starších vozidel se označování týkat nebude, uvedl. Většina pumpařů již nové symboly na svých stojanech a pistolích. „Na všech našich čerpacích stanicích máme nová označení paliv od minulého týdne. Marketingové názvy jednotlivých paliv, jako je například u nás Efecta nebo Verva, zůstanou i nadále zachovány," řekl mluvčí Unipetrolu Pavel Kaidl. Nové značky by se v budoucnu měly dále rozšiřovat podle vývoje alternativních pohonných hmot. Podle petrolejářů by měly být tuzemské čerpací stanice připraveny do konce září. Splnění povinnosti bude následně kontrolovat Česká obchodní inspekce.

TĚŽBA ROPY V RUSKU VYSTOUPILA NA 11,21 MILIONU BARELŮ DENNĚ

Těžba ropy v Rusku se v červenci oproti červnu zvýšila o 150 000 barelů na 11,21 milionu barelů denně. Rusko tak těží více, než se zavázalo v dohodě s OPEC. Podle té se Moskva zavázala, že sníží těžbu ropy o 300 000 barelů z 11,247 milionů barelů denně v říjnu 2016. Jenže ceny v letošním roce prudce vzrostly, a tak se země koncem června dohodly, že zvýší od července produkci o jeden milion denně. Rusku z toho připadlo 200 000 barelů. Nově vzniklá skupina OPEC+, vedená Saúdskou Arábií a Ruskem, se má znovu setkat v září, aby projednala současnou dohodu o těžbě.

PETR PRAŽSKÝ ŘÍDÍ ROZVOJ GLOBÁLNÍ SÍTĚ ČERPAČÍCH STANIC SHELL

Petr Pražský se stal součástí globálního vedení Retailu Skupiny Shell. Bude mít na starosti rozvoj celosvětové sítě čerpacích stanic, kterých je dnes přes 43 000 ve více než 70 zemích celého světa. V uplynulých pěti letech zodpovídal za provoz, marketing, strategii a další rozvoj více než 1000 čerpacích stanic Shell v regionu střední a východní Evropy.

V souvislosti s nástupem do globální pozice opouští Petr Pražský představenstvo společnosti Shell Czech Republic a.s. Vedení provozu čerpacích stanic Shell ve střední a východní Evropě od něj přebírá kolega Oleksandr Koliakin, sídlící v Polsku.

V LITVÍNOVĚ SIMULOVALI ZÁSAH HASIČŮ PŘI HAVÁRII

V litvínovské rafinerii se v červnu uskutečnilo rozsáhlé havarijní cvičení s cílem prověřit připravenost zásahových složek a zaměstnanců pro případ nenadálé mimořádné události. Během simulovaného zásahu na etylenové jednotce došlo k praktickému procvičení všech zásahových činností a postupů a ke kontrole funkčnosti provozních předpisů a účinnosti vnitřních havarijních plánů. "Podobná cvičení probíhají několikrát do roka ve všech našich výrobních areálech. Toto cvičení ale bylo svým rozsahem mimořádné. Jde

o praktický nácvik, jako by se jednalo o skutečnou událost. Ověřují se například rozhodovací schopnosti velitele zásahu a konkrétní plnění jeho rozkazů. Zpětným rozborem cvičného zásahu vyhodnotíme jeho účinnost a v případě identifikace možností ke zlepšení naše havarijní plány dále vylepšíme," říká Tomáš Herink, člen představenstva společnosti Unipetrol zodpovědný za bezpečnost. Během cvičení byl simulován únik pracího oleje kvůli netěsnosti potrubí. S ohledem na charakter události byl vyhlášen první stupeň havárie včetně přivolání jednotky podnikového Hasičského záchranného sboru. Při nácviku rozhodl velitel zásahu o evakuaci části provozu a v koordinaci s dalšími týmy nechal uzavřít postiženou oblast. Zasedal krizový štáb a byly rozeslány interní varovné SMS zprávy obyvatelům měst a obcí v okolí výrobního závodu Unipetrolu v Litvínově - Záluží. Hasiči také simulovali záchranu postiženého zaměstnance a jeho stabilizaci.

BENZINA NABÍZÍ SAMOOBSLUŽNÉ OBOUSTRANNÉ TANKOVÁNÍ PRO NÁKLADNÍ VOZY

Benzina přišla s řešením, které razantně zjednoduší a zrychlí oboustranné tankování nákladních vozidel. Díky němu nyní mohou řidiči doplnit palivo z obou stran současně. Nový elektronický platební systém Benziny umožňuje řidičům provádět všechny úkony snadno a rychle pomocí venkovního platebního terminálu bez nutnosti žádat obsluhu čerpací stanice o asistenci. Na terminálu si zvolí, ze kterých výdejních stojanů a v jaké maximální výši chtějí tankovat, a následně u zvolených výdejních míst mohou použít tankovací pistole až ze čtyř stojanů najednou. Systém automaticky vyhodnotí množství čerpaného paliva, případně kapaliny AdBlue, a při naplnění všech nádrží nebo při dosažení finančního limitu se sám vypne a automaticky nastaví údaje k provedení platební transakce. Systém podporuje platbu všemi kartami, které povolují předautorizaci, tedy bankovními kartami a tankovacími kartami Benzina Business a Easy či Shell, UTA, DKV a OMV. Pokud si zákazník nevybere ani jednu z va-

riant, může zaplatit hotovostí v obchodě. Aktuálně je tento tankovací systém funkční na čtyřech čerpacích stanicích Benzina: na dálnici D5 u obcí Rudná a Drahelčice, na dálnici D1 u obce Střechov a na silnici č. 7 u obce Hora Svatého Šebestiána (č. 348). V letošním roce bude toto řešení spuštěno ještě na čerpacích stanicích na dálnici D8 u obce Siřejovice a na dálnici D1 u obce Rousínov. Během následujících tří let plánuje Benzina takto vybavit celkem 15 čerpacích stanic, zejména na dálnicích a ostatních tranzitních silnicích.

MOL OTEVŘEL V ARKÁDÁCH PRVNÍ FRESH CORNER MIMO ČERPAČÍ STANICI

V pražském obchodním centru Arkády Pankrác představila v srpnu svůj občerstvovací koncept Fresh Corner síť čerpacích stanic MOL. Fresh Corner s pořadovým číslem 125, postavený na kvalitní kávě a rychlém občerstvení, je tak první pobočkou, která nenachází na čerpací stanici. MOL, který je se svými 306 stanicemi druhým největším provozovatelem čerpacích stanic u nás, se k expanzi svého občerstvovacího konceptu do obchodních center rozhodl jako první na trhu. "Do konce roku plánujeme v Praze otevřít další pobočku Fresh Corner mimo naši běžnou prodejní síť. Pokračujeme také v našem závazku zavést občerstvovací koncept na všech stanicích MOL do roku 2019 a následně do roku 2020 i na většině původních stanic Pap Oil, které se v současnosti barví dozelena," uvedl Tomáš Lux, Retail Manager MOL Česká republika.

NA BENZINĚ V PRAZE LZE VYBÍRAT PENÍZE Z BANKOMATU PŘÍMO Z AUTA

Benzina v Argentinské ulici v Praze Holešovicích otevřela první průjezdný bankomat, u kterého lze vybrat finance přímo ze sedadla svého auta. Tzv. "Drive up" bankomat je novou službou zákazníkům, je umístěn přímo mezi tankovacími stojany a umožňuje řidičům provádět i finanční operace přímo z okénka svého vozu. Speciální bankomat určený pro motoristy je výškově upraven pro pohodlné ovládání z okénka automobilu, a to i v případě SUV nebo dodávek. Kromě výběru hotovosti bude bankomat přijímat i vklady. Na celém světě je dnes instalováno přibližně 68 800 Drive-up bankomatů, což jsou asi 2 % z celkového počtu bankomatů. Nejvíce jsou rozšířeny v USA (40 % všech bankomatů) a v Saúdské Arábii (13 %). V plánu Benziny je do konce roku na dvou čerpacích stanicích zprovoznit další bankomaty.

INA KUPUJE OD ENI PODÍLY V LOŽISCÍCH ZEMNÍHO PLYNU NA JADRANU

Chorvatská společnost INA, která je i součástí skupiny MOL, kupuje od chorvatské části italského koncernu Eni podíl na společném projektu těžby zemního plynu z mořského dna v chorvatské části Jaderského moře a těžební lokalitě Marica. Po splnění všech podmínek, včetně souhlasu chorvatského antimonopolního úřadu, se INA stane 100% vlastníkem a jediným operátorem uhlovodíkových ložisek v severní části Jaderské-

ho moře a lokalitě Marica. Vydání rozhodnutí se očekává v nejbližších měsících. Transakce může zvýšit ověřené a předpokládané zásoby společnosti INA o téměř 4,3 milionu barelů ropného ekvivalentu (boe) a zvýšit těžbu uhlovodíků v roce 2018 o 2500 boe (přibližně 380 000 m³ denně). Je to další krok k naplnění cíle Skupiny MOL v oblasti doplňování uhlovodíkových rezerv. INA se také poprvé ve své historii stane jediným operátorem podmořského ložiska. To společnosti umožní rozšířit do budoucna své investice v severní části Jaderského moře a těžební lokalitě Marica. Po ukončení transakce bude celý objem zemního plynu vytěženého z koncesní lokality v severní části Jaderského moře využit na zásobování Chorvatska, zatímco zemní plyn z těžební lokality Marica bude v souladu se smlouvami mezi INA a Eni o prodeji zemního plynu směřovat - tak jako dosud - do Itálie.

TOTAL DOKONČIL PŘEVZETÍ AKTIVIT SPOLEČNOSTI ENGIE

Francouzský Total dokončil proces převzetí aktivit v oblasti zkapalněného zemního plynu (LNG) od společnosti Engie za 1,5 miliardy dolarů (v přepočtu cca 33,4 miliardy Kč). Na světovém trhu LNG se tak stává druhým největším hráčem. Pokud by se v nadcházejícím roce zlepšila situace na globálním trhu s ropou, Total svému partnerovi vyplatí dalších až 550 milionů

dolarů. Akvizice umožní Totalu spravovat do roku 2020 zhruba 40 milionů tun LNG ročně a díky podílu 16,6 procenta na americkém projektu Cameron LNG také zvýšit podíl na trhu v USA. Kromě toho získá Total spektrum dodavatelů z Alžírsko, Nigérie, Norska, Ruska, Kataru a USA a deset tankerů pro přepravu LNG. Jeho flotila se tak zvýší na 18 lodí.

SSHR OPĚT NAVRHUJE DOPLNIT ZÁSoby ROPY, LONI TO VLÁDA NESCHVÁLILA

Správa státních hmotných rezerv (SSHR) opět požaduje po vládě, aby schválila doplnění ropy nebo ropných produktů do státních zásob. Vyplyvá to z materiálu, který je v meziresortním připomínkovém řízení. Loni v červnu kabinet Bohuslava Sobotky (ČSSD) podobný záměr neschválil, navýšení zásob totiž zablokovali ministři za hnutí ANO. SSHR přitom už v dubnu 2017 informovala, že Česko neplní evropskou směrnici, která výši zásob určuje. Brusel požaduje po státech, které ropu netěží, aby měly zásoby minimálně na 90

dní. Správa v aktuálním materiálu uvedla, že ke konci března letošního roku dispono-

BP INVESTUJE DO NABÍJEČÍCH STANIC PRO ELEKTROMOBILY

Koncern BP kupuje britského producenta a provozovatele nabíječek stanic pro elektromobily Chargemaster za 130 milionů liber (3,8 miliardy Kč). Jeho ultrarychlé nabíječky stojany chce BP během příštích 12 měsíců instalovat na svých 1200 čerpacích stanicích v Británii, pak se soustředí na čínský trh. Stejně jako její konkurenti Shell a Total také BP hodlá využít svou rozsáhlou globální síť čerpacích stanic k upevnění pozice na trhu elektromobilů. Firma odhaduje, že do roku 2040 bude po britských silnicích jezdit 12 milionů vozů na elektrický pohon, zatímco loni jich bylo jen 135 000. Celosvětově se pak má jejich počet zvýšit z jednoho milionu na více než 300 milionů. Tzv. ultrarychlá nabíječky stanice o výkonu 150 kilowattů nabije vozidlo k jízdě do vzdálenosti asi 160 kilometrů za deset minut. Firma Chargemaster, která je britskou jedničkou na trhu nabíječek stanic, bude přejmenována na BP Chargemaster. Založena byla v roce 2008 a aktuálně po celé Evropě provozuje přes 50 000.

- Schválené přísady pro individuální aditivaci.
- Přísady pro čerpací stanice a přípravu značkových paliv.

**Rozdíl
mezi
nimi je**

PETROL
PARTNER

SUPER BENZIN ADITIV

- Udržuje motor a palivový systém čistý
- Zlepšuje mazací schopnost benzínu, chrání vstřikování před opotřebením
- Snižuje tření v motoru a tím zvyšuje jeho výkon
- Působí preventivně proti zvyšování požadavku na oktanové číslo
- Chrání palivový systém před korozi
- Snižuje spotřebu paliva o 5 až 7 %
- Je kompatibilní se všemi druhy motorových olejů
- Udržuje stabilní volnoběžné otáčky

Dostání
v sítích

ELIT
více než autodily

BENZINA
Unipetrol Group

oma **cz**

AUTO KELLY
vše pro auta

APM
AUTOMOTIVE
Váš dodavatel autodílů

Čisticí schopnost prokázána v mezinárodně uznávané zkoušce CEC F-05-93.

Laboratoř: SGS Kolín

Zkušební motor: Mercedes-Benz M102, 2,3l

Trvání jedné zkoušky: 60 h

Po 60 hodinách na standardní Natural 95 se na sacích ventilech vytvořilo průměrně **380 mg** úsad. Za dalších 60 hodin, kdy motor pracoval na palivo s přídavkem přísady VIF, zbylo na ventilech průměrně jen **15 mg** úsad. Super Benzin Aditiv tak odstranil **96 %** úsad na sacích ventilech. Super Benzin Aditiv výrazně redukuje též karbonové úsady ve spalovacích prostorech. Po testu na standardní benzin bylo z pístů a hlav válců seškrábáno 7099 mg karbonu, po testu na palivo s přídavkem Super Benzin Aditivu jen 2477 mg.

Video z testu
naleznete zde

Úsady ve spalovacích prostorech

- Zvyšují sklony k detonačnímu spalování = pokles výkonu, nárůst spotřeby paliva
- Nasají benzin po studeném startu = zhasínání motoru, škubání při akceleraci
- Zkracují životnost motoru = karbon ve válcích působí jako brusná pasta

Úsady na ventilech

- Snižují průtok vzduchu = nižší výkon motoru
- Nasávají benzin = zhasínání po studeném startu, opakovaný studený start, prodleva při přidání plynu
- Nekontrolovatelně uvolňují benzin = houpání otáček, zvýšená spotřeba paliva

VIF, s.r.o., Volutová 2523, 158 00 Praha 5

Telefon: 235 520 133, e-mail: vif@vif.cz, www.vif.cz

TĚŽEBNÍ LIMIT NEJVÍCE POMOHL USA

Na konci června byl zrušen těžební limit kartelu OPEC, Ruska a dalších menších producentů. Cena ropy zareagovala na tuto událost postupným poklesem pod 75 dolarů za barel v případě ropy Brent a 70 dolarů v případě ropy WTI.

Zvýšení těžby

Rusko zvedlo v červenci svoji těžbu na 11,2 milionu barelů ropy denně a tamní ministerstvo energetiky uvedlo, že podobná produkce bude i v nejbližších pěti měsících. Saúdská Arábie nejdříve zvýšila produkci až na 10,49 milionu barelů, ale v červenci se svého rychlého navýšení těžby a dopadu na ceny ropy zalekla a upravila těžbu na 10,3 mbd. Významné je i zvýšení těžby v USA na rekordních 11 milionů barelů v důsledku rozmachu těžby v břidlicích.

Ze Spojených států amerických se postupně stává významný celosvětový hráč v oblasti produkce ropy a dalších energetických surovin. Analytici Goldman Sachs vypočetli, že už příští rok by USA mohly být energeticky soběstačné. Od roku 2021 by se pak mohly stát i čistým exportérem ropy. Ještě před deseti lety byla energetická závislost USA na úrovni 2 % z HDP. To znamená, že pokud energie zdražily o 10 %, znamena-

lo to zpomalení růstu HDP o přibližně 0,2 %. V roce 2011 vynakládaly USA na import ropy až 30 miliard dolarů měsíčně. Teď to je méně než 10 miliard a v příštím roce to bude méně než 5 miliard dolarů měsíčně.

Sankce vůči Íránu

Tento vývoj značně zamíchá kartami na globálním energetickém trhu a nemůžeme se divit, že USA obnovily sankce vůči Íránu, i když řada jiných vyspělých zemí uvádí, že jaderný program Íránu nepředstavuje tak velkou hrozbu. I Čína, která teď zápasí s USA v rámci obchodní války, musela krátkodobě ustoupit. Sice zavedla 25% clo na dovoz pohonných hmot z USA, ale omezit dovoz ropy z USA si netroufla. Čínský prezident nicméně nařídil lokálním energetickým firmám, aby více investovaly do vyhledávání a těžby ropy. Těžební limit v posledních dvou letech tedy nejvíce pomohl USA, jelikož růst ceny ropy podpořil zotavení amerických energetických produ-

centů. Ziskovost tamních těžebních firem je už opět celkem vysoká i díky významné redukci nákladů. Větší rozmach těžby teď brzdí spíše nedostatek kvalifikovaných odborníků.

Globální poptávka po ropě a pohonných hmotách nadále roste v důsledku rychlého bohatnutí domácností. V nejbližších dvou letech se situace pravděpodobně nezmění, jelikož ekonomický rozmach by se zatím zastavit neměl. Po zrušení těžebního limitu se celosvětové zásoby stabilizovaly a momentálně se nachází mírně pod pětiletým průměrem.

Pohonné hmoty byly toto léto meziročně dražší o přibližně 3,5 koruny na litr. Do konce roku se ale nečeká další výraznější zdražování. Ropy je na trhu dostatek a její produkce je dobře diverzifikovaná po světě. Produkční výpadek, který by způsobil prudké zdražení ropy a pohonných hmot, je proto málo pravděpodobný.

■ *AUTOR: Boris Tomčíak, ekonom ze společnosti Finlord*
FOTO: archiv

Navštivte nás od 1. do 5. října 2018 na
Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně!

LPG | CNG | AdBlue® | palivová hospodářství | PHM
Expozici naší společnosti naleznete v pavilonu M.

ZISKY SE DAJÍ ZVYŠOVAT I ŠETŘENÍM

V třebíčské společnosti Monti Systems již více než 15 let vyvíjejí systémy pro automatizaci a řízení provozu čerpacích stanic. S většinovým vlastníkem a jednatelem této společnosti Josefem Vlašínem jsme si povídali o tom, co je dnes v jeho oboru nového a jaké možnosti mají v době internetu nejen nájemci a majitelé jednotlivých čerpacích stanic ale i velké řetězce, kterým systémy od firmy Monti pomáhají nejen při řízení a kontrole svých provozů, ale pomáhají zlepšit logistiku distribuce nebo eliminovat provozní ztráty při skladování pohonných hmot.

Na čem v současné době pracujete?

Poslední roky jsme vyvíjeli dva projekty tak, abychom měli šanci dostat alespoň na jeden z nich podporu z dotačních zdrojů Evropské unie. Shodou okolností ale uspěly oba. Celkem se jedná o tříleté programy ve výši okolo 30 milionů korun. Tím prvním je program podpory ICT pro vývoj nového software, druhý je zařazen do programu Potenciál, jehož cílem je podpora vytvoření kvalitního zázemí podniků při realizaci aktivit v oblasti průmyslového výzkumu. Díky němu jsme vybudovali nové vývojové a výrobní pro-

story v Třebíči, které jsme si pronajali od místní teplárenské společnosti. Ta nám poskytla budovu, my jsme v ní udělali celou novou vnitřní vestavbu. Kromě kanceláří a provozního zázemí centra tam budou laboratoře a třeba kalibrační komora s laserovým interferometrem, kterou potřebujeme pro přesnou kalibraci našich sond pro měření všech možných veličin v nádržích s pohonnými hmotami.

Všechno, co firma dělá, se vyvíjí a vyrábí v Třebíči?

Ano, vývoj zařízení i firmware je kompletně náš, některé komponenty jako třeba základové desky nebo skříně si necháváme vyrábět.

Majitelé a nájemci čerpacích stanic jsou poměrně konzervativní, řada věcí se obnovuje, až když doslouží, zatímco ve světě počítačů a řídicích systémů jde všechno dopředu velmi překotně...

Máte pravdu. V tomto ohledu se my musíme přizpůsobit tak, aby všechna naše zařízení byla kompatibilní i se staršími přístroji. Uvedu příklad: Zatímco dnes

se všude setkáme s připojením přes USB kabel nebo bezdrátově prostřednictvím wi-fi, čerpací stanice stále ještě pracují se starými i když spolehlivými linkami RS485 nebo RS232. A to je český trh v tomto ohledu ještě docela pokrokový, daleko horší je situace třeba v Německu a Rakousku.

Proč by si měly čerpací stanice pořídit právě zařízení od společnosti Monti Systems?

Celá stanice je doslova prošípovaná řadou čidel. Jsou mezi jednotlivými plášti nádrží, potrubím, pod tankovacími stojany nebo pod střechou výdejní plochy. Je důležité, aby čerpací stanice byla vybavena něčím, co dokáže sledovat, jestli neunikají pohonné hmoty, zda někde nedochází k nadprůměrně vysoké koncentraci par nebo zda někde nevzniká ohnisko požáru. Některá čidla jsou samozřejmě povinná, jiné si tam dává provozovatel k získání doplňkových dat, která sám považuje za důležitá. Naše centrální jednotka, kterou jsme vyvinuli, to všechno dokáže pojmout sama a následně také

vyhodnotit. Navíc dokáže provozovatele na spoustu věcí sama upozorňovat. Záleží na tom, jak si ji provozovatel nastaví a co všechno od ní požaduje.

Stav pohonných hmot přece může provozovatel sledovat prostřednictvím pokladního systému.

Stav ano, ale to nestačí. Na čerpací stanici musíte mít dva řídicí systémy. Jeden je právě ten pokladní. Přes ten naskladňujete a prodáváte zboží nebo pohonné hmoty. A pak je tu ještě druhý technologický řídicí systém. Přes něj můžete nejen sledovat pohonné hmoty z hlediska množství ale monitorovat rozdíly při dodávkách nebo při výdeji, popřípadě i jejich kvalitu. Ale slouží také k řízení některých technologií, které zajišťují provoz čerpací stanice. Přes naše zařízení lze třeba nastavit teplotu, úroveň osvětlení, teplotu a intenzitu klimatizace, propojuje EZS i kamerové systémy. Centrální software pak slouží třeba ke kontrole závad, platnosti revizí nebo třeba k hlídání funkčnosti myčky a její chemie.

MONTI

MONTI SYSTEMS s.r.o.
Příkop 843/4, 602 00 Brno
t: +420 568 421 280
e: info@monti.cz

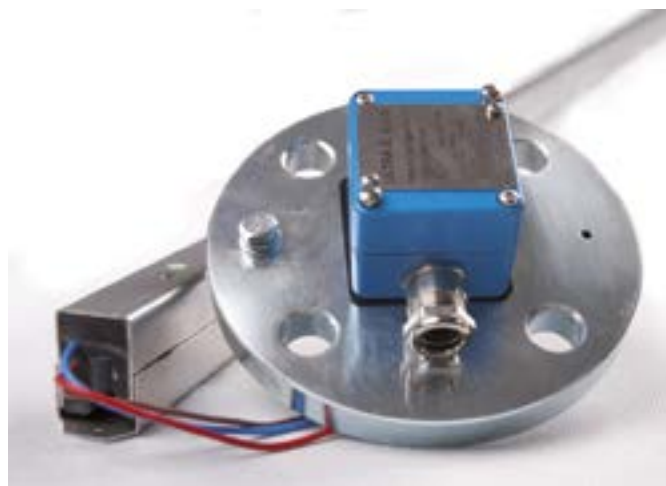
MĚJTE NÁKLADY VE SVÝCH RUKÁCH

Specialista na snižování ztrát PHM a kontrolu nákladů na revize a servis ČS PHM

- Měření hladin PHM všech cenových kategorií s aplikacemi pro kontrolu dodávek, kontrolu úbytků a kontrolu kvality
- Aplikace na kontrolu nákladů, termínů a dokumentace revizí a servisních zásahů

www.monti.cz

➔ **Z větších řetězců si vaše zařízení objednala společnost KM Prona, ale klíčovým partnerem na českém trhu je státní Čepro, se kterým jste již uskutečnili několik projektů. Můžete prozradit, čeho všeho se týkají?**

Ano, Čepro je naším stěžejním partnerem. Vyvíjíme pro něj systémy, které řídí i hlídají maximálně možný počet parametrů a propojuje čerpací stanice s centrálou, distribucí i sklady. Jde o to, aby odpovědní pracovníci v každém okamžiku byli o všem informováni a zároveň spolu mohli prostřednictvím našeho systému komunikovat. Přístup do systému je navíc vícestupňový, takže o některých úrovních kontroly ani obsluha čerpací stanice nemusí vědět. Ta naopak může komunikovat s centrálou, aniž by bylo třeba někam volat. Většina závad je zjištěna automaticky, obsluha zadává pouze nedetekovatelné závady, že někde je porouchané třeba WC nebo neteče voda, systém sám vystaví žádost na příslušný servis, kontroluje odstranění závady a vyhodnocuje proces. Dispečeri pouze dohlíží, parametrizují nebo schvalují požadavky. Obsluha čerpací stanice se tak může věnovat pouze činnostem, které má v popisu práce.

Už máte po zavedení tohoto systému nějaké konkrétní výstupy?

Máme. Díky tomuto systému se například výrazně zkrátila střední doba oprav a odstávek stanic. Výrazně se zmenšila i technologická ztráta pohonných hmot. Celorepublikový průměr je 0,25 procent, Čepro po zavedení našeho systému a souvisejících vnitřních procesů ztrátu výrazně snížilo, a v roce 2016 dosáhlo nejnižší hodnotu 0,06 procenta.

Všichni se dnes snaží dělat všechno proto, aby zlepšili tržby, ale málo lidí si uvědomuje, že zvyšovat zisk lze i šetřením. Většina přitom vůbec netuší, jaké technologické ztráty paliva vlastně mají. Některé řetězce ani nemají své čerpací stanice napojeny do jednoho kontrolního systému. Když pak oslovíme manažera s naším produktem, většinou chce to nejjednodušší zařízení. Základ u nás stojí okolo 30 tisíc korun na stanici, ale poskytne pouze orientační hodnoty. Pokud chcete mít opravdu výstupy, ze kterých lze zjistit něco podstatného, zamezit plýtvání a krádežím, je dobré investovat do tohoto zařízení minimálně 120 tisíc korun.

S Čeprem spolupracujete také na zlepšení logistiky distribuce pohonných hmot. V čem to spočívá?

Asi myslíte Certifikovaný velkoobchod Čepra. Spočívá to v tom, že čerpačka si od Čepra nakupujete pohonné hmoty. Oni ji garantují kvalitu - tu hlídá SGS - a zároveň vás zásobují bez objednávek ale pouze podle toho, jak jim to vychází podle logistického řetězce. Díky tomu se nájemce čerpací stanice nemusí s ohledem na stav a jakost paliva v nádržích o nic starat. My jim k tomu děláme automatizovaný systém plánování dopravy. Je to zaležené na tom, že vidíme do každé čerpací stanice a známe její historii.

Pro nás to byla obrovská výzva. Protože ne všude máme své měřicí systémy, museli jsme napojit na spoustu méně známých i zcela neznámých měřicích zařízení. Divil byste se, kolik odlišných systémů se u čerpacích stanic v České republice nachází a my jsme dnes zřejmě jediná firma, která se na ně dokáže napojit a získávat data.

Kromě toho vyvíjíme plně automatický systém plánování závozu ze skladů

Ing. Josef Vlašín

Absolvent brněnské stavební fakulty působí ve firmě Monti Systems od roku 1998. Dnes je jejím většinovým vlastníkem i jednatelem. V oboru čerpacích stanic pak podniká celá rodina. Manželka je nájemcem čerpací stanice Eurooil v Lednici, starší dcera Radka provozuje pro změnu pumpu řetězce KM Prona v Jaroměřicích nad Rokytnou (pozn. red.: reportáž PETROLmagazín 2/2018). Josef Vlašín je také vášnivým golfistou, což přenesl i na své dcery. Ta starší se na kariéru golfistky nevydala, mladší je několikanásobná mistryně republiky, nyní se snaží dostat mezi profíky a její otec ji dělá na turnajích manažera i caddyho zároveň.

na stanice. My dnes dokážeme přesně naprogramovat životnost produktu neboli dobu, kdy dojde zásoba, a také optimální trasu rozvozu cisterny. To vše pro několik skladů a desítky aut současně.

Říkal jste, že dokážete změřit nejen množství pohonných hmot ale i jejich kvalitu. Jak?

Dosud jsme používali vysoce přesné kapacitní sondy od jedné slovenské firmy, nyní vyvíjíme vlastní sondu, která by dokázala měřit i určité jakostní parametry pohonných hmot. Dosud používané sondy, většinou plovákové, jsou schopny změřit úroveň hladiny v nádrži, teplotu, některé zhruba i hustotu produktu. Naše sonda má uvnitř nerezového obalu kapacitní, teplotní a tlaková čidla po celé výšce sondy, z velikosti odezvy kapacitorů a změn tlaku jsme schopni kontinuálně zjistit jaké palivo je v nádrži, případně jestli obsahuje vodu nebo jinou složku, jestli je v nádrži znečištěné nebo došlo k míchání paliv. Tohle zařízení je zcela unikátní a troufám si tvrdit, že nikdo dnes nic podobného nenabízí.

Jak velký tým má tyto zajímavé produkty na svědomí?

Máme celkem dvanáct zaměstnanců,

z toho na vývoji se podílí čtyři, na dotované projekty jsme navíc najali tři kvalitní programátory a vývojáře. Jeden z nich již s námi na některých projektech spolupracoval, takže je dobře obeznámen s naší problematikou. Dnes je samozřejmě náročné sehnat kvalitní lidi a stojí to i mnoho peněz. To se pak promítne do

nákladů na vývoj nového produktu. Dotáčnické programy přitom mají určitá rizika. My jsme například z dotací nedostali více než půl roku ani korunu jenom proto, že česká vláda nastavila pravidla tak, že to v Bruselu nebyli schopni akceptovat.

■ AUTOR: Jiří Kaloč
FOTO: Autor, archiv

792 460 792

www.cfft.cz

792 460 792

Care For Fuel Technology Technologie čerpacích stanic

www.cfft.cz

792 460 792

www.cfft.cz

**Prodej
Servis
Revize
Výstavba**

KOMPLEXNÍ SLUŽBY POD MILEŠOVKOU

S ikonickou Milešovkou a fotogenickým hradem Házmburk v pozadí stojí u dálnice D8 za posledním sjezdem na Lovosice (Exit 45) ve směru na Prahu v katastru obce Siřejovice čerpací stanice Benzina. O rozsáhlé odpočívadlo pro kamiony se pumpa musí dělit s fastfoodem McDonald's, přesto se jí zde daří nejen prodávat pohonné hmoty, ale solidní tržby má také shop a velkoryse řešené bistro.

Čerpací stanice Benzina stojí u dálnice D8 vedoucí ze směru od německých Drážďan na Prahu od otevření v roce 2001. Vloni bylo zázemí této pumpy důkladně zmodernizováno podle nového konceptu Benziny s označením Stop Café. Na jaře příštího roku v rámci oprav dálnice by se ještě měla rekonstruovat výdejní plocha, kde by se měla objevit nová zámková dlažba a zbrusu nové čerpací stojany. Možná i proto se zatím v rámci první části rekonstrukce nezměnila nabídka, a tak zde například chybí na dálnicích již běžný stojan na kapalinu AdBlue, kterou si v Siřejovicích koupíte pouze v plastové láhvi nebo kanystru. Jinak je sortiment pohonných hmot v rámci řetězce Benzina standardní. Najdete zde jak základní aditivovaná paliva Efecta (benzín 95 okt. a mo-

torová nafta), tak prémiové pohonné hmoty Verva (benzín 100 okt. a motorová nafta s cetanovým číslem 60). Součástí refýže je pak také stojan na LPG, který zde má pronajatý Kralupol, a stojan IDS s tankautomatem a naftou pro kamiony.

Po rekonstrukci by se vedle možnosti čerpání AdBlue měla rozšířit nabídka pohonných hmot o stlačený zemní plyn. A nabídku posléze doplní i stojan na dobíjení elektromobilů, neboť pumpa v Siřejovicích přesně zapadá do plánů Unipetrolu na „elektrifikaci“ Česka prostřednictvím největší české sítě čerpacích stanic.

[Ze supermarketu na pumpu](#)

Od březnové rekonstrukce má tuto pumpu

v nájmu Karel Seifert, který předtím pracoval 10 let jako ředitel supermarketu Kaufland v Děčíně. „To byla dost dlouhá doba, abych uvažoval o změně. Impulsem pro mě byl jeden z kolegů, který odešel právě do Benziny,“ říká Karel Seifert, který od loňského roku získával zkušenosti s provozem čerpací stanice na Benzině v Děčíně. „Oproti supermarketu zde nemáme tak široký sortiment, ale v Kauflandu se zase neprodávaly pohonné hmoty. Taky zde mám pod sebou menší počet zaměstnanců a není tu taková byrokracie. V obchodním řetězci totiž pořád musíte psát nějaké reporty, to tady odpadá,“ srovnává Karel Seifert a dodává: „Na druhou stranu, když něco pokazíte v supermarketu, vždy to lze něčím zdůvodnit a větší postih vám nehrozí. Tady si to zaplatíte sami.“

Karel Seifert zaměstnává na této čerpací stanici celkem 15 lidí. Přibližně polovinu tvoří ženy a celkově je kolektiv spíše mladší, i když podle věku si Karel Seifert zaměstnance rozhodně nevybírá a zastoupeny jsou zde všechny generace. S ohledem na to, že pumpa má otevřeno 24 hodin sedm dní v týdnu, pracuje se zde na dvě 12hodinové směny. „Já mám hodně známých podnikatelů v mnoha oborech, kteří zaměstnávají lidi. Všichni říkají to samé, že dnes mají problém s nedostatkem personálu. Vybrat si ten správný není úplně jednoduché. Ale ten můj je poslední tři měsíce konečně stabilní,“ říká Karel Seifert.

Podle zásad convenience

Za automatickými skleněnými dveřmi vejde-

te do velkoryse dimenzovaného prostoru. Rekonstrukce však zcela změnila nejen design, ale také uspořádání celé stavby z hlediska rozmístění jednotlivých prostor. Například toalety jsou nově úplně na druhé straně, což na začátku některé stálé zákazníky čerpací stanice mátló. Vpravo jsou pokladny, bistro a barový pult, vlevo posezení, menší barový pult a regály s impulsním zbožím. Přímo proti vchodu pak zákazníci vidí samoobslužný kávový koutek, vlevo od něj je právě vchod na sociální zařízení. To je, jako na všech pumpách Benziny, zdarma, pánové mají k dispozici čtyři kabinky a čtyři pisoáry, dámy dokonce šest kabelek. Nechybí přebalovací pult ani sprcha. Ta je ovšem za poplatek.

Prostoru je v shopu dostatek. I když na čerpačku přijede autobus, nebude zde do-

cházet k nepříjemným tlačenicím ani v případě, že se zde bude chtít celý zájezd občerstvit. Kromě dvou barových pultů mají zákazníci k dispozici 4 stoly s dvoudílnými lavicemi z obou stran.

Další posezení najdete venku s výhledem na hrad Házmburk. Nelíbilo se nám, že přímý vstup na zahrádku byl v době naší návštěvy uzamčen, a naopak chválíme, že venkovní stoly byly v srpnovém vedru schovány pod rozměrnými slunečníky a že zahrádku zdobily truhlíky s květinami. Samozřejmostí je připojení k internetu přes wi-fi. Mnoho zákazníků pak jistě ocení i možnost dobítí mobilního telefonu jak přes USB kabel, tak bezdrátově. To je k dispozici u barových pultů.

Zboží v regálech je uspořádáno podle zásad convenience, na což dbá Benzina ☺

➔ a není to nic cizího ani pro zkušeného obchodníka Karla Seiferta. Nechybí ani regál se zbožím v akci s upoutávkou „Hity měsíce“, který tentokrát lákal na energetické nápoje a tyčinky, kofolu, minerální vodu a pivo. To je sice chvályhodné, zákazníci však toto zboží spíše hledají v chlazených boxech nebo lednici. Sortiment, který si určuje centrála, je však uspokojivý. Nikde jsme nenašli prázdné místo a všechny nabízené produkty byly otočeny, pokud to šlo, vinětami k zákazníkovi. Bohatá byla i nabídka hraček a her nebo pomůcek pro mobilní telefony. Přimo před pokladnami stojí navíc regál, který nabízí čerstvé balené potraviny jako snídaně nebo zdravou svačinu (jogurty, ovoce, cereálie). Tyto produkty zde nemusí každý očekávat, a tak jejich umístění, kdy je zákazníci jen stěží přehlédnou, samozřejmě rovněž chválíme.

Bohaté menu

Jak už bylo řečeno, Benzina na D8 nabízí koncept občerstvení Stop Café, což představuje vedle fair trade kávy do kelímku, kterou si zákazníci připravují sami, také ucelenou nabídku teplých a studených jídel nebo teplých i studených svačinek. Samozřejmě, že nechybí tradiční hotdog, ale k tomu mají zákazníci pumpy na výběr z bohatého menu, kde nás kromě pestrosti zaujaly i docela příznivé ceny. Některá hotová jídla pořídíte do 100 korun, minutky do 130 korun.

Nechybí tradiční české hotovky (guláš, svíčková, vepřo-knedlo-zelo apod.) ani přesnídávkové polévky (čočková, frankfurtská, gulášová), které Benzině jako chlazené produkty dodává firma Hamé, zároveň si však zákazníci mohou dát „minutky“ připravené bez oleje v indukční peci (pannini, hamburger, losos, hranolky, řízek) nebo čerstvé saláty s lososem nebo kuřecím masem (César). Jedním ze zaměstnanců pumpy je ostatně i kuchař, který zde chystá saláty a bagety podle přesných receptur Benziny, ale dokáže připravit i čerstvé těstoviny, které se nejprve vaří ve speciálním hrnci a pak dodělávají na pánvi s příslušnou omáčkou. Ráno nechybí v nabídce vydatná snídaně, v níž najdete jak čerstvě míchaná vejčička, tak opečenou slaninu nebo čerstvou bagetu. K té si pak zákazník může dopřát i zdravý „fresh“ z čerstvě vymačkaného ovoce a zeleniny (pomeranč, jablko, karotka, kiwi).

I když hned vedle čerpací stanice stojí také restaurace McDonald's, Karel Seifert ji jako ohrožení svého podnikání v gastronomii nebere. „McDonald's má specifickou

nabídku, která však nevyhovuje úplně každému. Například náš hamburger se s tím od McDonalda vůbec nedá srovnávat,” říká a dodává, že každý z podniků má svou klientelu a ta patřící k Benzině je z hlediska kapacity čerpací stanice dostatečná.

Kamiony, kam se podíváš

Odpočívadlo Sířejovice bylo původně určeno hlavně pro kamionovou dopravu. „Nákladní automobily zde mají celkem 90 parkovacích míst, ale většinou jich zde parkuje daleko více,” říká Karel Seifert. Viděli jsme to ostatně sami, když jsme k této čerpací stanici přijížděli a samotnou pumpu jsme kvůli parkujícím kamionům uviděli až na poslední chvíli. Ale jako problém je Karel Seifert nebere, protože právě řidiči kamionů patří mezi

nejčastější zákazníky této čerpací stanice. Jinak se zde v sezóně často zastavují hlavně Němci, Holanďané nebo Belgičané, kteří míří na dovolenou na jih. Benzina v Sířejovicích je totiž v rámci dálnice D8 po „molce“ u Ústí nad Labem hned druhou čerpací stanicí od německých hranic.

Karel Seifert je se svým novým povoláním zatím spokojen. „Benzina je systémová společnost a já jsem byl na systém zvyklý. I když jsem teď vlastně podnikatel, podmínky spolupráce mě plně vyhovují,” říká a dodává, že je spokojen i s funkcí, vzhledem a nabídkou služeb „své“ čerpací stanice. „Chybí mi zde bankomat, se kterým se však při rekonstrukci výdejní plochy rovněž počítá,” dodává.

■ AUTOR: Jiří Kaloč
FOTO: autor

TATSUNO

OCEAN EURO KOMBI

ELEKTRONICKÉ KOMBINOVANÉ STOJANY

PETROL
PARTNER

TATSUNO EUROPE, a.s.
Pražská 2325/68,
678 01 Blansko, Česká republika
info@tatsuno-europe.com
www.tatsuno-europe.com

ŠPANĚLSKÁ ŠUNKA, ŠVÉDSKÉ SEKERY I FRANCOUZSKÉ ŠAMPAŇSKÉ...

Pokud pojedete po dálnici D10 z Mladé Boleslavi a nesjedete na pražský okruh směr Štěrbohol, narazíte po několika kilometrech jízdy po Vysočanské radiále za sjezdem na Satalice na čerpací stanici RoBiN OIL. Jedná se o další čerpací stanici tohoto českého řetězce na území hlavního města, která motoristům slouží od 17. listopadu 2013.

Na zelené louce

Protože byla tahle pumpa postavena tzv. na zelené louce, nebylo nutné se ničemu přizpůsobovat, všechno se dělalo od začátku tak, jak si to představoval majitel i nájemci. S ohledem na místo, kde stojí, je složité přesně popsat statut této čerpačky. Z části se jedná o městskou, zčásti o dálniční čerpací stanici. Zastavují se zde řidiči kamionů i Pražané, kteří zavítají na portálovou myčku, která není u dálničních pump zrovna běžná. Řidiči kamionů pro změnu využívají venkovní zahrádku s pergolou, kterou si nájemci – manželé Vůjtěchovi – postavili až po otevření. Zahrádka nenavazuje na shop, ale spíše sousedí s pěti parkovacími místy pro kamiony.

Pečlivě uklizená výdejní plocha nabízí celkem osm tankovacích míst, k dispozici je benzin oktanového čísla 95 i 98 a samozřejmě motorová nafta. Všimli jsme si, že na stojanech již nyní bylo také nové značení paliv, které bude od října povinné na všech čerpacích stanicích zemí Evropské unie. Nabíjecí stojan ani stojan na CNG zde není, kousek stranou od hlavní výdejní plochy však nabídku doplňuje LPG. O ceny i dodávky pohonných hmot se stará centrála RoBiN OILu, firma má ostatně vlastní autodopravu, která sem palivo vozí převážně z Kralup.

Pumpa má otevřeno nonstop sedm dní v týdnu. Nájemci mají celkem 12 zaměstnanců, kteří se střídají ve dvousměnném provozu. Nechybí mezi nimi ani dva placáři, které

najdete u všech větších pump modrobílého řetězce. Zde mají na starost navíc kromě výdejního místa také myčku. Nutno dodat, že o obojí se starají pečlivě, všude bylo čisto a všechno bylo plně funkční. I když je myčka španělské značky Istobal v provozu už pátým rokem, stále vypadá jako nová. „Pokud si zde někdo zakoupí mytí automobilu, kompletně ho obslužíme. Nemusí ani zadávat kód do myčky. Díky tomu nedochází k tomu, že by myčku někdo poničil, a tak k nám dodavatel jezdí pouze na standardní servisní prohlídky,“ říká Jan Vůjtěch.

Z vlastní iniciativy

Nájemci pracují v oboru čerpacích stanic

dlouhá léta. Než se dostali k této čerpací stanici, starali se o pumpu nejmenovaného řetězce na Liberecké ulici v Praze 8. Když se ovšem dozvěděli, že se na Vysočanské radiále otevírá nová „robinka“, neváhali a přihlásili se do konkurzu. A uspěli. Od konce roku 2013 se tak jejich osudy spojily s modrobílým řetězcem RoBiN OIL.

A rozhodně nelitují. „Jsme rádi, že nám vedení nechává volnou ruku z hlediska doplňkového prodeje,“ říká Jan Vůjtěch. Budoucí nájemci ostatně mohli mít připomínky i v době, kdy se pumpa stavěla. „Prosadili jsme si třeba druhou plnohodnotnou kasu, která normálně bývá jen pro gastro, aby tady lidi dlouho nečekali,“ dodává. Je otázkou, zda je to ještě v normě, nebo už trochu za hranou,

ale nápady nájemců na rozšíření sortimentu čerpací stanice jsou často velmi netradiční.

Čerpačka na Vysočanské radiále však díky tomu nabízí vždy něco extra. Už při vstupu do shopu si nemůžete nevšimnout „venkovské“ dekorace pomocí starého trakaře a květinové výzdoby, uvnitř pak zútulňují jídelní koutek umělé květiny. Pult bistra pak opticky vylepšuje sterilovaná zelenina, což je jeden z koníčků nájemce. Není divu, že si tu a tam někdo nakládanou dobrotu koupí.

Kromě barevné zeleniny nás zaujala i nabídka piv, kterým vévodila velká plechovka s plzeňským Prazdrojem o objemu 0,75 litru, nebo vyzrálá španělská šunka. „To pivo si tu kupují lidé hlavně na grilovačku. A šunka? Jeden zákazník tu koupil hned dvě, a tak ji tady

od té doby nabízíme,“ komentuje správce pumpy trochu nestandardní sortiment. Proti pokladnám najdete další zboží, které byste na čerpací stanici rovněž nečekali. Vedle standardní vinotéky, kterou najdete na všech čerpacích stanicích RoBiN OIL, je zde navíc ještě vitrina s pravým šampaňským značky Durdon Bouval.

Další překvapení čeká zákazníky pumpy u regálu s televizí, který stojí v jídelním koutku. V zamknutých vitrínách zde najdou unikátní nože a ručně dělané švédské sekery v ceně několika tisíc korun. Při naší návštěvě zrovna jeden zákazník obdivoval vzácné kousky nožů z damažkové oceli, na které je Jan Vůjtěch jako sběratel samozřejmě náležitě pyšný. Ale všechno, co je zde vystaveno, ➔

➔ si můžete také zakoupit. Interiér shopu je přesně rozdělen na dvě zóny – pokladnu s obchodem a bistro s jídelním koutem. Co se týče celkového uspořádání čerpací stanice a rozmístění impulzního zboží, mohli by mít experti na marketing určité výhrady, ale jinak je vidět, že provozovatelé svému obchodu velmi dobře rozumí. Zároveň přesně vědí, kde co najdou a kolik stojí každá položka jejich sortimentu. Přehled pak mají také o tom, kdy je třeba zboží doplnit. Samostatnou kapitolou a svým způsobem i chloubou celé sítě RoBiN OIL jsou toalety. Při naší návštěvě byly nejen dokonale čisté, ale zároveň příjemně voněly. Zařízení v umývárně byla zčásti bezdotyková, nechyběly plné a funkční dávkovače mýdla ani tryskový osušovač rukou.

Žádné polotovary

Malá kuchyňka vybavená fritézou i elektrickou a mikrovlnnou troubou je hned za výdejním pultem bistra. Umožňuje, že zde zákazníci najdou teplé i studené pokrmy výhradně vlastní výroby. Jedním ze zaměstnanců čerpací stanice je totiž kuchařka, která zde od rána chystá jídla tak, aby byla maximálně čerstvá. Denně je pro zákazníky k dispozici minimálně jedna polévka, k tomu si můžete objednat některou ze tří „hotovek“ ale také tradiční smažený sýr, karbanátek, hamburger nebo párek v rohlíku.

Nechybí samozřejmě vlastnoručně plněné housky nebo bagety, koupit si zde můžete i fresh z čerstvě vymačkaných pomerančů, a v nabídce najdete dokonce lákavý domácí štrůdl. Samozřejmostí je kvalitní káva, kterou na čerpací stanici RoBiN OIL dodává společnost Dallmayr. K dispozici je klasický automat na kelímky se zrnkovou i instantní kávou, ale také profesionální pákový automat a porcelánové šálky. K takové kávě si pak můžete dát zákusek, třeba koňakovou špičku.

Trochu jiná pumpa

Jsem si jist, že RoBiN OIL na Vysočanské radiále patří mezi čerpačky, na které se zákazníci rádi vrací. Důvodem je jak příjemné prostředí, dobré jídlo a milá obsluha, tak šance, že zde objeví něco netradičního, co by na čerpačce nečekali a vlastně to možná ani nepotřebují... Ale právě takové detaily dělají ze standardní pumpy velkého řetězce svým způsobem originál.

■ AUTOR: Jiří Kaloč
FOTO: autor

automechanika FRANKFURT

2018

11. 9. - 15. 9. 2018 NAJDETE NÁS NA STÁNKU 3.1 F26

11. 9. - 15. 9. 2018 FIND US AT STAND 3.1 F26

KAM S NÍM

Klasická nerudovská otázka trápí dopravce a řidiče už dlouhé roky. Rok od roku se navíc problémy s parkováním nebo odpočinkem na cestě nezlepšují, ale spíše prohlubují.

Parkovací místa rostou pomalu

Rostoucí ekonomika vyžaduje rostoucí přepravu, žádá větší počet nákladních vozů a kamionů na silnicích a přibývá jich rychleji než odstavných ploch, samostatných nebo u čerpacích stanic, parkovišť nebo zkrátka komplexních služeb po vzoru německých autohofů.

Soukromých projektů jako například nedávno rozšířený Autopark D-1 firmy Jerex u Ostrovačic u Brna je jako šafránu. Ministerstvo dopravy společně s Ředitelstvím silnic a dálnic nové chystá, ale jejich počet zdaleka nestačí. Největší tuzemské sdružení dopravců Česmad Bohemia odhaduje, že po celém Česku chybí na dálnicích a hlavních silničních tazích odstavné plochy pro krátkodobé zastavení zhruba pro dva tisíce vozů. Po celém Česku to jsou řádově tisíce.

Stát připravuje pro nejbližší roky výstavbu necelých 460 míst. Ministerstvo dopravy konkrétně vypočítává, že do konce letoška stát zprovozní nové plochy u dálnic pro 60 kamionů (všechny u pumpy Benzina – Šlovice na

D5 u Plzně), v příštím roce pro 153 a do budoucna se připravuje výstavba v konkrétních lokalitách pro 245 kamionů. Dohromady je to 458 ploch.

„Je dokončena vyhledávací studie na doplnění odpočívek všech typů na stávající i na připravované dálnice. Na základě těchto studií bude zahájena postupná příprava nových lokalit a rozšíření těch stávajících,“ uvedl mluvčí ministerstva dopravy Zdeněk Neusar.

Sázka na soukromníky nevyšla

Stávající neuspokojivý stav způsobila podle Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD) neutěšená situace už od 90. let, kdy převládal názor, že soukromníci zajistí služby na dálnici nejlépe, a státu tak odpadne starost. Proto byly v 90. letech uzavírány nájemní smlouvy na odpočívky až na 50 let. „Nyní s odstupem času lze říci, že tato cesta nebyla ideální. V současnosti se ukazuje, že síla soukromého kapitálu není v čase konstantní a že poskytování veřejné služby je často v rozporu s hlavním zájmem soukromé-

ho podnikatele, a to dosahovat co nejvyššího zisku,“ uvádí ředitelství v podrobné zprávě o stavu odpočívek v Česku.

Nové „soukromé“ odpočívky vznikaly údajně nekonceptně, primárně jako čerpací stanice, nikoliv jako odpočívky, čemuž odpovídal i nedostatečný počet parkovacích míst. „Tyto smlouvy tak jsou příčinou toho, proč některé odpočívky, převážně na nejstarších dálničních tazích, tedy D1 Praha–Brno, D2 Brno–Bratislava, jsou ve stavu, který lze mnohdy označit za tristní či ostudný,“ přiznává ŘSD.

Správce dálnic přiznává také, že problém přetrvával i do dalších let. „Kauzy, které odpočívky provázely v letech 2004–2009, kdy pro pronájem odpočívek byly vybrány firmy s nejasnou vlastnickou strukturou, uzavírané smlouvy byly nejasné a pro stát mnohdy nevýhodné, poznamenaly ŘSD natolik, že od roku 2010 nebyla zprovozněna žádná nová odpočívka, i přesto, že byly některé vybudovány.

Další a možná podstatnější vliv je, že ekonomická krize v roce 2008 a několika dalších letech utlumila výstavbu dálnic a odpočívky

byly vypuštěny z přípravy dálničních tahů. „Tento krok vedl k tomu, že začaly vznikat dálnice bez jakéhokoliv místa k zastavení, odpočinku či možnosti natankování. Výše uvedené tak mělo za následek, že odpočívky se v posledních letech až na výjimky nepřipravovaly,“ přiznává analýza zpracovaná správcem dálnic.

Řešení problému nebude rychlé

Na nápravě prý správce už pracuje. Nová místa pro nákladní automobily mají vzniknout kromě letoška na D5 rozšířením míst na pumpě Šlovice i v příštím roce. Konkrétně na D8 u současné benzinky Siřejovice, na D1 poblíž stanice Střechov a také na D1 v lokalitě Studený (70. kilometr, vpravo). V příštím roce má na těchto místech vzniknout celkem 153 míst pro kamiony. Následně je podle mluvčího ministerstva dopravy v přípravě 245 nových míst na dálnicích v Česku.

Jenže nově chystaných 458 míst pro parkování a další služby řidičům nákladní dopravy je celkově zoufale málo. Problém je hlavně

v tom, že většina ploch, které by se hodily pro rozsáhlá odstavná parkoviště, pumpy a další služby v sousedství dálnic či měst, nepatří státu, ale spíše vlastníkům, kteří s oborem nemají nic společného.

„Pokud stát ale nedokáže pozemky kupovat, zasítovat a teprve pak pronajímat soukromým subjektům, nic se nezlepší. Bez toho je provozování takového autoparku pro soukromníka holý ekonomický nesmysl s návratností kolem 30 let,“ připomíná Martin Vohánka, majitel společnosti Eurowag, která u nás provozuje většinou na svých pozemcích areály pro řidiče kamionů u Rovadova, Chebu, Ústí a Modletic u Prahy.

Dlouhé roky už u nás ale z výše uvedených důvodů žádný nový neotevřel. V cizině, od Maďarska a Polska po Španělsko, už ovšem Eurowag zprovoznil dvanáct takových „autohofů“.

Pumpaři se snaží, obce se brání

Je to problém i obcí, které se leckde marně snaží nevhodně parkující kamiony vyhánět ze svého území, ale i prodejci pohonných hmot, kteří se snaží služby a tankování pro řidiče kamionů co nejvíce rozšířit. Nemají je však komu nabídnout. Například lídr pumpařského trhu Benzina má prostory pro parkování kamionů sotva na dvacet z celkem 404 čerpaček.

„Míst máme zoufale málo. Ale platí to i pro naši konkurenci na trhu. A tíží nás to. Uvažujeme o rozšíření služeb pro řidiče kamionů nebo o zprostředkování plateb mýtného. Ale možnosti, jak vybudovat zázemí pro tyto řidiče a rozšířit plochy pro parkování, jsou velmi omezené,“ uvedl Marek Zouvala, ředitel Benziny, která je součástí skupiny Unipetrol.

■ AUTOR: Miroslav Petr
FOTO: archiv a Jiří Kaloč

Senát schválil v červenci dlouho připravovaný návrh zákona, kterým se mění zákon č. 201/2012Sb., o ochraně ovzduší. Podstatou novely je transpozice tří směrnic Evropského parlamentu a Evropské rady do české legislativy, které se týkají jakosti pohonných hmot a snížení emisí látek znečišťujících ovzduší, což jsou pochopitelně mimo jiné také pohonné hmoty.

Konkrétně se jedná o směrnici (EU) 2015/652 ze dne 20. dubna 2015, kterou se stanoví metody výpočtu a požadavky na podávání zpráv podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/70/ES o jakosti benzinu a motorové nafty. Dále o směrnici (EU) 2015/1513 ze dne 9. září 2015, kterou se mění směrnice 98/70/ES o jakosti benzinu motorové nafty a směrnice 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a ještě o směrnici (EU) 2016/2284 ze dne 14. prosince 2016 o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší, o změně směr-

nice 2003/35/ES a o zrušení směrnice 2001/81/ES.

Obnovitelné zdroje a snižování emisí

Pro petrolejářský průmysl a obchod mají význam první dvě směrnice, které stanoví nové podmínky uplatňování obnovitelných zdrojů energie v palivech pro dopravu a pro plnění snižování emisí skleníkových plynů ze spalování motorových paliv. Z časového pohledu novela zákona stanoví podmínky pro zmíněná opatření po roce

2018 s předpokládaným průmětem do legislativy i po roce 2020. Prezident nový zákon podepsal dne 31. Července a zveřejnění ve Sbírce zákonů ČR očekáváme v krátké době.

V novelizovaném zákoně je ministerstvu životního prostředí uloženo připravit návrh vládního nařízení, kterým stanoví základní hodnotu produkce emisí skleníkových plynů pro fosilní pohonné hmoty, způsob výpočtu emisí skleníkových plynů z pohonných hmot pro dopravní účely a elektřiny pro dopravní účely a obsahové náležitosti a vzor zprávy o emisích.

Dále má stanovit podmínky ověření snížení emisí z těžby a obsahové náležitosti dokladu o snížení emisí z těžby ropy a stanovit požadavky na biopaliva, která mají nízký dopad v souvislosti s nepřímou změnou ve využívání půdy. Návrh ministerstvo životního prostředí předložilo k projednání vládě. Schválení a vydání ve Sbírce zákonů ČR se očekává v krátké době. Zákon také ukládá ministerstvu zpracovat národní program snižování emisí ČR zaměřený na antropogenní emise škodlivin.

Co se změnilo

V celém zákoně se mění definice povinných osob. Slova „Dodavatelé pohonných hmot“ se v novém zákoně nahrazují slovy „Osob uvádějících motorové benzinu nebo motorovou naftu do volného daňového oběhu na daňovém území ČR pro dopravní účely motorové benzinu nebo motorovou naftu uvedené do volného daňového oběhu v jiném členském státě EU“, Z nové definice vyplývá zúžení plnění povinnosti jen na dodavatele benzinu a motorové nafty. Je také zavedena nová definice pohonných hmot, která zahrnuje motorový benzin, motorovou naftu, zkapalněný ropný plyn, zemní plyn, vodík, biopalivo, bioplyn nebo jiné palivo z obnovitelných zdrojů nebo směsné palivo. Další novinkou je změna výrazu „užití pohonných hmot pro dopravní účely“ na „užití pro pohon silničních vozidel, zvláštních vozidel, drážních vozidel nebo plavidel na vnitrozemských vodních cestách včetně rekreačních plavidel“. Nově se také zavádí do poolu energií pro dopravu elektřina pro dopravní účely používaná k pohonu silničních vozidel a je upravena definice skleníkových plynů a jejich vznik během úplného životního cyklu pohonné hmoty nebo elektřiny pro dopravní účely. Další novinkou je pojem emise z těžby ropy, které vzniknou, než se ropa začne zpracovávat v rafinérii.

Také jsou upraveny podmínky pro účely splnění biopovinnosti tak, že množství použitého biopaliva se započte 2x pokud je vyrobené z použitého kuchyňského oleje nebo z vedlejších živočišných produktů nebo mají nízký dopad v souvislosti s nepřímou změnou ve využívání půdy a splňují požadavky stanovené pro vádčím právním předpisem.

Dodavatelé motorového benzinu nebo motorové nafty mohou biopovinnost a snížení emisí splnit také:

- Uvedením na trh čistého biopaliva nebo směsného paliva dle zákona o pohonných hmotách,
- uvedením na trh zkapalněného ropného plynu,
- dodáním zemního plynu nebo bioplynu pro dopravní účely do prostoru čerpací stanice,
- prodejem vodíku pro dopravní účely,
- dodáním elektřiny pro dopravní účely.

Dodavatelé motorového benzinu nebo motorové nafty se mohou za účelem splnění povinnosti sružit i s jinými dodavateli, ale musí předtím předložit kopii smlouvy o sdružení se všemi účastníky smlouvy. Povinnost snižovat emise skleníkových plynů mohou dále plnit i zohledněním snížení emisí z těžby ropy v příslušném kalendářním roce v kterémkoliv zemi, a to až do výše 1 % základní hodnoty produkce emisí skleníkových plynů pro fosilní pohonné hmoty. Množství snížení emisí musí být ověřeno autorizovanou osobou a je započitatelné pokud opatření ke snížení byla provedena po 1. lednu 2011. Nově jsou rovněž stanoveny podmínky, které musí splňovat biopaliva, zkapalněné ropné plyny, stlačený zemní plyn, vodík a elektřina v dopravě, aby je povinná osoba mohla započítat do plnění povinnosti.

Je také stanovena povinnost zajistit minimální snížení emisí skleníkových plynů z motorového benzinu nebo motorové nafty v průběhu jednotlivých čtvrtletí kalendářního roku. Oznámení o splnění povinnosti musí dodavatelé motorového benzinu nebo motorové nafty podat celnímu úřadu do 40 dnů po skončení příslušného období. Za nesplnění je stanovena sankce ve výši 10 Kč za každý kilogram oxidu uhličitého a jsou stanovena i přísnější pravidla pro kontrolu osob, kterým ministerstvo vydalo certifikát, zda nadále splňují požadavky pro jeho udělení.

Co se nezměnilo

V zákoně zůstává snížení emisí skleníkových plynů v letech 2017 až 2019 o 3,5 % a v roce 2020 a v dalších letech o 6 %. Dodavatelé motorových benzinů nebo motorové nafty však musí i nadále až na

malé výjimky podávat každoročně zprávu o emisích skleníkových plynů. Informace uvedené ve zprávě musí být ověřeny autorizovanou osobou.

Změny v nařízení vlády o snižování emisí

Novou základní hodnotou produkce emisí skleníkových plynů pro fosilní pohonné hmoty je 94,1 g CO₂ ekv/MJ. Změnil se i způsob výpočtu emisí skleníkových plynů z pohonných hmot pro dopravní účely a elektřiny pro dopravní účely stejně jako požadavky na biopaliva, které mají nízký dopad v souvislosti s nepřímou změnou ve využívání půdy. Nově je třeba také nastudovat podmínky ověření snížení emisí z těžby, požadavky na systém kvality a systém hmotnostní bilance zabezpečující plnění kritérií udržitelnosti, náležitosti certifikátů podle §21 odst. 1 až 3 zákona o ochraně ovzduší nebo náležitosti samostatného prohlášení pěstitele biomasy o splnění kritérií udržitelnosti, dílčího prohlášení o shodě s kritérii udržitelnosti a prohlášení o shodě s kritérii udržitelnosti a nakonec obsahové náležitosti dokladu o snížení emisí z těžby.

Velmi důležité je přechodné ustanovení, které stanoví, že pro vyhodnocení plnění povinnosti a snížení emisí a pro účely pokuty v případě nesplnění se za rok 2018 použije základní hodnota produkce emisí skleníkových plynů pro fosilní pohonné hmoty ve výši 83,8 g CO₂ ekv/MJ, tj. hodnota uvedená v Nařízení vlády č. 351/2012Sb. Hodnota je platná pro rok 2018 i pro váženou produkci emisí skleníkových plynů během životního cyklu motorového benzinu a motorové nafty. Součástí zprávy o emisích za rok 2018 je také zpráva o emisích podle dat a postupu nového nařízení vlády. Ta má však jen informativní účel.

Zákon nabývá účinnosti prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení s výjimkou povinnosti zajistit minimální snížení emisí skleníkových plynů z motorového benzinu nebo motorové nafty v průběhu kalendářního roku. Povinnost platí od 1. ledna 2019.

■ AUTOR: PR ČAPPO
FOTO: archiv

ČTVRTÁ PRŮMYSLOVÁ REVOLUCE NA ČERPACÍ STANICI

Při pročítání materiálů nasbíraných na letošním UNITI Expo jsem mnohokrát narazil na pojem Tankstelle 4.0. V naší literatuře jsem se s ním ale nikde nesešel. Domnívám se však, že nás tento fenomén dříve nebo později také dostihne. Vždyť pojem Průmysl 4.0 se skloňuje ve všech pádech už nyní a Tankstelle 4.0 neboli čerpací stanice 4.0 na sebe jistě nenechá dlouho čekat.

Internet, komunikace, kybernetika

Průmysl 4.0 je v některé literatuře označován jako 4. průmyslová revoluce. Připomeňme si historii těch předchozích. Vynález parního stroje v 18. století nastartoval 1. průmyslovou revoluci. Pak přišla elektrifikace a zavedení montážních linek. Zde hovoříme o 2. průmyslové revoluci. Ta třetí je pak charakterizována automatizací a zavedením programovatelných automatů do výrobních procesů. No a ta naše, 4., je charakterizována masovým rozšířením internetu, komunikačních sítí a kybernetických systémů. Průmysl 4.0 je tedy charakterizován kybernetickými systémy, internetem věcí, internetem služeb a digitální ekonomikou.

Internet věcí

Internet věcí nebo-li IoT (Internet of Things) by měl do roku 2020 propojit více než 20 miliard strojů a přístrojů s tím, že se přesune centralizovaná komunikace na přímou decentralizovanou komunikaci M2M (Machine to Machine). V té době bude více než 50% propojenost IoT. Snížení toku velkého množství dat umožní jejich zpracování přímo v senzorech – Edge Computing. Bude možné flexibilně hodnotit kritéria filtrů dat, a optimalizovat tak mnohé procesy. Bude možné vzájemné učení se obdobných strojů mezi sebou bez nutnosti vnějšího zásahu. 5G standart umožní zvýšení rychlosti a tím i propustnost současných LTE sítí zhruba desetinásobně. Tím se výrazně zvýší konektivita

IoT. Zároveň bude nutné vytvořit nové standardy IoT umožňující masovou výrobu potřebných komponent.

Internet služeb a digitální ekonomika

Internet služeb je založen na online práci a sdílení dat v cloudových úložištích. Cloudy jsou nástrojem pro kooperativní vytváření obsahů. Jejich další výhodou je vysoká konektivita – k jejich užívání stačí v podstatě jakýkoli webový prohlížeč. Odpadá nutnost ukládání dat na vlastní disk a nákupu a instalace softwaru.

Digitální ekonomika je také produktem 4. průmyslové revoluce. Obecně jde o koncept, který umožní některé aktivity z běžného života přesunout na internet při snížení nákladů a zvýšení pohodlí.

Čerpací stanice 4.0

Toto vše úzce souvisí s inovacemi čerpacích stanic. Většina výrobců v této souvislosti zavádí inteligentní tank-automaty spolu s aplikacemi na chytrých telefonech, řízení čerpací stanice včetně back-office na dálku z notebooku nebo tabletu, řízení forecourt do cloudu umožňující nezávislou komunikaci i mezi zařízeními různých výrobců. Velká pozornost je věnována rozšiřování komfortu mobilních plateb, zavádění inteligentních senzorických systémů pro včasné odhalování možných poruch, zdokonalování managementu měření obsahu palivových nádrží umožňující pohodlnou logistiku zavážení a v neposlední řadě je pozornost věnována různým zákaznickým aplikacím, které umožňují prostřednictvím sociálních sítí komunikovat s chytrou čerpací stanicí budoucnosti – čerpací stanicí 4.0.

■ AUTOR: Petr Šeda, P.R. GIA
FOTO: archiv

SHERON

motorista ví...

PETROL
PARTNER

CHRÁNÍ... CHLADÍ... NEZAMRZNE...

ČERPACÍ STANICE NA VODĚ

Kousek od Štefánikova mostu u nábřeží Edvarda Beneše naproti přístavišti Na Františku je ukotveno speciální ekologické servisní plavidlo SP 150. Je určeno k tomu, aby obsluhovalo v rámci tankování i odčerpávání tekutin nákladní i osobní lodě pohybující se v Praze po Vltavě. Kromě pohonných hmot si zde můžete doplnit vodu nebo potřebné provozní kapaliny nebo zde odevzdat veškerý pevný i tekutý odpad.

Lodní doprava houstne

Vodní doprava pod pražskými mosty má dlouhou historii a v poslední době její intenzita stále roste. Pokud si sednete na některou z náplavek a budete se chvíli dívat na řeku, neuplyne delší chvíle, aby kolem vás neprojela nějaká loď ať už pro osobní, nebo nákladní dopravu. Aby byla zajištěna čistota životního prostředí, což v tomto případě znamená, aby lodě nevypouštěly fekální odpady a použité oleje do Vltavy, vymyslelo Ředitelství vodních cest koncem 90. let minulého století tzv. servisní plavidlo SP150.

Plavidlo vzniklo generální rekonstrukcí tlačného člunu a na vodu bylo spuštěno

v roce 1998. Od roku 2004 pak dostalo své kotevní místo při levém břehu Vltavy nad Štefánikovým mostem. V tomto úseku dlouhém asi 180 m je nábřežní zeď s výškou 7 m a 4,5 m od horní hladiny Helmovského jezu u ostrova Štvanice. Právě zdrž Helmovského jezu je zřejmě nejfrekventovanějším úsekem vltavské vodní cesty v oblasti Prahy. Zde totiž kotví a pluje nejvíce osobních lodí, které má servisní loď obsluhovat.

Bezmála 50 metrů dlouhý kolos

Servisní ekologické plavidlo SP 150 tvoří sestava tlačného člunu TČ 526 (po rekonstrukci SP150) a tlačný remorkér TR 567. Do náklado-

vého prostoru byly zabudovány skladovací nádrže a další potřebná technologická zařízení pro servis. Člun je po celé délce zakryt přístřeškem, který je zčásti pevný a zčásti posuvný kvůli manipulaci s kontejnery a sudy. Kotevní a vyvazovací zařízení člunu je původní, nově byl člun vybaven požárním, drenážním a balastním systémem a elektrorozvodem pro zásobování technologií energií. Veškeré vybavení bylo vymyšleno tak, aby splňovalo nejprísnější ekologické předpisy.

Požární systém tvoří požární vodovod zásobovaný přenosnou motorovou stříkačkou a systém pěnového hašení. Speciální drenážní systém pak zabezpečuje odčerpávání nádních vod (voda, která se hromadí pod

strojovnou a může být kontaminována ropnými produkty) servisního plavidla do vlastní nádrže k tomu určené. Balastní nádrže jsou zabudovány v bocích člunu pro vyrovnávání podélného náklonu plavidla při rozdílném zaplnění nádrží. Elektrický rozvod servisního plavidla zajišťuje vlastní dieselaagregát, který napájí jednotlivá strojní zařízení. Samotný člun je dlouhý 35,36 m, široký přes devět metrů a vysoký 2,6 m. Výtlač je 327 t. Jeho pohyb zajišťuje 12,5 m dlouhý tlačný remorkér s výtlačkem 85 t.

Nafta bez spotřební daně

Nafta je v člunu uskladněna ve svou nádržích. Každá má objem 24 000 litrů (41 t) a vydává se prostřednictvím standardního čerpacího stojanu, který je vybaven 15 m dlouhou hadicí. Jen pro představu, osobní lodě na Vltavě mají většinou nádrže okolo 3000 až 4000 litrů, ty větší až 6000 litrů. Statistiky pak dokazují, že lodní doprava na Vltavě v Praze houstne, neboť výtoče se rok co rok zvyšují. Zatímco před 10 lety se ročně spotřebovalo 800 tisíc litrů nafty, loni už to bylo 1,3 milionu.

Nafta pro velké lodě v Praze je osvobozena od daně, a tak je obarvena na červeno jako topný olej a jeho distribuci i prodej má na starost státní podnik Čepro. Každý provozovatel lodí na Vltavě, pokud má platnou plavební licenci, dostane speciální kartu, na kterou u servisního plavidla může odebírat pohonné hmoty. Odebrané palivo se samozřejmě přesně registruje. Díky této evidenci je tak prakticky nemožné, aby toho někdo zneužíval k vlastnímu obohacení. Na člunu

jsou však stojany na naftu dva. U toho druhého si může natankovat i loď, která není registrovaná. V tomto případě se však jedná o standardní motorovou naftu jako u běžné čerpací stanice za běžnou cenu, která je zatížena spotřební daní.

Pokud nafta v nádržích dochází, musí se plavidlo po dohodě s příslušným pracovníkem Čepa přesunout do přístaviště na Smíchově, kam přijede cisterna a nádrže doplní. V zimní se stává, že přístaviště na Smíchově zamrzne, pak se alternativně doplňují pohonné hmoty do tanku u ostrova Štvanice.

Komplexní služby

Servisní plavidlo na Vltavě však neslouží pouze jako čerpací stanice, lodě se zde ➔

➡ mohou navíc zbavit odpadních tekutin, jako jsou fekálie, nádní vody nebo použitý olej. Hlavním důvodem této služby je snaha Ředitelství vodních cest, aby lodě nevypouštěly odpad do Vltavy.

Například fekální vody jsou z plavidel vyčerpávány pomocí sací hadice délky 6 m do 2 nádrží. Každá má objem 24 tisíc litrů, což představuje denní odčerpání pro 3 velká osobní plavidla a 5 menších lodí. Po naplnění nádrží se servisní plavidlo přesune na protější břeh, kde jsou pod náplavkou instalovány obrovské nádrže na odpadní vody a odkud se odčerpané tekutiny vypouštějí do pražské kanalizace.

Nádní vody z plavidel jsou odčerpávány do sběrné nádrže o objemu 13 tisíc litrů. Tyto vody jsou průběžně odčerpávány do odolejovače a přes sorpční filtr do nádrže fekálních vod. Odloučený olej se odvádí do nádrže použitého oleje. Použitý olej z dieselmotorů plavidel se odebírá v kanystrech a vylévá se do sběrné nádrže o objemu 3000 litrů na servisním plavidle. Na lodi je možné shromažďovat i pevný komunální odpad z plavidel do pěti standardních kontejnerů, které jsou vykládány na břeh pomocí hydraulického jeřábu. Zároveň si zde ovšem lodě mohou natankovat i pitnou vodu ze speciální nádrže o objemu 31 tisíc litrů, což představuje denní spotřebu pro tři velká osobní plavidla a pět menších lodí.

Za odběr fekální i nádní vody lodě platí, pouze fritovací olej z kuchyní se odebírá zadarmo v rámci paušálu, který se platí za využívání servisního plavidla. Menší lodě přijíždějí samy, k těm větším, jako jsou třeba parníky Vyšehrad nebo Tyrš, zajíždí plavidlo samo za manipulační poplatek.

K dispozici každý den

Majitelem servisního plavidla je Ředitelství vodních cest, v nájmu ho však již deset let má soukromá firma Moorings, která zajišťuje patřičně proškolenou obsluhu, servis i potřebné revizní prohlídky podobně jako nájemce čerpací stanice. Pokud je servisní plavidlo ukotveno, tvoří posádku jeden člověk, při přesunu je potřeba, aby loď obsluhovali minimálně dva lidé. Servisní plavidlo je lodím na Vltavě k dispozici sedm dní v týdnu od 7 do 19 hodin. Pokud však někdo potřebuje využít jeho služeb, musí se telefonicky objednat.

■ AUTOR: Jiří Kaloč
FOTO: autor

Výdejní stojany Tokheim s vestavěnou kvalitou a spolehlivostí

Quantum 510 od společnosti Tokheim je pozoruhodný výsledek tvrdé práce a podrobné analýzy informací našimi technickými, servisními a instalačními týmy po celém světě. Výdejní stojan Q510 je vyráběn tak, aby se bezpečněji instaloval, déle vydržel, vyžadoval méně údržby a přesněji vydával pohonné hmoty. Nejen, že Q510 těží ze systému Tokheim Quality, ale obsahuje spoustu inovativních, odolných a spolehlivých součástí, které přinášejí skutečné výhody pro vaše podnikání.

“Kvalita a spolehlivost této konstrukce výdejního stojanu je založena na datech z reálného provozu více než 40 000 čerpacích stanic, pro které zajišťujeme přímou podporu prostřednictvím našich místních organizací.”

POZOR NA LEGISLATIVU

V souladu s příslušnými předpisy Evropské unie byl novelován zákon č. 311/2006 Sb. (zákon o pohonných hmotách). Novela vnesla nejasnosti o podmínkách instalace podnikových čerpacích stanic. Na tyto se mimo jiné specializuje společnost TRASO s. r. o.

Před rekonstrukcí.

Zákon mimo jiné říká, co čerpací stanicí je a co není, jak probíhá evidence pohonných hmot, jaké jsou podmínky distribuce pohonných hmot nebo jakým způsobem má být čerpací stanice povolena. Prodej a výdej pohonných hmot, s výjimkou elektřiny, je možný pouze z čerpací stanice, která splňuje požadavky stanovené zvláštními právními předpisy (např. stavební zákon, zákona o požární ochraně, zákon o ochraně ovzduší, vyhláška o technických požadavcích na stavby, aj.) a českou technickou normou a je užívána na základě rozhodnutí nebo opatření vyžadovaného stavebním zákonem. Zákon v tomto případě nerozlišuje, zda se jedná o nádrž na pohonné hmoty ocelovou, plastovou či betonovou! Novela zákona se vztahuje i na čerpací stanice, které byly uvedeny do provozu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Bohužel na trhu působí několik firem, které nabízejí ná-

Po rekonstrukci.

drže, které tyto požadavky nesplňují. Proto je třeba na dodavateli požadovat příslušnou dokumentaci a certifikaci od výrobků.

Technologie vybírejte obezřetně

Výrobci technologií pro ČR již zůstalo málo, a proto se některé dodavatelské společnosti pokoušejí nabízet technologicky zastaralé a současné legislativě neodpovídající komponenty, někdy také „reparovanou“ technologii, která však nevyhovuje současným normám.

Bohužel se na trhu stále objevují dodavatelé, kteří zákazníkům tvrdí, že jejich technologie žádné další zabezpečení nepotřebuje a je ji možné instalovat kdekoliv. „Stále se setkáváme se zákazníky, kteří naletěli takovémuto „obchodníkům“, a po kontrole příslušných úřadů dostali pokuty v řádech desítek tisíc korun,“ tvrdí Ing. Šmahlík. „Každá instalace nádrže

musí být posouzena individuálně a podmínky pro instalaci jsou rozdílné okres od okresu. Po instalaci je již pozdě shánět potřebná stanoviska a vyjádření, seriózní firma nejprve zpracuje dokumentaci, schválí instalaci a teprve poté dodá technologii,“ zdůrazňuje Ing. Šmahlík ze společnosti TRASO.

Certifikáty, atesty, revize

Samozřejmostí u dodávané technologie by měly být volně přístupné certifikáty, atesty a prohlášení o shodě. Pokud dodavatel nemá žádné certifikáty k dispozici nebo se brání je dokladovat, je to první signál toho, že není všechno v pořádku. „Některé „rychlifirmy“ pak zajímá jen prodat a dále se o zákazníka nestarat, působí na trhu jen krátce a neřeší ani otázku dalšího servisu. Nejvíce problémů s doklady bývá u plastových nádrží, jejichž dodavatelé často mylně informují zákazníka o podmínkách instalace. Největším problémem plastových nádrží jsou však revize, které musí každý provozovatel dle zákona provádět. Při kontrolách ČIŽP pak bývají velké problémy, které už však bohužel řeší zákazník sám,“ doplňuje Ing. Kuča ze společnosti TRASO.

Odborný a prověřený dodavatel

Rozhodnete-li se pro investici do podnikové čerpací stanice, případně její rekonstrukci nebo doplnění o některé prvky a komponenty, které dnešní legislativa požaduje, nabízí vám firma TRASO široký sortiment technologií pro skladování a výdej PHM. V nabídce najdete typové projekty ČS, dvouplášťové nádrže, výdejní stojany, ocelové konstrukce, zastřešení, úkapové jímky a odlučovače ropných látek. Samozřejmostí je odborná poradenská činnost, návrh vhodného řešení skladování a výdeje pohonných hmot, projekty, vyřízení všech potřebných vyjádření až po stavební povolení včetně stavby na klíč a následný servis. O rentabilitě podnikových čerpacích stanic dodávaných firmou TRASO s.r.o. vypovídá téměř 2000 realizovaných dodávek v uplynulých 20-ti letech.

■ AUTOR: PR
FOTO: TRASO

Před rekonstrukcí.

Po rekonstrukci.

Bezobslužné čerpací stanice **TREND DNEŠKA**

Bezobslužná čerpací stanice je technicky uzpůsobená pro provoz bez obsluhy 24 hodin denně. Postup tankování pohonných hmot je jednoduchý a intuitivní od provedení platby, čerpání až po tisk daňového dokladu. Integrovaný samoobslužný platební terminál umožní provedení platby běžnými platebními kartami, kartami dalších vydavatelů a také v hotovosti. Kompaktní kontejnerové řešení zabezpečuje jednoduchou instalaci s minimálními stavebními náklady. Technické řešení minimalizuje mzdové náklady na obsluhu a garantuje bezpečný a pohodlný způsob prodeje pohonných hmot s minimálními provozními náklady.

JE URČENA PRO

- majitele čerpacích stanic, kteří chtějí přejít na prodej PHM s minimalizací provozních nákladů
 - majitele vhodných pozemků pro výstavbu bezobslužné čerpací stanice
- investory, kteří výstavbu bezobslužné čerpací stanice pokládají za zajímavou možnost zhodnocení investice
 - obchodní řetězce, kteří výstavbou čerpací stanice poskytnou další doplňkovou službu pro své zákazníky
 - obce, které by chtěly svým občanům a návštěvníkům nabídnout možnost tankování PHM

PRO BENZÍN, NAFTU NEBO CNG K ZEMĚDĚLCŮM

Zemědělské podniky mají velkou spotřebu nafty, a tak se jim vyplatí mít vlastní čerpací stanice. Od toho je už jen krůček k tomu, aby své podnikání rozšířili o prodej pohonných hmot. Navštívili jsme zemědělský podnik Agro Jesenice u Prahy, který právě takovou čerpací stanicí provozuje.

Další oblast podnikání

Původně zemědělské družstvo je od roku 1991 akciovou společností s názvem Agro Jesenice a patří mezi ty větší zemědělské podniky v Česku. Aktuálně obhospodařuje přibližně 5000 hektarů zemědělské půdy ve Středočeském kraji, na které pěstuje obiloviny (pšenice, žito), řepku a krmné plodiny pro svou živočišnou výrobu. Ta zahrnuje 1100 dojnic, které denně vyprodukují okolo 35 až 36 tisíc litrů mléka, jež následně putuje do mlékárny Pragolaktos v Kyjích. Agro Jesenice se zároveň podílí také na chovu prasnic a je rovněž producentem mražené zeleniny. Jako doplňkové

podnikání pak provozuje servis nákladních vozidel, kovovýrobu, půjčovnu stavební techniky a v neposlední řadě také jednu veřejnou čerpací stanicí.

Právě tahle část tzv. přidruženého podnikání nás zajímala. V rámci podniku Agro Jesenice existuje hned pět čerpacích stanic. Čtyři jsou neveřejné a využívají je výhradně zemědělské stroje pro rostlinnou a živočišnou výrobu. Jedná se o celkem jednoduchá zařízení, která se skládají z nádrže na naftu a tankovací stojan. Nic víc totiž zemědělská technika nepotřebuje. Výjimkou je čerpací stanice, kterou najdete ve Vestci. Je však třeba sjet z Vídeňské ulice na Vestickou a v ostré levotočivé zatáčce

zahnout doprava „U Klimešů“. Dojedete do dvora plného autobusů a hned vpravo uvidíte čerpací stanicí.

Hlavně autobusy a nákladáky

Otevřeno má sedm dní v týdnu od šesti do osmi hodin, v sobotu a v neděli zavírá už v šest. Po palcem ji má technik Agro Jesenice Jiří Tesař, který se stará o to, aby všechny prodávané produkty byly k dispozici, pumpa byla vždy v nejlepší možné kondici (podzemní nádrže i potrubí se pravidelně čistí) a obsluha na svém místě. Občas sem ostatně zavítají inspektoři České obchodní inspekce. „Vždycky přijedou na nějaké ↻

Revoluční
řešení pro
skladování
AdBlue®

kingspan.cz/adblue

Kingspan Environmental - organizační síťka

Pražské Předměstí, ul. Habrmanova 166/26, 500 02 Hradec Králové, Česká Republika

Tel: +420 725 114 555, Fax: +420 491 619 006, nadrze@kingspan.cz

iWash
complete wash systems

Společnost iWash poskytuje na českém trhu kompletní služby, které zahrnují technologie a produkty pro mytí osobních a nákladních automobilů či autobusů.

portálové mycí linky

samoobslužné mycí boxy

chemické produkty

Nabízíme:

- portálové mycí linky
- samoobslužné mycí boxy
- chemické produkty
- vyhotovení technologického a stavebního projektu
- dodávku a instalaci zařízení
- servis
- možnost profinancování

www.iwash.cz

➤ udání, ale my máme svědomí čisté. Nikdy u nás žádné závadné pohonné hmoty nezjistili,” říká Jiří Tesař a dodává, že návštěvu ČOI vítá, protože jim alespoň udělají podrobný rozbor prodáváných produktů.

Mezi zákazníky patří především nákladní automobily a autobusy z místního servisu, ale přijet sem může každý, kdo pumpu najde a kdo zaregistruje poutač s atraktivními cenami na Vídeňské ulici. Právě ten představuje jedinou reklamu na tuto čerpací stanici, která má jen na katastru obce Vestec hned několik konkurentů. Její jedinou devizou je nižší cena pohonných hmot, ale právě tohle je pro mnoho zákazníků prioritou.

Pouze pohonné hmoty

Jak vidíte na fotkách, nejedná se o žádný designový skvost, chybí shop i bistro a jedinými produkty, kterými si pumpa může na sebe vydělat, jsou pohonné hmoty. V nabídce jsou jen ty základní – bezolovnatý benzín oktanového čísla 95 a motorová nafta. Kromě toho pak stranou stojí i plnicí stojan na stlačený zemní plyn. Ten zde původně chtěla provozovat společnost Adast, která zemědělskému podniku dodala i ostatní stojany, ale nakonec se prodeje ujali v Agro Jesenice. „Máme ho tady asi rok. Zpočátku byl zájem zákazníků velmi vlažný, ale prodeje plynu měsíc co měsíc stoupají, a tak se celá investice nakonec asi zaplatí,” vysvětluje Jiří Tesař a dodává: „Svého času jsme zde zkoušeli prodávat i směs ethanolu E85, ale když tehdy šly ceny ropy výrazně dolů, byl o něj

prakticky nulový zájem, a tak už ho nenabízíme.” Pohonné hmoty dodávají Agro Jesenice dva distributoři, kteří je nakupují u Čepa nebo v Kralupech. Kritériem volby jednoho z nich je samozřejmě opět cena. Ročně se zde vytočí okolo 1,5 milionu litrů nafty a 0,75 milionu litrů benzínu. Většina zákazníků má s Agro Jesenice smlouvu, a tak pohonné hmoty platí fakturou. Aby řidiči z povolení neměli při tankování na fakturu choutky vylepšit si palivem domácí rozpočet, chrání výdejní místo čerpací stanice kamery, které by měly případný únik zaznamenat. Jinak zde kromě hotovosti samozřejmě můžete použít normální platební karty s výjimkou CCS.

■ AUTOR: Jiří Kaloč

FOTO: autor

NABÍDNĚTE SVÝM ZÁKAZNÍKŮM UNIKÁTNÍ ZÁŽITEK Z MYTÍ.

designová edice Silverlight

WashTec Cz

U Trati 48, 100 00 Praha 10, e-mail: washtec@washtec.cz, web: www.washtec.cz, tel.: 274 021 231

CHLÁDEK VERSUS EKONOMIKA

Jak v tomto horkém létě zajistit klimatizaci objektů čerpacích stanic? Takový problém řeší nyní mnoho provozovatelů čerpadel. Rady poskytla našemu časopisu Dagmar Kopačková, ředitelka TZB-info.cz, internetového portálu pro stavebnictví, úspory energií a technická zařízení budov.

Pro řešení mikroklimatu objektů čerpacích stanic je podle Kopačkové třeba pečlivě zvážit již stavební řešení. Vhodně zvolené stavební řešení a materiály mohou později uspořit velké provozní náklady v zimě i v létě.

Jedním z důležitých prvků je zasklení. Čerpací stanice jsou z velké části prosklené objekty, proto je důležité zvolit nejen izolační sklo s co nejnižším koeficientem prostupu tepla zasklením U_g pro úsporu energie na vytápění v zimě. Dalším sledovaným parametrem by měl být solární faktor. Tato hodnota udává, kolik celkové sluneční energie

v podobě tepla nám zasklení vpustí do místnosti. Příliš vysoká hodnota solárního faktoru místnost v létě přehřívá, naopak příliš nízká hodnota solárního faktoru nás v zimě připraví o přirozené teplo získané ze slunce. Na celkovou finanční úsporu má vliv i parametr světelné prostupnosti. Na zrakovou pohodu má pak vliv zbarvení a světelná reflexe skla.

Typy klimatizačních jednotek

Návrh klimatizace se pak provádí podle tepelného výkonu místnosti. Pokud ne-

bude navržena správně, poběží nepřetržitě nebo bude častěji zapínat a vypínat. Důsledkem bude špatně vychlazený prostor, vysoká spotřeba elektrické energie, nízká efektivita a rychlé opotřebování kompresoru a jiných důležitých částí. Konkrétní typ navrhuje projektant.

Pokud zvolíme klimatizační jednotky nástěnné, pak je pro větší prostory vhodné instalovat více klimatizačních jednotek. Více jednotek zajistí větší obměnu vzduchu, rychlejší a rovnoměrnější ochlazení. Z hlediska umístění klimatizační jed-

notky je třeba počítat s odvodem tepla do exteriéru, odvodem kondenzátu do kanalizace a napojení na elektřinu. Multisplitové klimatizace mají cca 5 vnitřních jednotek na jednu venkovní jednotku. Lze tak vyřešit klimatizaci navazujících prostor. Klimatizační systémy typu VRV umožňují navěsit větší množství vnitřních jednotek, to ale pro objekty čerpacích stanic nevyužijeme, pokud nejsou součástí nějakého většího komerčního objektu.

Zatímco z hlediska provozních nákladů je důležité sledovat energetickou třídu jednotek, účinnost a způsob regulace, pro rušnější provoz čerpacích stanic nevyužijeme nízké hladiny hluku ani u venkovní, ani u vnitřní jednotky, kterými se chlubí TOP produkty určené zejména pro tiché provozy a byty.

Klimatizační jednotky jsou nástěnné, kazetové (do podhledů), podstropní (jejich výhodou je velký chladicí výkon a množství vzduchu), parapetní (vertikální montáž bude pro prostory čerpací stanice nevýhodná) a kanálové (většinou pro prostory s vyššími nároky na design).

Variantou jsou i nástěnné jednotky, kazety montované na strop, zakrytované stropní jednotky nebo chladicí stropy. Rozhodující je stavební řešení a také, zda se jedná o novostavbu, nebo o rekonstrukci objektu.

Jak vytvořit vzduchovou clonu

Co se týká regulace – běžně se počítá v komerčních prostorách s regulací v režimu pracovní doba a útlum v mimopracovní dobu. To u čerpacích stanic vzhledem k dlouhé, eventuálně nepřetržité provozní době nebude vhodné. Další specifikum je velký důraz na dodržování doporučeného rozdílu teplot, jelikož zákazníci stále přicházejí a odcházejí. Z hygienického hlediska je vhodné, aby rozdíl mezi teplotami – vnější a vnitřní – byl mezi 6–8 °C, rozdíl by neměl přesáhnout deset stupňů.

Důležité je vytvořit u vstupních dveří do prostoru budovy u čerpací stanice tzv. vzduchovou clonu, vysvětluje ve svém článku profesor Karel Hemzal z Fakulty strojní ČVUT.

„Ve vstupu do veřejných budov je často provoz tak velký, že si je lidé podávají, takže zůstávají po delší dobu téměř zcela otevřené. Jde-li o dveře obchodních domů, nemůže být půdorysná plo-

cha za dveřmi využita k prodeji, protože tam žádná prodávačka nesnese prudké střídání teplot. Budování automatických posuvných dveří vyhovuje jen v některých případech. Do klimatizované budovy, která má přiváděný vzduch upravován nejen tepelně, ale také až dvoustupňově filtrován, je pronikajícím nefiltrovaným vzduchem přenášen zvenku prach a také výfukové plyny aut,“ vysvětluje profesor Hemzal.

Pronikání vzduchu lze bránit vzduchovými clonami nebo zábranami, které ponechají otvor mechanicky propustný, ale podstatně zmenší nežádoucí průtok vzduchu otvorem. Tato vzduchotechnická zařízení jsou jednotková, tzn. sestavená do celku, který umožní jejich instalaci bezprostředně u dveří. Běžně při průchodu dveřmi se clonou lidé pocítí proud teplého vzduchu, který nesmí být příliš intenzivní ani příliš teplý.

Vzduchová clona je sestavena z ventilátoru, prachového filtru, ohřívače vzduchu, šterbinovitě vyústky a propojení vzduchových cest. Součástí jsou zabudovány do skříně, která je pro použití v obchodské budově řešena tak, aby nehyzdila interiér. Jaký je princip činnosti vzduchových clon? Tato zařízení mají několik variant.

Vzduchové clony omezují nežádoucí průtok venkovního vzduchu dynamickým účinkem proudu vzduchu ze šterbiny, namířeného šikmo ven z budovy. Vnější přetlakem je vzduch ze clony ohýbán dovnitř a v optimálním případě překryje chráněný otvor. Do budovy tak vniká směs vzduchu přiváděného clonou a venkovního, kterého proudí dveřmi podstatně méně než při vypnuté cloně. Příznivé působení clony je jednak spojeno se zmenšením průtoku venkovního vzduchu dveřmi a jednak se zvýšením teploty pronikajícího vzduchu. Pro takovou clonu se nasává vzduch z prostoru uvnitř, nad otvorem, blízko stropu.

Přírodní šterbina může být situovaná z boku (jako jednostranná, nebo oboustranná – u vodorovně protáhlých otvorů), nebo shora. U horního přívodu působí příznivě odsávání podlahovou mříží, kterou se odloučí také značný díl nečistot vnášených do objektu na botách procházejících osob. Nasává se také nejchladnější vzduch pronikající otvorem v místě zanikajícího dynamického účinku clony.

Vzduchové zábrany nasávají na rozdíl od clon venkovní vzduch a mají větší dynamický účinek stanovený tak, aby proud ze šterbiny překryl otvor. Počítá se s tím, že oblouk osy proudu končí na protilehlé stěně chráněného otvoru zvenku. Tato zařízení nemusejí mít ohřívač ani filtr a jsou zřejmě vhodná pro technologické otvory.

Většina komerčně dodávaných zařízení ke vstupním dveřím, například obchodů, postrádá dynamický účinek namířený proti síle vzniklé tlakovým rozdílem. Působí jako teplovzdušné závěsy, které míšením ohřívají pronikající vzduch bez podstatného omezování jeho průtoku. Pro jejich tepelný výkon je rozhodující požadovaná teplota smíšeného vzduchu (teplého z jednotky s pronikajícím venkovním). Přiváděný vzduch však nesmí vysokou teplotou obtěžovat procházející osoby. Za těchto podmínek lze stanovit potřebný vzduchový výkon. Vystupující vzduch proudí ze šterbiny shora kolmo k zemi. Aby proud dosáhl podlahy při malé výtokové rychlosti a menším vzduchovým výkonu, jsou některé sofistikované konstrukce navrženy s uklidněním turbulence proudu ze šterbiny (laminarizováním). Jiné konstrukce kombinují ohřev vnitřního vzduchu pro vnitřní část proudu s přívodem venkovního vzduchu (bez ohřevu) do venkovní části plochého proudu ze šterbiny. Takovým uspořádáním se zčásti doplňuje do objektu nuceným přívodem chybějící vzduch, který je jinak nekontrolovaně doplňován volně pronikajícím vzduchem zvenku.

Kromě příznivého působení z provozního hlediska přebírají vzduchové clony část výkonu vytápění objektu. Pokud je objekt klimatizován nebo nuceně větrán, musí být před instalací vzduchových clon vzduchový systém pečlivě vyvážen. Zejména není přípustné, aby bylo větrání podtlakové s převýšením nuceného odvodu vzduchu nad přívodem. K tomu může docházet při činnosti místního odsávání.

Nabízená zařízení vyžadují odborný návrh vzduchotechnikem. Ten musí posoudit provozní poměry v objektu a výběrem vhodného typu zařízení garantovat přínosy dosažitelné clonou, které může také doložit výpočtem.

■ AUTOR: Alena Adámková
FOTO: archiv

Rostoucí popularita samoobslužného mytí přináší některé nové trendy v mycích a čisticích technologiích. Jestliže jste dříve našli v mycím centru čerpací stanice nejvýše vysavač, dnes lze využívat pračky koberců, parfémovače, tepovače, černidlo na pneumatiky a další doplňková zařízení, která zlepšují služby pro motoristy a vylepšují zisky majitelům. Podívejme se nejen na to, co by mělo být základem úspěšného provozování mycího centra, ale i na to, čím lze tento provoz postupně vylepšovat.

Mycí boxy dnes vyrůstají na okrajích větších i menších měst, nejlépe v blízkosti obchodních center a parkovišť, kde je většinou k dispozici prostor pro jejich vybudování a následně i početná klientela. Svým způsobem mycí boxy nekonkurují portálovým myčkám, neboť do nich jezdí trochu jiní zákazníci. Často se proto stává, že samoobslužné mycí centrum leží kousek od klasické portálové nebo tunelové myčky, která je součástí čerpací stanice.

Dobry design přiláká zákazníky

Důležitým aspektem je však design mycího centra. Tím se totiž provozovatel programově snaží přilákat nové zákazníky, kteří jsou poslední dobou citlivější na provedení, vzhled, kvalitu a čistotu, než tomu bylo v minulých letech. Zvláště, když v nedalekém okolí podniká konkurence. Konstrukce a zakrytí mycích boxů však musí působit nejen esteticky, ale

také účelově jako ochrana proti nepříznivému počasí nebo pro zvýšení komfortu mytí, kdy zákazník ocení hlavně větší pocit soukromí. Dobře stavěná mycí centra např. od AutoMax také poskytují stín – a tím umožní správné působení chemie na karoserii vozu, ať již se to týká předmytí, nebo hlavního mycího programu, kde hlavní roli hraje šampon-prášek nebo aktivní pěna. Zvětšuje se také velikost sběrných roštů a trendem jsou nyní sklolaminátové. Boxy se díky tolik nezanášejí nečistotami, což uvítají nejen majitelé z hlediska zjednodušení údržby, ale v důsledku také samotní zákazníci. Rošt je dlouhý čtyři metry a široký metr, takže je prakticky bez údržby, neboť dokáže pokrýt standardní rozměry podvozků. Povrch boxů má dnes zároveň profil „tatranky“, což přináší jak protiskluzný, tak estetický efekt.

Majitelé a provozovatelé myček dnes využívají nejrůznější technologie i v boxech, ať už jde o spodní bezdotykové mytí fixními trys-

kami, nebo chemické předmytí pro letní mytí na odstranění hmyzu. Možné je také kyselé předmytí na disky kol k odstranění brzdového prachu nebo využití speciální chemie (aktivní pěna). Kromě bezdotykového mytí automobilů lze doplnit mycí centrum např. kvůli možnosti mytí motocyklů speciálními programy a úpravou boxů.

Boxy lze uzpůsobit také pro majitele karavanů, kteří mají možnost nejen umýt, ale i vysát si karavan, aniž by ho opustili. Příkladem může být například mycí centrum firmy Davo Car v Olbramovicích. Je jen otázkou času, kdy ho budou moci vytepovat bez opuštění vozu třeba při teplé kávě... Příslušenství je pak možné doplnit třeba o nástavná ramena pro vyšší komfort zákazníků. To, mimochodem, může být prospěšné i pro provozovatele myček, kterým nevznikají další náklady. Často se totiž stává, že zákazníci přes dlouhé hadice ležící na zemi přejedou.

Velký zájem o bezkontaktní mytí je i mezi provozovateli větších užitkových nebo menších nákladních vozidel s plachtou. K tomu existují speciální boxy s mycí výškou 3,4 m, popřípadě nerezové mycí konstrukce pro mytí vozů až do výše 5,4 m. Hodně speciální jsou pak mycí boxy pro psy. Toto zařízení jsem poprvé viděl před dvěma lety na veletrhu UNITI ve Stuttgartu, v praxi pak pouze u designové čerpací stanice Slovnaft v Bratislavě.

Funkcionalita roste

Standardní vybavení ručních myček vychází se základní skladby, která je podobně jako u strojního mytí tvořena čtyřmi mycími programy. Protože však pokročila kvalita chemie i technologií, mohou si některé mycí boxy vystavěné například na čerpacích stanicích vystačit i se třemi programy s využitím recyklované vody a závěrečným oplachem osmotickou vodou. Ale nároky rostou a tak se zvedá i počet programů. U některých myček lze například využívat i sušení vozidel ruční sušící dýzou. Buď může být sušení jedním

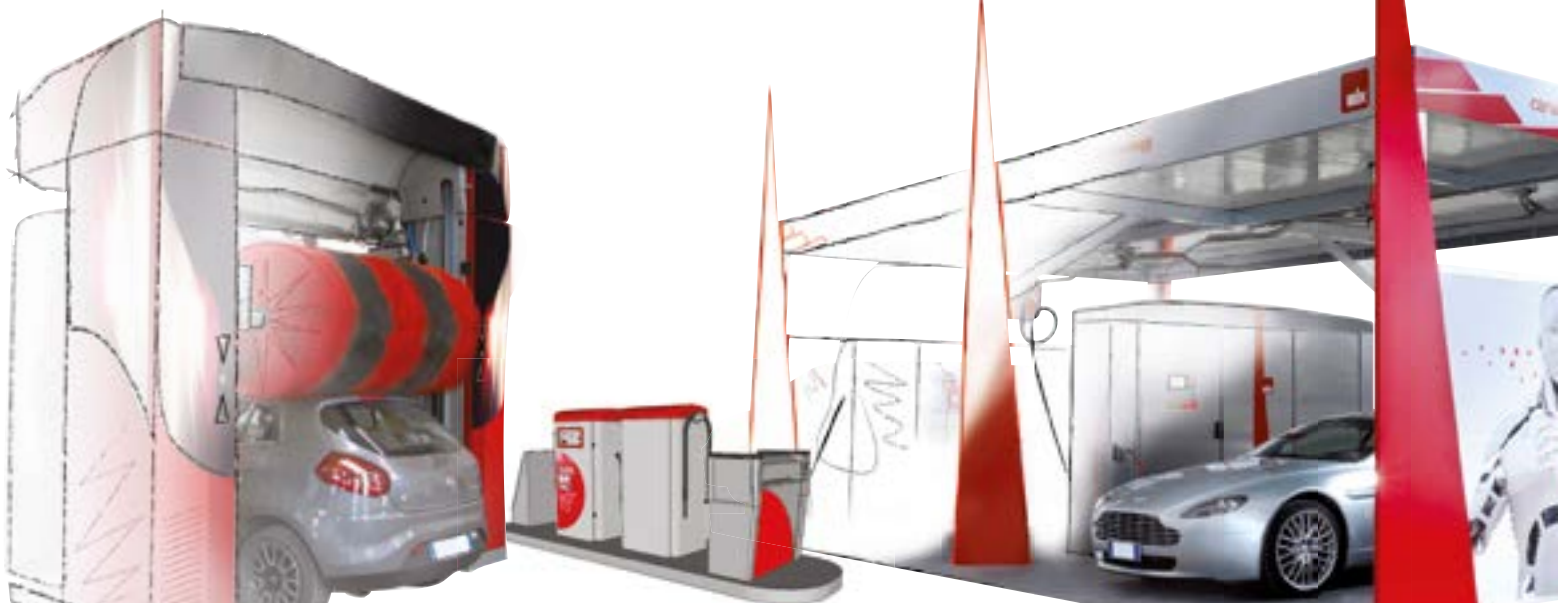
z dalších programů mycího boxu, což je pro zákazníka optimální, nebo si lze vybudovat externí zařízení. Takovým je například Tai-fun Dry od společnosti Automax. Součástí

jeho vybavení je mincovník, ovládací panel a hlavně třímetrové rameno s hadicí ve výšce 2,5 m, se kterým lze obejít každý osobní automobil včetně velkých SUV. ➔

KOMPLEXNÍ ŘEŠENÍ MYTÍ VOZIDEL

OD PROJEKTU
AŽ PO REALIZACI

- ❑ SAMOOBSLUŽNÉ MYCÍ BOXY
- ❑ KARTÁČOVÉ A TUNELOVÉ MYCÍ LINKY
- ❑ SPECIALIZOVANÉ MYCÍ LINKY
- ❑ DOPLŇKY PRO ČISTÍCÍ ZÓNU
- ❑ PRŮMYŠLOVÁ CHEMIE

➡ Samoobslužné boxy by měly být vybaveny i protimrazovou ochranou a temperovanou podlahou v mycím prostoru, aby je bylo možné udržet v provozu i při mírných mrazech. Ekonomiku provozu pak vylepší možnost ohřevu mycí vody s využitím tepelných čerpadel nebo solárního systému. Výrobci myček také nabízejí provozovatelům mycích center zajímavé doplňkové funkce, které zjednoduší řízení mycích provozů a umožňují větší autonomii boxů. Objednat si můžete třeba odsávání mincí nebo žetonů, měničky na mince nebo možnost platby kreditní kartou. Provoz myčky pak můžete online sledovat přes internet a dostávat zajímavá data o provozu či chybová hlášení rovnou do mobilního telefonu prostřednictvím různých aplikací nebo SMS zpráv.

Samoobslužné boxy ovšem nevznikají pouze v rámci nových mycích center. Díky výhodnějším cenám a lepší ekonomice provozu v mnoha případech nahrazují také portálové myčky u čerpacích stanic poté, kdy je třeba celé mycí zařízení modernizovat. Příkladem za všechny může být například čerpací stanice Shell v Jablunkově nebo chystaná instalace zařízení Smart2 Pro od značky Mix pro dva mycí boxy u čerpacích stanic Eurooil, popřípadě ekonomické samoobslužné mycí zařízení Idroself Pro na čerpací stanici Pap Oil. Pro provozovatele čerpacích stanic to může být velmi zajímavé jak z hlediska pořizovací ceny, tak z hlediska ekonomiky provozu. Toto zařízení od společnosti AutoMax totiž splňuje vysoké nároky na design i mycí komfort a zároveň klade minimální nároky na obsluhu čerpací stanice.

Nejde jen o vysavače...

I když většina zákazníků přijede do mycího centra s prvotním cílem umýt si automobil, provozovatel jim dnes může nabídnout i další služby, kterým si zvýší tržby a případně zisk ze svého podnikání. Zároveň s tím umožní svým zákaz-

níkům komplexnější údržbu automobilu, tedy nejen jeho exteriéru, ale také interiéru. Ani zde by se nemělo zapomínat na ochranu před nepříznivým počasím nebo ostrým sluncem, popřípadě větrem. Takto chráněná zařízení totiž klienta většinou neodradí, pokud nejsou úplně optimální podmínky, a navíc mu umožní určitý pocit soukromí.

Co se týče dalších zařízení, nejběžnějším doplňkem mycích center jsou stále vysavače. Nejmodernější zařízení tohoto druhu jsou dnes bezúdržbová a mají sací výkon od 2 do 3 kW. Hadice se pak prodlužují až na délku šesti metrů, aby zákazník dosáhl do každého skrytého koutu interiéru svého vozidla. Ke stejnému účelu mu pak provozovatel mycího centra může nabídnout na hadici nejrůznější nástavce.

Současné vysavače nabízejí i další funkce, jako jsou například ofuk, leštění palubní desky, černidlo na pneumatiky nebo aplikátor parfému. Ten je čím dál žádanější. Nanáší se do prostoru vozidla emulzně, vůně je rovnoměrná a nebolí z ní hlava. Po jednom až dvou týdnech se navíc klient do mycího centra vrací, když interiér přestane vonět. Dalším rozšířením funkcí vysavačů jsou extraktory neboli tepovače, kterými vyčistíte nejrůznější skvrny na čalouně-

ní sedadel. K čištění se využívá suchá pěna, která se nejprve nanese, a když splní svou funkci, zase se odsaje. Právě suchá pěna dokáže z textilního čalounění vytáhnout doslova „zažrané“ nečistoty do hloubky. Firma Automax dodává tepovače i jako samostatná zařízení (LI-S) nebo jako 2v1 v kombinaci s vysavačem (LI-SEA).

Pračka koberců ve standardní výbavě

Stále větší popularitu si získávají také pračky koberců a v nově postavených mycích centrech se pomalu stávají standardním vybavením. Poslední generace praček koberců mají jednoduchou obsluhu, novinkou z hlediska jejich funkcionality je antibakteriální parfém. A jak vlastně taková pračka funguje? U zařízení italské značky Mix, kterou na českém trhu nabízí firma Automax, je uvnitř nerezové skříně válcový kartáč, který se otáčí a při zkrápění vodní mlhou kobereček kartáčuje. Vodní mlha zde není jen kvůli eliminaci prášení, výrazně totiž přispívá ke zvýšení účinků čištění. Po vyčištění pak lze jen lehce navlhly kobereček ihned instalovat do auta. Lepší způsob, jak vyčistit kobereček

v autě, rychle a svépomocí, vlastně neexistuje. Klasické oklepávání je nesmírně prašné a výsledek není nikdy stoprocentní, stejně jako vysá-

vání, kdy se sice zbavíte povrchové nečistoty, ale už nikoliv nalepeného bláta či zašlapaných nečistot.

Kompresory sice najdete hlavně u čerpacích stanic, ale také v mycích centrech najdou uplatnění. Zákazník zde totiž tráví čas kvůli svému automobilu a není mu přitom proti srsti vedle autohygieny exteriéru či interiéru věnovat pozornost také dohuštění pneumatik nebo dolití provozních kapalin. Stále sofistikovanější zařízení na dohuštění pneumatik například umožňují dnes i automatické plnění na požadovanou hodnotu tlaku. Také stojany na doplnění kapaliny do ostřikovačů se objevují vedle stojanů na pohonné hmoty u čerpacích stanic, ale své zákazníky si určitě najdou také v mycích centrech. Firmy, které se výrobě zařízení pro mycí centra věnují, pak nabízejí i další zajímavé přístroje. Setkat se můžeme například s výdejníkem suchých nebo vlhčených ubrousků na čištění oken, palubní desku i venkovní plasty. V nabídce je také výdejník nebo ždímačka je-lenice. Absolutní novinkou je pak zařízení na dezinfekci motocyklových helem.

■ AUTOR: Jiří Kaloč

FOTO: Automax a autor

coyote.cz

NOVÁ KAPALINA DO OSTŘIKOVAČŮ

- bez barviv
- čistě průzračná
- dokonale čistá skla vašeho vozu

COYOTE přináší novou, čistě průzračnou kapalinu do ostřikovačů, která neobsahuje žádná zbytečná barviva. Díky aktivním látkám zanechává skla vašeho automobilu dokonale čistá, beze zbytků zaschlého hmyzu.

Dostupné v příjemných vůních jablko či kiwi-meloun.

LIDÉ JSOU ZÁKLAD

Čerpací stanice byla dříve vyhledávaným pracovištěm, dnes se však mnohde stává pustým ostrovem. V letech, kdy pumpy začaly růst jako houby po dešti, zde chtěl pracovat snad každý. Provozovatelé nemuseli dávat ani inzeráty a denně k nim přicházely desítky lidí s poptávkou na pracovní místo „Obsluha čerpací stanice“. Nyní se situace otočila. Odborníků z řad prodavačů-obsluhy čerpací stanice je naprostý nedostatek, a personál se tak v mnoha případech skládá jen z rodinných příslušníků.

Nedostatek lidí generuje problémy

Čerpací stanice bylo tím místem, kde byl člověk jednoznačně vidět. Lidé za pultem byli vždy nadmíru spokojeni a tuto práci nikdy dobrovolně neopouštěli. Pracovat na pumpě bylo prestižní, za úsměv a za ochotu pomoci řidiči najít v papírové mapě cíl jeho

cesty nebo donést plnou basu pív do auta bylo ponecháno téměř vždy nějaké „dýško“. Byla to odměna za něco, co bylo samozřejmostí. Dnes už se převážně platí jen platebními kartami, a tak tato milá pozornost pomalu odpadá.

Na pokladně se navíc většinou střídá sám partner (provozovatel čerpací stanice) se členy rodiny. Manželkou počínaje a pra-

rodiči konče. Situace bývá často neúnosná. Provozovatel ráno spočítá tržbu, zpracuje pravidelný report, objedná zboží u dodavatelů, pomůže s přípravou baget v bistro, převezme cisternu s PHM, deleguje úkoly a jde se domů vyspat, aby byl fit na noční směnu. A tak to jde třeba i týdny den za dnem. Chybí lidé. Nastane-li chřipkové období nebo doba dovolených, dělá každý, kdo má ruce a nohy, a nálada bývá mnohdy hodně hektická. Chybí čas na odpočinek, ale také třeba na vzdělávání stávajících pracovníků. To samozřejmě není dobrá cesta.

Platy stoupají jen velmi pomalu.

Na to všechno, co se od pracovníka na pozici „Obsluha čerpací stanice“ očekává, co on skutečně musí odvést směrem k zaměstnavateli nebo zákazníkům, by měla být odměna za odvedenou práci mnohem

vyšší. Vždyť kromě pečlivosti při nakládání s finančními prostředky, pozornosti při obsluze jak v shopu, tak na refyži, musí zároveň reprezentovat a dodržovat standardy značky. Ve srovnání s prodáváči v supermarketech, kteří mimochodem mohou celou noc spát, zde hrozí různá rizika, jako je přepadení nebo únik PHM při neopatrném chování zákazníků při tankování. Obsluha zároveň musí umět dobře poradit s problematikou pohonných hmot, musí mít i vztah ke gastronomii a určité znalosti z ní a do její činnosti patří ještě řada dalších úkonů.

Dnes už se problematikou zaměstnanosti na čerpacích začínají zabývat i nejsilnější hráči na trhu. Kvalitní práci na čerpací stanici nelze dlouhodobě odvádět bez potřebného počtu zaměstnanců. Všichni jsou si proto vědomi, že musí poskytnout nájemcům svých ČS takové podmínky, aby byli schopni své zaměstnance udržet. To znamená vyšší odměny pro všechny a zároveň prostor pro lepší ohodnocení těch nejlepších.

Tahle práce nic neodpouští

Sám provozovatel má mnoho nástrojů, jak motivovat své zaměstnance. Peníze jsou

jen jedna část celého motivačního plánu. Snad vůbec neúčinnějším motivačním nástrojem je pochvala. Nedílnou součástí motivace je usnadňování pracovních procesů. Je to mnohdy mravenčí práce, ale vyplatí se. Pokud má provozovatel čas a chuť na vedení pracovníka krok za krokem, ten ho postupem času začne napodobovat. Z takových lidí bývají ti nejlepší, právě z nich pak provozovatelé staví svůj tým, na který se mohou spolehnout v případě své nepřítomnosti.

Mimořádně důležitá je také atmosféra a příjemné pracovní prostředí. Vytvoření tzv. domácí atmosféry se odráží na celém pracovním týmu, spokojenosti zaměstnanců i zákazníků. Je jen na provozovateli, zda se k němu po mateřské dovolené pracovník vrátí. Všechno je o lidském přístupu, vybudované důvěře a spravedlivém jednání. Nádherným příkladem je příběh, který jsem si vyslechla na jedné moravské čerpací stanici, kde se pravidelně zastavuji. Místní pumpa OMV (dříve Aral) má příjemnou atmosféru, která je nabita pozitivní energií. Zvláště když obsluhuje jedna usměvavá paní, kterou tu vídám již léta. Začala zde, když se otvírala nová „aralka“, a nyní se již pomalu blíží důchodovému věku. Na

moji otázku „co jí vede k tomu, že tu stále pracuje“ mi bez zaváhání řekla čtyři důvody: lidský přístup provozovatele, atmosféra, pracovní prostředí a až na posledním místě uvedla peníze.

Zdá se, že tahle práce je hlavně o přístupu k lidem, a zase jenom lidé zde vytvářejí tu správnou atmosféru. Právě proto by měla být odměna za práci kvalitního personálu vyšší. Aby zase zmizely cedule s inzeráty na pracovní pozici „Obsluha čerpací stanice“ ze dveří pump, pracovních webů a úřadů práce. A aby lidé měli mnohem větší zájem zde pracovat. Proto by měly společnosti i provozovatelé více cílit na vzdělávání a vyčlenit větší finanční polštář pro odměny.

Čerpací stanice v místě bydliště

Častým faktorem, proč pracují lidé na čerpací stanici, je minimální vzdálenost od jejich bydliště. Zaměstnanec nemusí složitě dojíždět do zaměstnání, zná zde své zákazníky a jeho zaměstnavatel může potom operativně řešit i případný výpadek personálu. I zde je třeba mít prostor pro mimořádnou odměnu, případně benefit v podobě mytí zdarma, oběda v bistru či kávy a zákusku z místního bistra nebo slevu na volání. I tak se dají motivovat zaměstnanci. A lidé si toho většinou váží. U velkých firem to dnes bývá samozřejmostí, ale menší společnost nebo živnostník na tyto benefity nemusí dosáhnout, respektive musí na to vydělat. I tak se jim investice do zaměstnanců vrací.

Je nutné, aby se všichni majitelé čerpacích stanic sjednotili v tom, že dobří zaměstnanci na čerpacích stanicích chybí, a udělat něco pro to, aby se do provozů čerpaček začali vracet lidé, kterým na této práci záleží, přistupují k ní s úctou a respektem ke značce nebo společnosti, kterou reprezentují a jejíž uniformu nosí s hrdostí. Za to si pak domů odnášejí adekvátní odměnu za dobře odvedenou práci. Provozovatel pak bude moci reprezentovat svou čerpací stanici za kasou v době, kdy je na ní nejvíce zákazníků, přitom má čas na vedení svého týmu i optimalizaci zboží, protože nemusí stát za pokladnou celou noc. Únava se pak podepisuje na celém chodu pumpy, její atmosféře a přístupu k zákazníkům.

■ AUTOR: Iva Hanzlová,
odborný spolupracovník redakce
FOTO: archiv

Nezaměstnanost v Česku v červenci stoupla na 3,1 procenta z červnových 2,9 procenta. Bez práce bylo asi 231,5 tisíce lidí, což je nejnižší červencová hodnota od roku 1997. Tehdy bylo bez práce o téměř 9200 lidí méně. Počet volných míst naopak vzrostl na téměř 310 tisíc. Jedinými regiony, kde je více nezaměstnaných než volných pracovních míst, jsou Moravskoslezský, Ústecký a Jihomoravský kraj. Jak za těchto okolností sehnat obsluhu na čerpacích stanicích?

Zainteresovat současné zaměstnance

„Práce u benzínové pumpy bývá honorována podobně, jako například práce ve výrobě, ve skladu nebo gastronomii. Většina čerpacích stanic má nepřetržitý provoz, tak je třeba zajistit směnný provoz, kdy se většinou jedná o 12ti hodinové směny. Provozovatelé čerpacích stanic mají tedy při náboru velkou konkurenci a cílí v inzerci na stejné publikum jako výrobní závody, logistické parky a restaurace. Jejich konkurenční výhoda ale spočívá především v náplni práce, protože pro mnoho lidí je nepřijatelné pracovat na výrobní lince navíc,

pokud je práce v taktu jako v automobilovém průmyslu,“ říká Jiří Halbrštát, manažer náboru a marketingu přední tuzemské personální agentury ManpowerGroup.

Handicap pro nábor lidí pro práci na čerpacích stanicích ale podle Halbrštáta spočívá v tom, že pumpy fungují často jako franchisy a nemívají takovou podporu centrálního HR oddělení při náborech a musí si nábor zajišťovat sami.

„Na komplexní a soustavné náborové kampaně nejsou zpravidla finance v rozpočtu, ale nábor se dá dělat efektivně i za málo peněz. Pracovní portály jsou základ a nezapomínal bych na inzerci na portále Úřadu práce, odkud

se zdarma exportují nabídky na další náborové weby. Potom bych se zaměřil na oslovení známých zaměstnanců. Aktuálně nejvíce funguje vypsání odměny za doporučení člověka, který potom nastoupí do zaměstnání. Vlastní zaměstnanci jsou nejlepší náborový kanál. Odměna by měla 5 – 10 tisíc, což se může zdát moc, ale je skutečně motivační a vyplatí se,“ doporučuje Halbrštát. Populární je podle něj i využít Facebook. Informaci o hledaném kolegovi mohou jednak šířit zaměstnanci a jejich známí, zároveň je možné přispěvek za peníze promovat tak, aby zobrazil v blízkém okruhu v oblasti pracoviště a je možné za málo peněz oslovit mnoho lidí v okolí.

Lepší hledat lidi na Moravě než v jižních Čechách

Nejnižší, dvouprocentní míra nezaměstnanosti je ve třech krajích, a to v Jihočeském, Plzeňském a Pardubickém. V hlavním městě činí 2,1 procenta a o desetinu bodu vyšší nezaměstnanost vykázal Královéhradecký kraj. Naopak nejvyšší podíl nezaměstnaných zůstává v Moravskoslezském kraji, kde na konci července byl 4,8 procenta, a v Ústeckém kraji s 4,7 procenta.

Meziměsíční nárůst nezaměstnanosti zaznamenalo 71 okresů, v šesti naopak klesla. Nejnížší podíl nezaměstnaných byl na konci července v okresech Rychnov nad Kněžnou, 1,1 procenta, a Jindřichův Hradec, 1,2 procenta. Nejhuře je na tom Karviná s mírou nezaměstnanosti 7,2 procenta.

Na jedno volné pracovní místo připadá stejně jako v červnu v průměru 0,7 uchazeče. Z toho nejvíce na Karvinsku (šest), Ústecku (4,3), Mostecku (3,7) a Jesenicku (3,2).

Nejvíce volných míst bylo v prvním prázdninovém měsíci v Praze, kde jich zaměstnavatelé nabízeli 62 tisíc. Nejméně jich bylo v Karlovarském kraji, zhruba 8600. Největší zájem ze strany zaměstnavatelů byl podle Úřadu práce o stavební a montážní dělníky, uklízeče a pomocníky v hotelích, řidiče nákladních automobilů a tahačů, obsluhu vysokozdvizných vozíků, skladníky, svářeče nebo kuchaře. Nadále zůstala rov-

něž velká poptávka po technických profesích napříč všemi obory.

Nezaměstnanost ještě klesne

Jak vyplývá z čerstvých údajů Úřadu práce, nezaměstnanost hned tak nestoupne, nynější mírný vzestup je pouze sezónním výkyvem. Podle úřadu se na nárůstu nezaměstnanosti podepsaly sezónní faktory související zejména s příchodem části zaměstnanců ze školství na pracovní úřady a s nižším nábojem nových zaměstnanců do firem kvůli celopodnikovým dovoleným. „V menší míře se do evidence uchazečů o zaměstnání začali hlásit i čerství absolventi škol, zatím ale nezaměstnanost výrazně neovlivňují. Příchod hlavní vlny očekáváme v září,“ uvedla generální ředitelka Úřadu práce Kateřina Sadílková.

„Za růstem nezaměstnanosti stojí nižší náborové tempo, které je pro červenec charakteristické, a příchod čerstvých absolventů na trh práce,“ uvedl analytik Raiffeisenbank Milan Frydrych. V dalších měsících míra nezaměstnanosti opět klesne a udrží se podle něj pod třemi procenty až do podzimních měsíců. Před rokem byla míra nezaměstnanosti na 4,1 procenta, připomněl.

Podíl nezaměstnaných ale mírně vzrostl i po sezónním očištění, a to poprvé v tomto roce, upozornila analytička Komerční banky Monika Junické. Podíl nezaměstnaných

tak zatím dosáhl minima v červnu, další pokles ale očekává v příštích měsících. Ekonomice se daří, a růst volných pracovních míst napovídá, že zaměstnavatelé stále intenzivněji hledají nové pracovníky, podotkla. Míra nezaměstnanosti pokračuje v meziročním poklesu, nicméně červencový pokles o jeden procentní bod byl podle analytika Generali Investments Radomíra Jáče nepatrně mírnější než v předchozích měsících. Zároveň roste počet volných pracovních míst a i v červenci se mírně dále rozevřely nůžky mezi počtem volných pracovních míst a počtem uchazečů o zaměstnání. V červenci tento převis činil více než 78 tisíc, v červnu téměř 78 tisíc, dodal.

Před rokem byla nezaměstnanost na 4,1 procenta a bez práce bylo tehdy přes 303 tisíc lidí. Počet volných míst v letošním červenci se meziročně zvýšil o 122 tisíc a meziměsíčně o téměř 8500.

Další pokles míry nezaměstnanosti bude obtížný a jen velmi pozvolný. ČR je mezi světovými vyspělými ekonomikami a rozvinutými demokraciemi zemí s nejnižší mírou nezaměstnanosti. Předčí ji jen země typu Kataru, Kambodži, Nigeru, z evropských zemí pouze Bělorusko. Celkově se na světě dělí o osmnáctou příčku v žebříčku zemí s nejnižší mírou nezaměstnanosti se Šalamounovými ostrovy a Kuvajtem.

■ AUTOR: Alena Adámková
FOTO: archiv

VŠICHNI SÁZEJÍ NA SKVĚLOU KÁVU A HOT-DOG

Oslovili jsme zástupce nejvýznamnějších řetězců, které tvoří páteř sítě čerpacích stanic v Česku, a zeptali se jich, jaké mají v současné době představy a plány ohledně gastronomie ve svých provozovnách. Zajímalo nás, na co kladou v tomto ohledu největší důraz, které produkty jejich zákazníci nejvíce zaujaly a na spoustu dalších věcí. Zde jsou odpovědi na některé naše otázky od zástupců společnosti Benzina, MOL a Shell. Oslovený zástupce společnosti OMV nám své odpovědi do závěrky bohužel neposlal...

Benzina: Největší kavárna v Česku

Společnost Benzina nabízí svým zákazníkům fair trade kávu namíchanou podle unikátní receptury v Belgii, proto na všech čerpacích stanicích Benzina chutná káva skvěle. Společnost investovala v posledních letech 1,9 miliard korun do modernizace sítě, která kromě nových stojanů znamenala vznik značky Stop Cafe a nového vzeření obchodu. Uvedla na trh nová paliva Efecta, rozšířila počet čerpacích stanic na 406, sjednotila a zmodernizovala jejich design a zavedla nové služby: wi-fi zdarma, automatizovanou myčku s ovládáním přes mobilní aplikaci, průjezdný bankomat nebo bezobslužné terminály a oboustranné tankování pro kamiony. V obchodě rozšířila doplňkový prodej a zavedla moderní trendy v nabídce občerstvení. S více jak čtyřmi stovkami čerpacích stanic je Benzina největším řetězcem rychlého občerstvení a současně největší kavárnou v Česku. Na naše otázky odpovídal vedoucí odboru Gastro Benzina David Oliva.

Jaký je trend a požadavky na moderní interiér designu čerpacích stanic pro posezení?

Lidé obecně nejvíce oceňují čistotu, design, kvalitu zpracování a z pohledu gastronomie i celkovou úroveň stravování. Proto stavíme čerpací stanice tak, aby se zákazník cítil komfortně a našel na nich nejenom místo pro občerstvení a odpočinek, ale zároveň si mohl vyřídit i pracovní věci. Na všech našich čerpacích stanicích najdete bezplatnou vysokorychlostní wifi

Kávoový koutek Benzina.

a u posezení jsme nainstalovali nejen zásuvky pro notebooky nebo tablety, ale i USB vstupy pro nabíjení telefonů. Díky tomu se dnes některé čerpací stanice stávají tzv. destination points. Lidé tam jezdí na obchodní jednání, protože už se nestydí dát si tam schůzku. Jiné čerpací stanice zase suplují restaurace a kantýny v okolí, protože lidé vědí, že se tam za rozumné peníze dobře a velmi rychle mohou najíst.

Jaká je typická nabídka pro rychlé občerstvení u malých čerpacích stanic ve vaší síti a jaká na velkých pumpách

s rozšířenou nabídkou gastronomie s teplým občerstvením?

Trend vidíme v důrazu na kvalitu a výběr občerstvení, včetně nápojů, a na moderní prostředí. Proto vylepšujeme a rozšiřujeme náš koncept občerstvení Stop Cafe. Základní nabídkou je vždy káva, nabídku čerstvé kávy lze nalézt i na nejmenších stanicích, aby zákazník měl vždy možnost na cestách načerpat energii. Na malých čerpacích stanicích se nabídka rozšiřuje o párky v rohlíku, které tvoří základ pro celou naši síť. Můžeme říci, že jsme počtem prodejních míst největší kavárnou a zároveň nejrozšířenějším konceptem rychlého občerstvení v České Republice a dále rosteme. Na středních stanicích se nabídka dále rozšiřuje o čerstvé sendviče, teplé i studené, sladké pečivo a domácí produkty, jako jsou například sýrné jogurty, zeleninové kelímky, případně saláty. U největších stanic se nabídka rozrůstá ještě o jídla jako například losos, pečená žebra, těstoviny a další. Tento segment je pro nás velice důležitý, jak ukazují trendy, lidé se čím dál více zabývají otázkou, co vlastně jedí a za co utrácí své peníze. Jako jediní na trhu používáme speciální technologie, které nám umožňují zkrátit výrobu jídel na dobu pěti minut od objednání, což nedokážou ani nejlepší restaurace.

V Česku jsou populární tzv. přesnídávkové polévky, které dokážou spolehlivě a ve srovnání s parkem či hranolkou zdravěji nasytit. Jakou roli hrají ve vašem systému občerstvení?

Prodej polévek nám neustále roste, na našich čerpacích stanicích jsou velmi oblíbené, v současné době nabízíme každý den tradiční gulášovou polévku a druhou polévku, kterou denně obměňujeme. Na závěr tohoto roku chystáme novinku. Zákazníci si budou moci koupit vakuově zabalenou hotovou polévku a ohřát si ji doma nebo v kanceláři v mikrovlnné troubě.

Zdravá výživa se dnes skloňuje ve všech pádech. Čím přispívá k tomuto společenskému trendu váš řetězec?

Součástí naší nabídky jsou také jogurty, zeleninové a ovocné saláty, čerstvě lisované ovocné a zeleninové šťávy. Na vybraných čerpacích stanicích na dálnicích nabízíme i čerstvá jídla

připravená přímo na základě objednávky zákazníka. Zdravé stravování je základem naší filozofie. Všechna jídla zásadně ohříváme a pečeme v horkovzdušných troubách a grilech bez kapky tuku. Máme na výběr jídla pro dospělé i pro děti, myslíme ale i na alergiky, chceme jim proto v nejbližší době nabídnout i bezlepkovou tortillu.

Káva je tradičně zásadním produktem občerstvovacího koutku každé čerpací stanice. Můžete nějak přiblížit tu vaši a popsat, jak by měla být podávána?

Samotné kvalitní kávové zrna však není všechno. Polovina tajemství dobré chuti kávy tkví v její přípravě, v tomto případě v samotném kávovaru. Používáme zásadně kávovary Franke, které jsme si nechali individuálně vyrobit, a i když zvenku vypadají jako běžná produkce, uvnitř jsme nechali upravit snad každou součástku, takže naše káva má vždy chuť, kterou má mít. Naším cílem bylo zajistit opravdu konzistentní chuť a vůni naší kávy a toho bez dokonale vyladěného automatu nedosáhnete. V současné chvíli připravujeme ve Stop Cafe velmi užitečnou novinku, na všech našich kávovarech si budete moci zaplatit kávu bezdotykově, přiložením platební, tankovací anebo gastro karty. Žetony jsme však ponechali jako variantu. Kávovary projdou i další důležitou změnou. Upravíme je tak, aby si v nich mohli lidé připravit kávu do přinesených kelímků a termohrnků. Benzina se zapojila do dobrovolného programu z iniciativy ministerstva životního prostředí „Dost bylo plastu“ a zavázala se snížit používání jednorázových jídelních pomůcek. Postupně budeme hledat cesty, jak spolu se zákazníky přispět k oživení planety tím, že nebudeme produkovat zbytečné plasty tam, kde se bez nich umíme obejít.

Platí stále, že český zákazník je konzervativní, nemá rád novinky? Vede stále smažený řízek, smažený sýr a dršťková polévka? Nebo už dávají zákazníci přednost lehčí stravě?

Český zákazník je poměrně konzervativní, v současnosti stále vedou tradiční věci, česká klasika. Nicméně je to o věku zákazníka. Není tajemstvím, že síť našich čerpacích stanic měla jednu z nejstarších skupin zákazníků. To je však již minulostí. Generace našich zákazníků mládne a mladší generace jsou už zvyklé na světové trendy. Proto máme v jídelnách zastoupený celý svět. Například z amerického kontinentu nabízíme jeden z nejlepších burgerů s hranolky na českém trhu. Ze severu Evropy nabízíme losos marinovaný v kopru. Z jihu

Posezení Benzina.

Evropy pak tradiční těstoviny se třemi druhy omáček. Středoevropskou kuchyni prezentují pečená žebra, tradiční řízky, svíčková nebo guláš. Chystáme proto na podzim marketingovou kampaň, která ukazuje, že nemáme na pultech jen českou klasiku, ale nabízíme i světová jídla: burgery, italské sendviče a těstoviny nebo saláty.

Posezení venku je v letní sezoně čím dál oblíbenější. Co v tomto směru můžete nabídnout?

Každou novou čerpací stanici se snažíme osadit venkovní zahrádkou – ne všude je to ale možné kvůli dopravní situaci nebo nařízením ze strany ŘSD. Stejně je tomu i v případě modernizací stávajících čerpacích stanic. Naším cílem je ale mít Stop Cafe se zahrádkou na co nejvíce našich čerpacích stanicích.

Jaká je odezva u zákazníků na kvalitu posezení a úroveň občerstvení po rekonstrukci shopů?

Uvedu několik čísel, neboť ta mluví za vše. Od roku 2012 jsme zmodernizovali podstatnou část našich čerpacích stanic, rozšířili služby, zavedli nový koncept občerstvení Stop Cafe a představili nová paliva EFECTA. Zákazníky oslovujeme například i prostřednictvím senzorického marketingu založeného na vybraných vůních a příjemné hudbě. Objem prodaných paliv jsme dokázali navýšit o 86 %. V oblasti prodeje občerstvení jsme vyrostli dokonce o neuvěřitelných 294 %. Tyto investice o celkové výši 2,5 miliard Kč výrazně přispěly k tomu, že Benzina je dnes lídrem českého trhu a také moderní a podle průzkumů mezi řidiči nejoblíbenější značkou.

Jaký podíl má dnes prodej potravin a občerstvení na celkovém obrátu vašeho řetězce?

Záleží na exponovanosti místa, kde je čerpací stanice umístěna a na objemu výtoče paliv na dané stanici. Podíl nepalivového segmentu na celkových tržbách se na našich čerpacích stanicích pohybuje od 30 do 70 %.

Jaké jsou novinky v technologiích a zařízeních pro přípravu jídel?

Konvektomaty jsou na naše tempo už pomalé a zastaralé, chceme zákazníkům nabízet chutná teplá jídla během několika minut, proto používáme horkovzdušné pečicí trouby, rollery a grily. Fritézy jsme z našich čerpacích stanic vyřadili úplně. Nevyhovují našemu požadavku na přípravu zdravých jídel a i z ekologického pohledu nechceme produkovat hromady použitého fritovacího oleje.

Jak zajišťujete čerstvost nabídky po celý provozní den i v noci?

Čerstvost výrobků si pečlivě a striktně hlídáme. Čerstvé potraviny starší šesti hodin od výroby automaticky likvidujeme. Zákazník by měl mít jistotu, že vždy dostává produkt, který je v pořádku a zaručeně čerstvý. Dokonce teď chystáme na vybraných čerpacích stanicích i noční provoz bistra se speciální noční nabídkou zaměřenou na teplá jídla. Máme ověřeno, že navečer a během noci se lidé chtějí především zahřát. Zákazníci si budou moci přijet i na hotová teplá jídla či tortilly a panini nonstop anebo až do pozdních nočních hodin.

MOL: Chce být volbou číslo jedna

➔ Společnost MOL Česká republika patří do mezinárodní Skupiny MOL. S 306 pumpami je druhým největším provozovatelem sítě čerpacích stanic na českém trhu. První čerpací stanice tohoto řetězce v České republice byla otevřena 5. května 2015 v Praze na Barrandově. Ambicí Skupiny MOL v ČR je stát se první volbou pro zákazníky. Každá čerpací stanice proto dostává nový design a s ním spojené nové interiérové vybavení. Modernizace s sebou nese i úpravy vybraných čerpacích stanic do nového konceptu Fresh Corner. Čerpací stanice s Fresh Cornery poskytují rozšířenou nabídku kávy z prvotřídních zrn a čerstvého a na místě připraveného občerstvení a základních potravin. Na naše otázky odpovídal Ivo Velíšek, manažer pro nepalivové zboží společnosti MOL Česká republika.

Jaký je trend a požadavky na moderní interiér designu čerpacích stanic pro posezení?

Klíčem je pro nás moderní design občerstvovacího konceptu Fresh Corner, jejich světlý interiér s dostatkem osvětlení a přehledné rozmístění jednotlivých zón. Dominantou Fresh Corneru je naše káva, a proto je umístěna na prominentním místě. Na Fresh Cornerech nabízíme klidné, příjemné posezení, které zákazníkovi umožní nerušený odpočinek na cestách.

Jaká je typická nabídka pro rychlé občerstvení u malých čerpacích stanic ve vaší síti a jaká na velkých pumpách

Kavový koutek Mol.

s rozšířenou nabídkou gastru s teplým občerstvením?

Na každé servisní stanici s konceptem Fresh Corner je nabízeno občerstvení ve formě populárního hot dogu a balených sendvičů. Vše je samozřejmě vždy doplněno nabídkou samoobslužné kávy. Dle velikosti a umístění stanice je poté koncept rozšířen o možnost přípravy vlastních sendvičů, panini či toastů. Na největších stanicích na tranzitních místech máme nabídku doplněnou také o teplá jídla (jak tradiční, tak minutková) a někde i o hamburgery a polévky. Samoobslužnou kávu na vybraných stanicích doplňuje káva baristická připravova-

ná do kvalitního porcelánu vyškolenou obsluhou stanice.

V Česku jsou populární tzv. přesnídávkové polévky, které dokážou spolehlivě a ve srovnání s párkem či hranolkou zdravěji nasytit. Jakou roli hrají ve vašem systému občerstvení?

V rámci konceptu Fresh Corner jsme zavedli nabídku samoobslužných polévek, které jsou založeny na tradičních chutích známých našim zákazníkům. Polévky jsou krokem mezi sortimentem sendvičů na jedné straně a teplými jídly na straně druhé. Díky samoobslužnému modelu je koncept velice rychlý na obsluhu a nabízí chutnou alternativu k párkům a bagetám. Polévky jsou připravované z kvalitních potravin a postupně si získávají řadu věrných zákazníků.

Zdravá výživa se dnes skloňuje ve všech pádech. Čím přispívá k tomuto společenskému trendu váš řetězec?

V rámci naší nabídky poskytujeme ke většině druhů občerstvení také zdravější alternativy, ať už to jsou multicereální croissanty se zeleninou, raw tyčinky, ovocné a zeleninové saláty, či v současné době pilotovaný projekt sypaných ořechů na cesty.

Káva je tradičně zásadním produktem občerstvovacího koutku každé čerpací stanice. Můžete nějak přiblížit tu vaši a popsat, jak by měla být podávána?

V rámci Fresh Corneru je pro nás káva stěžejním produktem a tahounem celého konceptu. Nabízíme kvalitní kávu s sebou ze špičkových samoobslužných strojů, které jsou na každé stanici s Fresh Cornerem. U nás nenajdete krkolomné mincovníky nebo složité ceníky. Zakládáme si na špičkové zákaznické zkušenosti, kdy konzumace kávy u nás musí být vždy příjemným zážitkem. Pro mnohé zákazníky se z toho často stává pravidelný denní rituál.

A jak již bylo řečeno, na vybraných Fresh Corner stanicích doplňujeme nabídku o baristickou kávu do porcelánu, která je mnoha zákazníky preferovaná, pokud si chtějí na místě vychutnat kávu připravenou proškoleným personálem.

Platí stále, že český zákazník je konzervativní, nemá rád novinky? Vede stále smažený řízek, smažený sýr a dršťková polévka? Nebo už dávají zákazníci přednost lehčí strávě?

Konzervativní zákazník u nás samozřejmě stále existuje. Tradiční produkty z naší ➔

Pult s občerstvením Mol.

TASTE THE FEELING™

**OSVĚŽ SE
NA CESTÁCH**

➡ nabídky si stále udržují silné postavení v prodejním sortimentu. Například v rámci teplých jídel si na Fresh Corneru můžete dát jak klasický guláš, tak třeba kuřecí roládu s gratinovanými bramborami nebo těstoviny. V posledních letech nicméně registrujeme příliv zákazníků k novým chutím a druhům potravin, stejně jako k modernějším způsobům servírování a konzumace.

Posezení venku je v letní sezoně čím dál oblíbenější. Co v tomto směru můžete nabídnout?

Na většině našich rekonstruovaných stanic možnost posezení venku nabízíme, ačkoliv samozřejmě záleží na lokalitě a dispozičních možnostech každé stanice. Vnímáme však tento bod jako důležitý prvek pro spokojenost našich zákazníků během letních měsíců. Na dálničních stanicích vytváříme velké terasy s více jak 20 místy k sezení, přestřešením a s odhlučněním od dálnice. Umožňujeme tím našim zákazníkům konzumovat produkty v příjemném prostředí na čerstvém vzduchu a nabrat síly na další cesty.

Vyplatí se investice do zahrádek, neohrožuje jejich kvalitu vandalismus a krádeže?

Věříme tomu, že naše investice do venkovního posezení a zahrádek dává smysl. Žádné zásadní problémy s vandalismem nebo krádežemi prozatím neregistrujeme.

Jaký máte názor na budování dětských koutků a hřišť u čerpacích stanic?

V současné době máme na vybraných čerpacích stanicích v interiéru umístěny dětské koutky a herní prostory pro děti. Na nově otevřené vlajkové stanici v Humpolci máme dokonce oddělený dětský koutek a dětskou toaletu. Pro rodiče a děti je to ideální místo pro přestávku na cestě po D1 do Prahy, kdy si každý z rodiny může odpočinout po svém.

Jaká je odezva u zákazníků na kvalitu posezení a úroveň občerstvení po rekonstrukci shopů?

Reakce zákazníků na modernizované stanice s Fresh Cornerem jsou velmi pozitivní a jsme rádi, že nejen v rámci gastronomie jsme nyní pro velkou část zákazníků první volbou. Nejlepší zpětnou vazbu zatím dostáváme na kvalitu kávy a chuť rozšířené nabídky gastro produktů. To nás nabíjí energií do dalších rekonstrukcí a rozšiřování nabídky v rámci Fresh Corner konceptu.

Zahrádka Shell.

Shell: Kvalitní suroviny jsou základem

Společnost Shell Czech Republic a. s. je dceřinou společností mateřské Royal Dutch Shell plc. V České republice působil Shell už v první polovině minulého století, novodobě pak od roku 1991. Provozuje rozsáhlou síť čerpacích stanic a systém palivových karet Shell. Plní také letadla leteckým palivem na nejvýznamnějších českých letištích. Za více než 27 let působení společnosti Shell na území České republiky se mnohé změnilo, většina velkých nadnárodních společností působících v retailu čerpacích stanic z českého trhu odešla. Shell však jako poslední mohykán zůstal. V současnosti provozuje 174 čerpacích stanic, které najdete ve městech, na dálnicích i u silnic první třídy. Kromě prémiového paliva má Shell zpracovaný systém občerstvení delibShell a rovněž ve spolupráci s obchodním řetězcem Billa nabízí na svých vybraných čerpacích stanicích základní potraviny. Na naše otázky odpovídal Michal Štěpánek, zodpovědný za provoz obchodů na čerpacích stanicích Shell v České republice a na Slovensku.

Jaký je trend a požadavky na moderní interiérový design čerpacích stanic pro posezení?

Současné požadavky na interiérový design čerpacích stanic vycházejí z aktuálních trendů, kterým vládne funkčnost, přímé linie a velká prosvětlenost a barevnost vycházející převážně z pastelových přírodních odstínů. Vlastní požadavky na interiérový design čerpacích stanic Shell se odvíjejí především od typu čerpací stanice, jejího umístění a očekávání, která s touto danou stanicí má spojený zákazník. Při tvorbě našich nových prodejních konceptů delibShell jsme čerpali jednak z našich vlastních zkušeností, jednak z trendů, které se prosazují v našich zahraničních sítích.

Na velkých dálničních čerpacích stanicích klademe důraz na maximální komfort a šíří prodejního sortimentu včetně nabídky kvalitní kávy a občerstvení. Vycházíme přitom ze základní premisy, že zákazník si zde chce odpočinout, načerpat energii, případně vyřídit pracovní záležitosti. Proto interiérový design nabízí pohodlné posezení pro konzumaci rychlého občerstvení, lahodné kávy i vyřízení případné korespondence na počítači díky síťovým zásuvkám a bezplatné wi-fi. Nový interiérový design zároveň nabízí velmi prosvětlený prostor s velkoformátovými okny.

Na čerpacích stanicích městského typu nebo průjezdných stanicích na okraji velkých měst je interiérový design zase uzpůsoben krátkodobějšímu pobytu zákazníka. Interiérový design proto nabízí zpravidla kávový koutek s barovým typem posezení pro vypití kvalitní kávy nebo konzumaci malého snacku. Konkrétní layout interiéru je většinou výrazně ovlivněn dispozičním řešením prodejny.

Samostatnou kategorií v našich prodejních formátech pak hrají čerpací stanice Shell s prodejním konceptem Billa stop&shop, kde je layout interiéru spojen s primární funkcí nabídnout co nejširší sortiment základních potravin ve formátu minimarketu.

Z hlediska osvětlení samozřejmě vládne interiérovému úsporné LED osvětlení, bodová světla směřující zejména na produkty v impulzních zónách. Maximální snaha při rekonstrukci starších stanic nebo při výstavbě čerpacích stanic nových je pak upřena k maximální prosvětlenosti a vzdušnosti interiéru využívající primárně denního světla.

Jaká je typická nabídka pro rychlé občerstvení u malých čerpacích stanic ve vaší síti a jaká na velkých pumpách s rozšířenou nabídkou gastronomie s teplým občerstvením?

Na menších čerpacích stanicích městského typu je rychlé občerstvení zaměřeno na předbalené bagety, jejichž většinu si sami vyvíjíme, široká je i nabídka hot-dogů a panini k rozpékání. Na velkých čerpacích stanicích dálničního typu v rámci nového prodejního konceptu delibShell nabízíme nejširší sortiment teplého rychlého občerstvení zahrnující širokou nabídku jídel připravovaných na grilu, dva druhy polévky, výběr hot-dogů včetně amerického hot-dogu, rozpékané panini, čerstvě připravované bagety, rozšířenou nabídku sladkého občerstvení a ovocný bar (na vybraných stanicích) se značkou Fruitissimo.

V Česku jsou populární tzv. přesnídávkové polévky, které dokážou spolehlivě a ve srovnání s parkem či hranolkou zdravěji

Café

Sendviče grande gusto

Emanuele Ridi
šéfkuchař

Energie
pro lepší život.

➔ **nasytit. Jakou roli hrají ve vašem systému občerstvení?**

Tzv. přesnídávkové polévky jsou jistě populární, nicméně je z pohledu našeho sortimentu nepovažujeme za jedinou nebo hlavní „zdravější“ formu našeho rychlého občerstvení. Nabídnout můžeme například fresh bary ve spolupráci se značkou Fruitissimo. V rámci našeho nového prodejního formátu delibyShell určeného převážně pro dálniční stanice nabízíme zákazníkům vždy výběr dvou polévek.

Zdravá výživa se dnes skloňuje ve všech pádech. Čím přispívá k tomuto společenskému trendu váš řetězec?

Naší hlavní prioritou je nabízet kvalitní občerstvení založené na vysoké kvalitě používaných ingrediencí. V rámci sortimentu například nepoužíváme kuřecí separát a pro výrobu párků k hot-dogům používáme výhradně čerstvé chlazené maso. V rámci zdravé výživy nabízíme zákazníkům například fresh bar Fruitissimo (prozatím na 5 stanicích) a v nabídce shopu nechybí proteinové tyčinky, které si zákazníci v současnosti velmi oblíbili.

Káva je tradičně zásadním produktem občerstvovacího koutku každé čerpací stanice. Můžete nějak přiblížit tu vaši a popsat, jak by měla být podávána?

Káva samozřejmě tvoří klíčovou položku našeho sortimentu a Shell nabízí širokou škálu velmi kvalitní kávy. Naší prémiovou nabídku tvoří čerstvě mletá káva předního světového řetězce Costa Coffee (pozn. na Slovensku Starbucks), kterou nabízíme prostřednictvím samoobslužných automatů Costa Express na všech dálničních a dalších vybraných čerpacích stanicích. Velmi dbáme na certifikaci původu kávy a na recyklovatelnost použitých kelímků. Naše privátní řada kávy delibyShell je nabízena na všech našich stanicích. Jde o čerstvě mletou kávu Arabica, kterou si zákazník připraví sám z automatu do kelímku na cestu nebo mu ji na vybraných stanicích připraví obsluha do keramického hrnku. Velmi dbáme na certifikaci naší kávy (certifikováno UTZ od roku 2013), mimo jiné také pro to, že Shell si kávu pro své stanice nakupuje globálně na potravinových burzách. A pro cenově orientované zákazníky máme na vybraných čerpacích stanicích instantní kávu z automatu. Nabídku kvalitní kávy musí doplnit příjemný interiér, ve kterém má zákazník možnost si kávu vychutnat a odpočinout si během cestování, případně při kávě vyřešit pracovní záležitosti.

Platí stále, že český zákazník je konzervativní, nemá rád novinky? Vede stále smažený řízek,

Pult s občerstvením Shell.

smažený sýr a dršťková polévka? Nebo už dávají zákazníci přednost lehčí strávě?

Pokud se podívám na strukturu našich zákazníků, nejsme plně přesvědčeni o konzervativním přístupu českého zákazníka čerpacích stanic. I když mezi prodejní stálce u nás dlouhodobě patří hot-dog nebo bageta, vidíme, že český řidič si například velmi oblíbil exotickou Bánh mi bagetu. Tento názor může být ovšem částečně ovlivněn tím, že na našich čerpacích stanicích nabízíme velmi omezený sortiment „tradičního“ českého jídla.

Posezení venku je v letní sezoně čím dál oblíbenější. Co v tomto směru můžete nabídnout?

Venkovní posezení považujeme v našich prodejních konceptech za velmi vhodný doplněk exteriéru čerpací stanice. Pokud to prostor umožní, snažíme se venkovní posezení nabídnout. Klíčovým faktorem je přitom zachování bezpečnosti návštěvníků sedících a pohybujících se v prostoru venkovního posezení.

Vyplatí se investice do zahrádek, neohrožuje jejich kvalitu vandalismus a krádeže?

Podle našeho názoru se investice do zahrádek určitě vyplatí, protože nabízí zákazníkovi možnost vychutnat si nabídku rychlého občerstvení v exteriéru čerpací stanice. S občasným vandalismem se setkáváme, nicméně velmi záleží na konkrétní čerpací stanici. Jsou místa, kde bychom z různých důvodů venkovní posezení nikdy neinstalovali.

Jaký máte názor na budování dětských koutků a hřišť u čerpacích stanic?

Cílová skupina cestujících maminek s dětmi nebo celých rodin je pro nás velmi zajímavá, a proto se snažíme nabídnout jim doprovodné

služby. Vybudování dětských hřišť považujeme sice za náročnou investici, která se ovšem z dlouhodobého hlediska vyplatí. Jejich výstavbu zvažujeme zejména na dálničních čerpacích stanicích, často ve spolupráci s ŘSD.

Jaká je odezva u zákazníků na kvalitu posezení a úroveň občerstvení po rekonstrukci shopů?

Po zahájení rekonstrukce obchodů v prosinci 2017 máme velmi pozitivní zákaznickou zpětnou vazbu, která se také odráží v obchodních výsledcích jednotlivých čerpacích stanic. Díky variabilitě prodejních formátů jsme schopni nabídnout zákazníkovi přesně to, co na dané čerpací stanici očekává nebo využije. Instalace posezení prodlužuje setrvání zákazníka na stanici a s tím je logicky spojena také vyšší útrata.

U některých sítí uváděla reklamní kampaň pro nové typy občerstvení známá kuchařská osobnost. Jak jejich nápady vnímají zákazníci? Osvědčily se typy ze zahraničních receptur u českých klientů?

Spolupráci s Filipem Sajlerem hodnotíme velmi pozitivně. Ve spolupráci s tímto známým šéfkuchařem jsme společně na sklonku uplynulého roku vytvořili speciální menu, ve kterém se odrážely prvky moderní gastronomie založené na tradičních kulinářských postupech a vysoké kvalitě použitých surovin. Například Bánh mi bageta, jejíž původní receptura pochází z Vietnamu, patřila mezi velmi oblíbené položky našeho rychlého občerstvení delibyShell. S Filipem Sajlerem pracujeme na obměně sezonního sortimentu, do kterého se snažíme společně promítat jak tradiční receptury, tak aktuální trendy z české i mezinárodní gastronomie.

■ **AUTOR:** red
FOTO: archiv

Najde Karel lásku?

Poté, co Karel zjistil, že lásku nejde naučit, začal pátrat po své vyvolené.
Má jít za svým srdcem? I když je tak trochu plechové?

Novinka

Novinky

Vyzkoušejte Kofolu a pomozte KARLOVI najít drahou polovičku.

Více na www.seznamkarla.cz

ZDRAVÉ JÍDLO MUSÍ BÝT I DOBRÉ

Podle probíhajících systémových změn v tvorbě nových a remodelingu stávajících čerpacích stanic v rámci rozhodujících značek působících na českém trhu je jasné, že v průběhu několika nejbližších let budou chtít dosáhnout toho, aby polovina celkových marží byla tvořena prodejem rychloobrátkového zboží a službami nejrůznějšího druhu, s akcentem na gastronomii a kvalitní rychlé občerstvení.

Zdravá výživa jako životní styl

Trend zdravějšího stravování se „postupně“ dostává do dalšího, plošně mnohem širšího záběru, který vzniká na základě požadavků zákazníků. Pro nezáměr se najednou sami od sebe omezují různé tučné smaženiny, majonézy nahrazují jogurtové zálivky a dresinky, griluje se „na sucho“, zvyšuje se kvalita uzenin, omezují se smažené hranolky, rozšiřují se light a odlehčená menu, přibývá zeleniny, ovoce, čerstvého domácího smoothie, celozrnného pečiva i vegetariánských jídel, kdy se kalorické hodnoty uvádějí v tabulkách přímo před hosty. Na pumpách se tak přirozenou cestou na přání samotných konzumentů může měnit celý jídelníček.

Jejich volbou a výběrem jídel dochází k nenápadnému, leč stálému tlaku na producenty i prodejce rychlého občerstvení vedoucímu ke změnám a poskytování alternativy v aktuálním jídelníčku. Vedle běžné „osvědčené“ verze si své místo na slunci buduje rovněž občerstvení, které bude nejen rychlé, ale i zdravé.

Roste zájem o kvalitu a zdravější výživu?

Mezi lidmi je dnes sice víc peněz, ale ten, kdo je má, si jich víc váží a myslí přitom i na své zdraví. Jsou bistra u pump, kde po ránu a během dopoledne prodají spoustu přesnídávkových polévek řidičům dodávek a nákladních aut. Jsou

jiná místa, kde by byl velký zájem o pěkné jablko, pomeranč, o pohár smoothie, třeba jen proto, že jejich konzumenti vědí, že v rámci zdravé výživy je vhodnější konzumovat čerstvé ovoce v ranních a dopoledních hodinách.

Vše je věcí kalkulace, rozvržení nabídky a obecných dietetických znalostí, kterými oplývají zejména zákaznice. A tak je dobré, aby měl takové znalosti i někdo z obsluhy. Například, že jedno pivo má nižší kalorickou hodnotu než dvojka vína, že většina vychlazených letních drinků obsahuje tolik kalorií, že lehce nahradí i lehkou večeři. Nutriční specialista Světa zdraví Ing. Monika Bartolomějová například uvádí, že pivo je zdrojem vitamínů B2, B3, B6, B9 (kyselina listová) a B12. Navíc obsahuje rozpustnou vlákninu. „Pokud si ho dopřejete v omezeném množství, nemusíte se bát, že přiberete. Spíše jde o celkové rozložení stravy a pohybu. V porovnání s vínem dokonce poskytuje širší spektrum zdravotních výhod.“ Trenérka Mgr. Kateřina Hollerová z fitness centra Contours pro ženy zase pivo doporučuje jako iontový nápoj po sportu, po delší jízdě autem, ale bezprostředně po fyzické aktivitě doporučuje zvolit spíše jeho nealkoholickou verzi. „Alkoholické pivo si dejte až na místě, až si tělo trochu odpočine a především doplní živiny!“

Všeho s mírou

Těžko se odolává stánku s vůní grilovaných a smažených pochoutek... Těžko se píše pro-
timlův směrem k prodejcům všech těchto
dobrot. Při pozorování běžného provozu bis-
tra na pumpě je vidět, že si každý dává, na co
má chuť, ale i to by se mělo odehrávat s mírou.
Obezita absolutně převládá! Nejvíc patrná je
u žen a bohužel také u dětí, jak si všichni spo-
lečně dopřávají nasolené hranolky, majonézy,
kečupy, burgry, přeslazené zmrzliny a limoná-
dy. Pokud se už zákazník rozhodne hřešit, tak
se tím určitě nebude stresovat prodáváč. Stres
napáchá mnohdy více škody než kalorie navíc
a tak zůstaňme u toho, aby zákazník – náš pán –
se ráčil sám rozhodnout a trochu se během léta
hlídal, vyhýbal se jídlům a potravinám, kde je
moc tuků, smetana a šlehačka, tučné sýry, sla-
nina, špek – výjimku tvoří lidé stravující se ní-
zosacharidovou stravou, pro všechny pak platí:
vyhýbejte se klasickým paštikám, uzeninám,
přemíře sladkostí a pozor si dejte i na sušené
ovoce. Dostanete-li chuť na ovoce, zvolte nejlé-
pe bobulové, hlavní jídlo doplňte zeleninovým
salátem. Sacharidy a především jednoduché
cukry by se měly rovněž omezit. Na provozech
a personálu rychlého občerstvení pak je, aby
vždy měli po ruce i přiměřený výběr jídel zdra-
vé výživy a uměli jej jako variantu co nejlákavěji
nabídnout!

Během léta bývá na turisticky exponova-
ných čerpačkách vidět venkovní grilování uze-
nin a masa. K tomu Ing. Bartolomějová podotý-
ká, že se při opékání masa nebo ryb má použít
alobal a minimálně tuku. Při přímém opékání
na grilu vznikají karcinogenní látky, a proto
doporučuji ve větší míře opékat zeleninu, kte-
rá z grilu chutná skvěle a obsahuje důležité
antioxidační látky. „Nejčastěji se grilují pečené
kousky zeleniny, jako jsou papriky, lilek, cuketa,

ale vynikající je i jarní cibulka, rajčata nebo žam-
piony. Co se týče pečiva, mělo by se vynechat
úplně, případně vybírat celozrnnou variantu.
Pozor na kalorie obsažené v různých dipech
a omáčkách. Pokud zákazník nedokáže odolat
studené pochoutce ve formě zmrzliny nebo na-
nuku a zároveň nechce přibrat, může si jí klidně
dopřát, ale měl by si ohlídat její složení. Zaměřit
by se měl na množství cukru, a to včetně umě-
lých sladidel, důležité je také sledovat, jaké tuky
byly použity a jaký druh éček daný produkt ob-
sahuje. Například E476, což je polyglycerolpo-
lyricinoleát, může mít negativní vedlejší účinky,

jako jsou střevní potíže nebo alergie,” vysvětlí-
je odbornice.

S občerstvením na čerpací stanici po dlou-
hé jízdě autem souvisí i trocha sportování! Dnes
má každé odpočívadlo a lepší pumpa nějaký
kout s hrazdou, kladinou, rotopedem či jiným
sportovním náradím, nezapomíná se na dětská
hřiště. Sport je totiž pro stále větší část aktivní
populace životní styl – stejně jako zdravá výži-
va.

■ AUTOR: Mikuláš Buleca
FOTO: archiv

JDE TO I ZDRAVĚ...

Značně omezené možnosti stravování na čerpacích stanicích bývají obecně předmětem obsáhlé kritiky. Tradiční sortiment polotovarů a průmyslově upravených potravin nedává řidičům příliš na výběr, jak se „po cestě“ plnohodnotně najíst, tedy nejen chvilkově zahnat pocit hladu nějakou „pochutinou“.

Je proto chválné, že se čerpací stanice snaží v poslední době tento status změnit a svým zákazníkům nabídnout občerstvení nejen v podobě kvalitní kávy, ale také tzv. plnohodnotného jídla.

Například síť čerpacích stanic Benzina ze skupiny Unipetrol zmodernizovala koncept svého rychlého občerstvení Stop Cafe, nazývá ho Stop Cafe 2.0. Sortiment se nově rozšířil o zdravá jídla, snídaňová menu nebo o nabídku pro vegetariány. Změnou projdou i samotné prostory jídelních koutků na čerpacích stanicích, do konce roku plánuje mít Benyina zmodernizovaných 30 čerpacích stanic, hlavně na dálnicích a silnicích 1. tříd. V příštím roce 2018 bude upraveno dalších 70 stanic, další mají následovat.

Základní gastronomickou položkou na čerpacích stanicích Benziny bude i nadále fair trade káva a hotdog. K tomu síť doplnila burgery nebo tortilly, v bezmasých variantách falafel. Menu pak rozšíří také těstoviny, wrapy nebo teplé sendviče. Součástí nabídky budou také jogurty, zeleninové a ovocné saláty, čerstvě lisované ovocné a zeleninové šťávy. Na vybraných čerpacích stanicích na dálnicích budou k dostání i čerstvá jídla vytvořená přímo na základě objednávky zákazníka.

Koutky s občerstvením mají i ostatní čerpací stanice, například OMV má koncept Viva, Shell se spojil s maloobchodním řetězcem Billa a dohromady provozují minimarkety, MOL prodává občerstvení ve Fresh Cornerech. Zákazníci si na čerpacích stanicích MOL s Fresh Cornery mohou vychutnat například espresso připravené z prvotřídních kávových zrn v profesionálních kávovarech a servírované do kvalitního porcelánu. Zároveň si mohou oblíbenou kávu zakoupit také na cesty ze špičkových samoobslužných kávovarů, které nabízejí širokou nabídku mléčných a ochucených kávových specialit.

V nabídce Fresh Cornerů jsou také sendviče, toasty a panini, které se připravují na místě z kvalitních čerstvých surovin. Zároveň si na vybraných stanicích zákazníci mohou zakoupit i nejdůležitější produkty denní spotřeby, tedy čerstvé sladké i slané pečivo, mléčné výrobky a sýry. Bě-

hem přestávky od řízení si zákazníci vybraných tranzitních stanic zase mohou vychutnat teplou polévku. Rozsah sortimentu se liší podle velikosti a lokality jednotlivých čerpacích stanic.

Jak hodnotí nabídku občerstvení u čerpacích stanic přední výživoví odborníci a čím by ji navrhovali doplnit?

Jana Dostálová

Ústav analýzy potravin a výživy VŠCHT v Praze, Fórum zdravé výživy

Základem je pestrá nabídka s dostatečnou nabídkou ovoce, zeleninových salátů, baget, nejlépe z tmavého pečiva s oblohou z kvalitních uzenin a sýrů, dostatkem zeleniny, případně s vejcem či rybou. V nabídce by měl být dostatek zakysaných mléčných výrobků, nejlépe neochucených. Určitě by mnozí nakupující přivítali i mléko. Ochucené výrobky (jogurty, nápoje apod.) mají poměrně velký obsah cukru a obsah ovoce je malý. V současnosti jsou velice moderní rostlinné nápoje, které z hlediska výživového příliš hodnotné nejsou. Samozřejmě je nutné mít v nabídce i sladké pečivo. Podle mých zkušeností často převládá jemné pečivo z listového těsta, které vzhledem k poměrně vysokému obsahu tuku, často nevhodného složení, není pro správnou výživu vhodné. Vhodnější je pečivo (koláče, šátečky apod.) s náplní tvarohovou, makovou, povidlovou apod.

Velkým problémem u dospělých i dětí je z hlediska výživového konzumace sladkých nápojů, kterých bývá u čerpacích stanic velký výběr. Lidem chutnají, přinášejí energii, ale pokud se nevydá fyzickou aktivitou (což při cestě autem nepřipadá v úvahu) se ukládá v těle ve formě tuku. Půl litru slazeného nápoje (kolové nápoje, limonády) vyčerpá denní tolerovaný příjem cukru stanovený Světovou zdravotnickou organizací. Pití velkého množství slazených nápojů je jedním z hlavních důvodů obezity. Problémem je i velká nabídka sladkého tučného trvanlivého pečiva (plněné oplatky, sušenky apod.), a proto bych doporučila rozšířit nabídku trvanlivého pe-

čiva o sušenky s nižším obsahem cukru a tuku (na trhu jsou, i když ne v tak velké nabídce). Vhodné jsou ořechy, nejlépe nesolené. U spotřebitelů velmi oblíbené brambůrky jsou vyráběny i s nižším obsahem soli a tuku a ty by měly být nabízeny přednostně.

Nabídku potravin u čerpacích stanic nelze omezit jen na zdravé potraviny (měly by být ale v dostatečném množství), ale spotřebitelé by měli mít alespoň základní povědomost o vhodných potravinách a ty by si měli přednostně vybrat. Pokud sáhnou po těch „nezdravých“, neměli by jich konzumovat velká množství.

Ján Staš

Výživový poradce a lektor Nutris, sekretář a člen Výboru Aliance výživových poradců ČR

Je chválné, že se čerpací stanice snaží svým zákazníkům nabídnout občerstvení nejen v podobě kvalitní kávy, ale také tzv. plnohodnotného jídla. Tím se myslí takové, které přiměřeně nasycí na dobu aspoň 3–4 hodin, a zároveň poskytne chuťový požitek, potenciál stabilní energie v podobě potřebných tzv. makro (bílkoviny, sacharidy, tuky) i mikro (vitamíny, minerální látky) živin, včetně potřebné vlákniny, která mj. dobře nasycí a žádoucím způsobem zpomalí vstřebávání živin v trávicím traktu.

Pokud se podíváme na standardní i tu novou nabídku jídel čerpacích stanic „do ruky“ (sendviče, toasty, panini, těstoviny slané a sladké pečivo), vidíme, že jde o poměrně jednostranné zastoupení tzv. sacharidových jídel (neboli škrobů), které poskytnou vysokou koncentraci energetické nálože (tj. na malý objem potraviny je zde vysoká koncentrace rychle dostupné energie), ta má však často za následek její rychlý propad, v některých případech i náhlý útlum nervové soustavy do modu odpočinku a relaxace bezprostředně po konzumaci daného jídla. Tento efekt se umocní ještě víc, pokud jsou těstoviny/pečivo teplé, což sice zvyšuje pocit konzumentovy slasti, zároveň však zvyšuje rychlost jejich vstřebávání a umocňuje zmiňovaný „tlumící“ efekt. Ohled je třeba brát také na to, že pocit hladu či vyčerpání není způsoben jen pouhou absencí jídla, ale i (a především) absencí důležitých živin (vitamíny, minerální látky, mastné kyseliny, aminokyseliny), jejichž přítomnost či absenci mozek velmi citlivě vnímá a střeží zmiňovanými signály hladu či nasycení.

Jednou z možností je v tomto případě vhodná kombinace nabízených potravin tak, aby v ní byly zastoupeny pokud možno všechny zmiňované makroživiny a ve výsledku tak nabídly podobu řádného pokrmu. Přiměřená dávka (ideálně vychlazených) těstovin s masem či sýrem se

tak dobře doplní se zeleninovým salátem a zálivkou z olivového oleje či octa.

Ovocný salát lze vhodně zkombinovat s plnotučným bílým jogurtem, hořkou čokoládou či směsí sušených plodů, které navíc dodají dávku potřebných mikroživin. Zejména kofein a hořčík přirozeně obsažené v hořké čokoládě přispívá ke správné činnosti nervové soustavy, udržení pozornosti a bdělosti nejen v průběhu jízdy.

V současných vysokých teplotách netřeba zapomínat také na pravidelné doplňování tekutin a potřebných minerálních látek (tzv. elektrolytů – zejména sodík, hořčík, draslík a vápník), které ve zvýšené míře ztrácíme v důsledku nadměrného pocení a které také bývají příčinou náhlé únavy, vyčerpání, snížení kognitivních funkcí atd.

Právě koncentrace (ideálně přirozeně obsažených) vitamínů a minerálních látek ve výsledném pokrmu bývá faktorem, který jídla odlišuje po kvalitativní stránce. Ideálním komplementem k pokrmu tak budou různé ovocné či zeleninové šťávy (nejlépe čerstvé – tzv. freshe), dále pak lehké přírodní minerální vody (Magnesia, Ondrášovka, Mattoni, Korunní), a to v množství 0,5–1 litr denně. Zákazníci mohou sáhnout také po nabídce tzv. fortifikovaných sportovních drinků, které v případě zvýšených nároků také

efektivně poskytnou nezbytně nutnou směs vitamínů, minerálních látek či aminokyselin (např. familiárně známý Carnitine drink).

Obecně doporučuji vyhnout se potravinám vysoce průmyslově zpracovaným, které na své etiketě sice nabídnou dlouhý seznam vstupních ingrediencí, jde však téměř vždy o fádní zastoupení několika složek levných a nijak zvlášť tělu prospěšných látek (tj. pšenice, cukr, modifikovaný škrob, sušené odstředění mléko, aditiva). Budte také obezřetní vůči jednostrannému zastoupení živin v jídle (tj. nekombinovat spolu těstoviny, pečivo, sušenky, slazené limonády nebo naopak sýry, uzeniny, slané ořechy, smažené pokrmy atd.). Svůj pokrm pokud možno vždy doplňte o porci čerstvé zeleniny.

Ivan Mach

Prezident Aliance výživových poradců ČR

Zásadně nedoporučuje konzumovat při jízdě autem tradiční česká jídla jako vepřo-knedlo-zelo, husu či svíčkovou. „Řidiči by je měli vyškrtnout z jídelníčku, nejen při dlouhé cestě. Podobně jako další jídla, například smažená, výrazně zatěžují trávicí soustavu. Způsobí rychlý růst hladiny cukru v krvi, objeví se hyperglykemický šok a následně únava. Dostaví se útlum, který nelze

překonat!“ Proč se nesmí vydatně jíst? „Z bílého pečiva, ale také třeba bramborové přílohy se dostane do těla velké množství sacharidů. U většiny lidí vyvolají hyperglykemický šok. Náhle zvýšenou hladinou glukózy odbourává tělo až hodinu a nakonec je nižší, než byla před jídlem, což je okamžik, kdy se po jídle bohatém na sacharidy dostaví známá únava. Tu vyvolává i nedostatečné pití. „Normálně je nejlepší čistá voda bez bublinek, ale na cestu jsou nejlepší minerálky s větším obsahem hořčíku, třeba Magnesia,“ doporučuje Ivan Mach, který je také odborným garantem Kurzů pro poradce ve výživě Nutris.

Nejhorší jídlo na cestu je podle něj vše, co zásobí tělo lavinou sacharidů. Patří sem například bílé pečivo (bagety se smaženými masy nebo salámy), knedlíky, velká porce brambor. „Bagety zásadně neztracují, ale musejí mít správné složení.“ Na milost bere Ivan Mach výrobky z celozrnného pečiva s „pravou“ šunkou a zeleninou.

Nevhodné pití na cestě představují pak podle něj energetické nápoje, které sice dokážou povzbudit, ale následně se dostavuje únava. Věc je ale silně individuální, nicméně i znalci z organizace DEKRA varují před větším množstvím kávy a „energetickými“ nápoji – všechny povzbudí jen na krátkou dobu.

■ AUTOR: Alena Adámková

ATRAKTIVNÍ KONFERENCEČNÍ PROSTORY

v hotelech Morris Mariánské Lázně, Česká Lípa, Nový Bor

Hotely Morris jsou ideálním místem pro pořádání akcí všech typů.

Konferenční prostory hotelu můžete využít pro akce v rozsahu malých seminářů až po velké kongresy nebo teambuildingové akce pro které lze zajistit široké spektrum služeb. Od ubytování a stravování přes techniku potřebnou ke konání kongresů a zprostředkování tlumočnických služeb až po uspokojení specifických požadavků zákazníků.

Zajistíme na klíč zajímavé kulinařské akce spojené s různými ochutnávkami, školou vaření a s barmanským kurzem pro hotelové hosty. Velké společenské akce na klíč pro města, obce nebo agentury: večírky a plesové akce dle zadání.

www.hotelmorris.cz www.svatba-morris.cz

KONFERENCE / SEMINÁŘE / TEAMBUILDING

příprava prostoru
zajištění špičkové techniky a cateringu
zajištění ubytování ve **** hotelu
bezdrátový internet

HLAVNĚ RYCHLE – CENA NEROZHODUJE

Není mnoho míst, kde je natolik patrný pozitivní hospodářský kvas a spotřebitelská nálada více utrácet, jako na čerpacích stanicích. Zákazníci si ovšem i více vybírají. Za své peníze už nechtějí jen tak nějaké kafe či gumovou bagetu. Na jejich rostoucí náročnost musí reagovat vybavenost gastroúseků, kvalita sortimentu i úroveň obsluhy.

Léto – doba srovnávání

Neskonale ideální léto pro dovolenou, trvající vlastně od jarních měsíců, se samozřejmě projevilo i v obrazech a tržbách čerpacích stanic. Lidé jsou více v pohybu a na svých cestách doma i v zahraničí mají prostor pro srovnávání a posuzování úrovně pump. Přitom spěchají možná víc než v pracovním procesu. Tak jako vždy se najdou místa, kam vkročí poprvé a naposled, a jiná, kam se budou rádi vracet. Emoce a zážitky prostě fungují všude a na každého. Je to ale právě zákaznický zážitek, který máme šanci výrazně ovlivnit jak na velkých dálničních pumpách, tak solitérních, často „vymazlených“, rodinných čerpačkách. V každém případě je rozhodující spokojený zákazník!

Co kazí radost a náladu při nakupování?

Z vlastních zkušeností a dotazů mezi známými „co jsou stále na kolech“ jsme se pokusili vyjmenovat nejčastější radosti, ale i problémy, se kterými se při návštěvě čerpacích stanic setkávají. I když jsme si vědomi, že co člověk, to jiný názor na to, jak má vypadat ideální místo pro občerstvení či nákup na pumpě, našla se řada opakujících se odpovědí.

Pozitivní ohlas má masivní remodeling největších a nejfrekventovanějších čerpacích stanic hlavních petrolejářských řetězců – Benzinou počínaje, přes OMV, MOLku a SHELLkou konče. Stejný trend je ale znát i u menších řetězců. Například nevádí dražší káva, všichni oceňují její kvalitu, možnost výrazně větší volby. Líbí se otevřený, „vstřícný“ prostor interiérů s pohledem k regálům i vchodu. Kladný ohlas mají verandy a předzahrádky. Oceňována je čistota prostředí, a to zejména toalet a umývárny a také vstřícnost

personálu. Na druhou stranu právě ke „kvalitám“ personálu jsme vyslechli i nejvíce výhrad. Jednoznačně kladný ohlas mají čerstvé, před očima zákazníka dopékané a plněné bagety a změny v tradičním jídelníčku směrem ke zdravé a odlehčené výživě.

Opět, na přímý dotaz: „A co ceny?“, byla odpověď v duchu „všechno je dneska dražší, a pokud má občerstvení a káva svoji kvalitu a úroveň, rád si to zaplatím.“ A na co se nejvíce žehralo? Na čekací doby u pokladen, neochotu, neschopnost personálu podat více informací o zboží, zdlouhavé platby. Stejně tak na neschopnost poradit s cestou a nasměrováním. Naopak si všichni cení vstřícného a informovaného prodáváče, který umí více než jen stát za kasou. Chybí „placaři“, a to zejména řidičkám. Vadí fronty před toaletami a umývárny způsobené komplikovaným systémem za jejich placení. Převládá názor, že marže z prodeje lehce uhradí i bezplatné používání toalet. Na druhou stranu všichni oceňují „voňavou čistotu“ toalet. Horší to bývá s čistotou parkovišť a všichni by ocenili i průběžný úklid košů, zametání kolem stolů, jejich častější utírání, a to i z toho důvodu, že občasná přítomnost kohokoliv ve firemním stejnokroji vzbuzuje respekt u neukázněných a u ostatních zase zadostiučinění, že tyto prostory nejsou ponechány svému osudu. Právě přímý kontakt s personálem na všech úrovních je nejvíce oceňován i kritizován: informace od prodáváče o zboží, příprava a servírování jídla „jen pro vás“, úklid v úseku občerstvení v interiéru i venku. Je tu jistá podoba s výpisem údržby toalet a umývárny, který již sám o sobě vytváří pozitivní dojem. A proto také pohyb kohokoliv z personálu s košťátkem či utěrkou v ruce mezi stoly nebo při likvidaci většího odpadu na parkovišti nikomu z návštěvníků příliš nevádí a s pochopením oceňují snahu o čistotu v celém

areálu. Ve výčtu negativ má zastoupení i nevrlý, nemotivovaný a nepříjemný zaměstnanec. To je známá bolest i v kamenných obchodech a souvisí to hodně i s jeho odměňováním. Špatně placený a otrávený prodáváč otravuje i zákazníky.

Láska prochází žaludkem

Když posádka vozu od chvíle, kdy sjede z komunikace na území čerpací stanice, zažije nějaký příjemný vjem, nejlépe hned několik, rázem daná pumpa získává konkurenční výhodu. Vytvářet a podporovat podmínky pro vytváření dobré nálady zákazníků, a tudíž jejich chuti utrácet, je dnes alfou a omegou podnikání v této branži. Počínaje atraktivitou a příjemným prostředím, nabídkou zboží a občerstvení konče se nakonec vše slévá do jednoho pozitivního vjemu a zážitku. Právě chuťové a voňavé vjemy patří ke stejně silným emočním vjemům, jako je „pastva pro oči“. Pokud se od vstupu do shopu rozlévá příjemná vůně kávy, je napůl vyhráno! Ne nadarmo se konají i další akce a pokusy vylepšit prostředí některých provozů Benzinu a MOL pomocí senzorických zážitků, které samy o sobě vytvářejí typické vjemy právě pro tu kterou značku. Určitou roli mohou sehrát i akustické vjemy – tedy podkres příjemné hudby –, i když tady panují zcela odlišné názory. „Raději příjemné ticho! Vadí rušivost zvuků po dlouhé jízdě: rádio v autě, hluk motoru, šumy vnějšího prostředí.“ Stejně je to s vůní jídel, kterou ovšem nelze zaměňovat s pachem a párou nad hrncem zeli pro jinak skvělou vepřovou pečení či další „hotovky“. Výborný nápad a zasloužený úspěch sklízí například dva obří samovary – kotlíky s dvěma druhy přesnídávkových polévek ve stále se rozšiřujících konceptech Fresh Corner společnosti MOL.

Kupují se zážitky

Málokterý zákazník dnes zajede na čerpačku jen pro doplnění paliva. Přes pětadesát procent z nich zastaví k souběžnému nákupu občerstvení. Toto procento dál roste, protože potenciál čerpacích stanic v tomto směru má další rezervy, stejně jako v rozšiřování prodeje portfolia rychloobrátkových a čerstvých potravin. Z průzkumu GfK „Retail & Shopper“ vyplývá, že si na ČS lidé kupují především nealko nápoje (46 %)

a teplé nápoje, zejména kávu (40 %) a zhruba stejné procento i bagety a sladkosti. Výzkum postrádá rozdělení, kolik rychlého občerstvení se zkonsumuje na místě a kolik během další cesty. Trendem ovšem je rostoucí konzumace rychlého občerstvení na místě prodeje ve stále útulnějších a oblíbenějších restauračních prostorech, bistrech a v letních měsících i na přilehlých pergolách a předzahrádkách s kompletním zázemím čerpaček, jako jsou toalety, sprchy, umývárny, wifi, dobíjení mobilů, autoservis, myčky, dětská hřiště a samozřejmě stále širší sortiment vlastní prodejny. Poslední novinkou jsou průjezdné bankomaty, které zavádí Benzina s Komerční bankou pro výběr i vklady hotovosti přímo z vozu. To vše jsou další pozitivní body a zážitky umocněné ochotným a rychlým personálem. V takových podmínkách pak není divu, že zde lidé více utrácejí bez ohledu na vyšší ceny. Shrnutí a potvrzení – nejde jen o cenu na účtence, ale i celkovou hodnotu zážitků, které tu zákazníci za své peníze dostanou.

Nenápadné, leč trvalé změny

Je jasné, že se stále najde dostatek zákazníků, kterým vystačí párek v rohlíku či balená bageta, protože je to ta nejrychlejší varianta občerstvení.

S růstem příjmů ale roste i náročnost kupujících na nabídku. Stále ve větší míře se zajímají o to, co vlastně jedí, protože jen zdraví mohou být i úspěšní. Vše se logicky odráží i v nových konceptech největších hráčů (delibShell, Fresh Corner MOL, VIVA OMV, Stop Café Benzina apod., popisovaných v průběhu celého roku). Pro menší a soliterní společnosti provozující čerpací stanice to znamená jedině: v silném konkurenčním prostředí, kdy jedna pumpa vychází na každých čtrnáct kilometrů komunikací, musí nějakým způsobem přizpůsobit a upravit také vlastní nabídku rychlého občerstvení. Je to navíc jedna z mála cest, jak odolat tlaku velkých petrolejářských společností, protože tam od rozhodnutí k nějaké změně vždy uteče spousta času. Rodinná pumpa může být mnohem pružnější a ve svém bistro nabízet vlastní letní menu. Určitě znáte situaci, kdy projíždíte nějakou obcí a na jedinou je před místní hospodou desítky aut a není pomalu kde zaparkovat. Téměř vždy se jedná o vyhlášenou místní kuchyni s dobrým, cenově dostupným jídlem a hlavně rychlou obsluhou. I to může být inspirací pro vlastní podnikání v pohostinství. Druhý extrém je ovšem totální sterilita bez vůně i bez zápachu, bez kousku člověčenství. Takové prostředí v da-

ném bistro určitě žádné emoce a motivaci ke koupi či usednutí ke stolku nevyvolá.

Fast food versus teplá kuchyně?

Situace nikdy nebude takto vyhraněná. V současnosti k pumpám přijíždí stále více lidí jen proto, aby se občerstvili, aniž by doplňovali palivo. Vždy se najdou zákazníci, kteří popadnou první obloženou bagetu či párek v rohlíku a budou spěchat dál na své pouti. Jiní se rozhodnou pro složitější hot dog či bagetu obkládané přímo před jejich zraky a další se prostě posadí jako v jiném restauračním prostoru a nechá se obsloužit teplým jídlem. Každý host má právo výběru a provozovatel čerpačky nebude sám proti sobě, aby jednu skupinu hostů upřednostňoval na úkor druhé. Preference musí přijít z druhé strany, od zákazníků! Samozřejmě, že kvalitní teplé jídlo připravené kuchařem z čerstvých surovin bude asi jiné než pokrm z rozmrazeného polotovaru. To ale zrovna tak platí o rychlém občerstvení z fast foodu. Nic není zadarmo! Hovoříme tedy o kvalitě surovin, nárocích na přípravu – tedy o lidském faktoru a o výsledné ceně v daném prostředí, do kterého se hosté budou bud vracet, nebo nikoliv.

■ AUTOR: Mikuláš Buleca

MBG[®]
... for your store

VYBAVENÍ INTERIÉRŮ PRODEJEN

www.mbg.cz

- NÁVRH & DESIGN
- ŘÍZENÍ PROJEKTU & VZOROVÁNÍ
- VÝROBA & KOMPLETACE
- SKLADOVÁNÍ & ROLL-OUT
- MONTÁŽ & SERVIS

PETROL
PARTNER

ČESKÁ KLASIKA V NOVÉ PODOBĚ

Guláš, svíčková, knedlo-vepřo-zelo jsou tři pokrmy označované za českou klasiku. S rozvojem tzv. rychlého občerstvení nebo, chcete-li, občerstvení do ruky se na klasiku zapomnělo. Trh ovládly hamburgery, bagety, pizzy a v posledních letech také gyros nebo grilované kuře. Změnu by mohla přinést novinka, které se říká knedlík do ruky.

Svíčkovou. A chcete ji s sebou?

Pod pojmem svíčková si každý Čech, Slovák, ale i cizinec, který kdy v tuzemsku jedl, představí talíř obložený kynutými knedlíky zalitými omáčkou, doplněnými kusem masa ozdobeným terčem brusinek a šlehačkou. Často je to porce, kterou nemá šanci sníst, a velký díl pak zůstává na talíři. Na nezapomenutelnou chuť však dlouho vzpomíná.

Myslím, že tahle vzpomínka se vybaví velkému počtu Čechů při pobytu v zahraničí, kde na knedlík nenarazíte. V přívalu „mořských potvor“, rýže nebo nudlů se však chuť na pořádný guláš nebo vepřo-knedlo-zelo vrací čím dál častěji. A to samé lze říci o cizincích, který v Česku prožil velkou část dětství a jen se vzpomínkami se nespokojil. Naopak! Rozhodl se jednat a díky snaze spojené s vůlí dokázal vytvořit do podoby finálního výrobku českou klasiku, které dal novou moderní tvář a... úspěšně! Všude, kde se objeví stánek

„Knedlík do ruky“, všude, kde se tato dobrota začne nabízet, je tato novinka nejen dobře přijímána, ale prodeje mnohonásobně převyšují očekávání.

Stačí jednoduše přizdobit a nikdo neodolá

„Knedlík do ruky“ je kynutým knedlíkem velikosti hamburgeru, který je naplněn právě svíčkovou, gulášem či vepřovým se zelím. Vloží-li se i se svým speciálním obalem zmražený do mikrovlnné trouby, za jednu minutu provoní prostor známou vůní, po které se sbíhají sliny. Každá porce je hygienicky zabalena a servírování je bez dalších příprav a následného čištění kuchyňského vybavení. Čistě a bez odpadu.

Rozkrojí-li se, vypustí do prostoru lásku, s níž byl vytvořen. A doplní-li se před servírováním například brusinkami nebo šlehačkou či u gulášku nakrájenými feferonkami či

osmaženou cibulkou, je jisté, že mezi zákazníkem a teplou svačinkou vznikne láska na první pohled. Kreativita servírování, dochucení za pár haléřů pak zvedá nejen obrát, ale i zisk až o 25 %.

Z praxe mohu říci, že jsem ještě neviděl, aby konzumenti stáli frontu na rychlé občerstvení i třikrát, jen aby ochutnali všechny tři varianty. Viděl jsem, že si někdo koupil celé balení (24 ks) na doma. V akci, kdy se „Knedlík do ruky“ prodával na soutěži mažoretek v Telči, jsem toho byl svědkem stejně jako prodeje 2487 ks v průběhu pouhých 4 hodin.

Jediný problém? Rychle se vyprodají

Reakce jsou vždy shodné. První je skepse při pohledu na název, druhá je překvapení při zavanutí vůně. Třetí pak nadšení při ochutnání. Všechny varianty totiž splňují vše, co si strážník a konzument představoval, a aby ne, když náplně jsou vyráběny v Plzni.

Od počátku roku narůstají objemy prodeje exponenciálně a většinu tvoří jídelny v továrnách průmyslových a logistických parků. To ukazuje, že výrobek přišel ve správnou dobu na správné místo.

Novinka má pozitivní ohlas i v sousedním Německu, kde se německé varianty stávají hitem a připravují se na vstup nejen na benzínové pumpy, ale i do malých bister, bufetů a hospůdek, často ve formě něčeho malého k pivu.

Ve zmražené podobě má „Knedlík do ruky“ životnost jeden rok a jeho jediným problémem je, že mizí z pultů příliš rychle.

Sladké alternativy

Přesto, na základě opakujících se přání strážníků jsou již testovány dvě nové varianty – sladké. Tou první je knedlík s jahodami a tou druhou s borůvkami. Tímto krokem vychází „Knedlík do ruky“ vstříc dospělým i dětem, ale i vegetariánům, kterým česká klasika scházela.

Pro více informací stačí navštívit stránky www.knedlikdoruky.cz, či kontaktovat přímo majitele a výrobce, který je na stránkách uveden, a sbíhají-li se Vám sliny už teď, nebudu Vám ani říkat, že ekonomicky si jen polepšíte.

Přeji Vám a Vaším strážníkům dobrou chuť!

■ AUTOR: Michael Rada

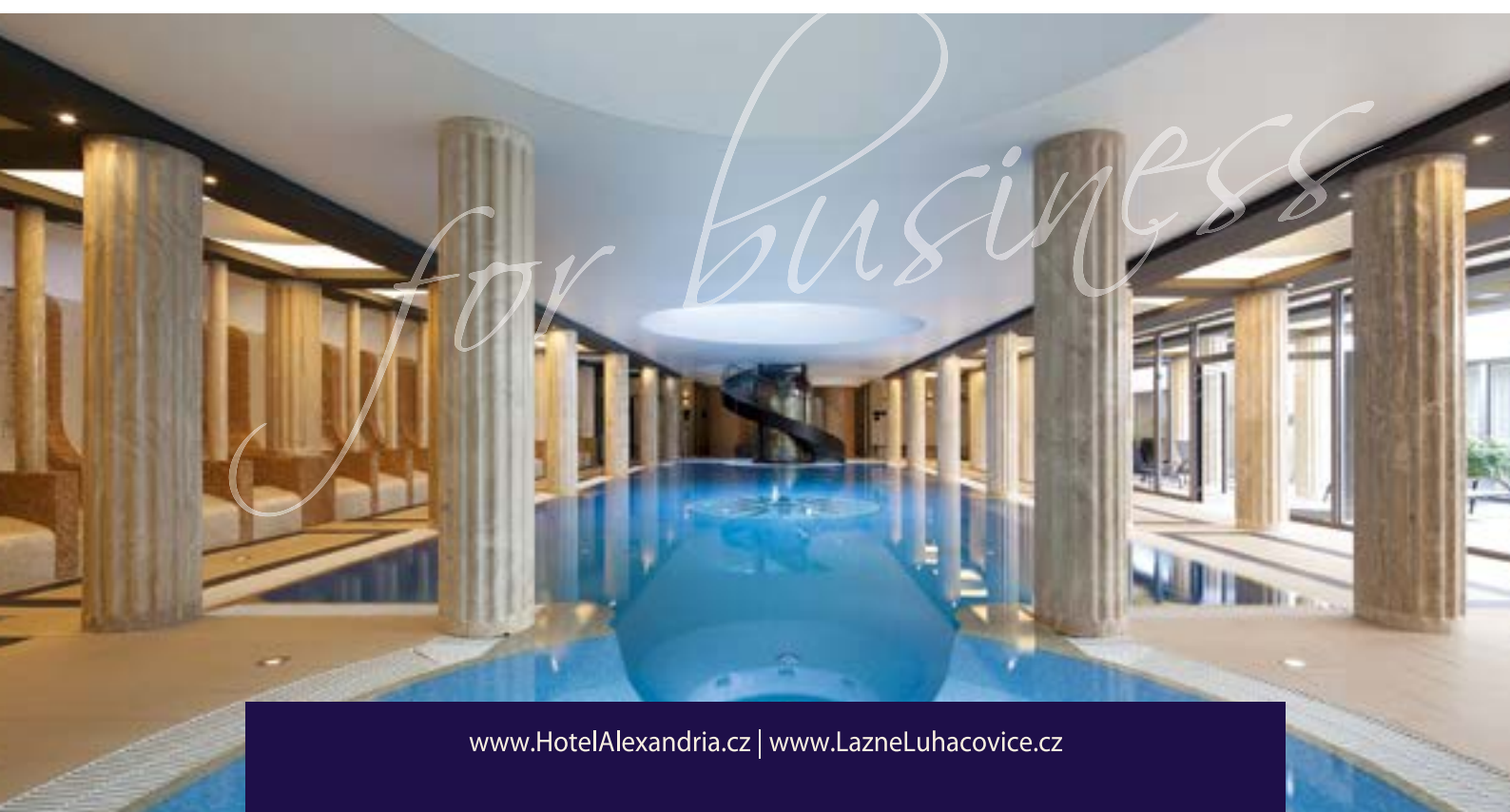
FOTO: GOLDENS

ZDROJ: www.knedlikdoruky.cz

BUSINESS MEETINGS & WELLNESS V LUHAČOVICÍCH

| KOMFORTNÍ UBYTOVÁNÍ | REPREZENTATIVNÍ PROSTORY
| PROFESIONÁLNÍ SERVIS | LUXUSNÍ WELLNESS CENTRUM
| LÁZEŇSKÉ A WELLNESS PROCEDURY
| ŠIROKÁ NABÍDKA DOPROVODNÝCH AKTIVIT

www.HotelAlexandria.cz | www.LazneLuhacovice.cz

ZDROJ STRESU PODNIKATELŮ

Daňová kontrola je jedním z největších zdrojů stresu podnikatelů. Pracuji v účetní a poradenské firmě, která vede účetnictví více než tisíce firem, a se zájmem sleduji, jak se rok za rokem situace mění.

Vztah mezi podnikateli a daňovou správou je totiž plný mýtů a stereotypů, pěstovaných zejména mediální touhou po senzaci, ale i samotnými daňovými poplatníky. Množství pověr má kořeny ještě v devadesátých letech, kdy byla situace docela jiná než nyní. Nejtradičnějším omylem je, že daňové kontroly hromadně a namátkově přepadávají nic netušící drobné poplatníky a snaží se je zadusit, přestože mají vše v pořádku.

loučil. Správci daně přesto z úřední povinnosti zbytečně zdržují dotazováním na věci, které jsou v naprostém pořádku. To ovšem většinou neprobíhá v rámci standardní kontroly, ale spíše na úrovni neformálního dotazování nebo takzvaného „postupu k odstranění pochybností“, případně místního šetření či tzv. vyhledávací činnosti.

Mnoho daňových kontrol zahajuje správce daně na základě toho, co zjistil u jiných po-

a EET totiž zásadním způsobem zintenzivnilo komunikaci s finančními úřady. Kontrolní hlášení je jen statistikou, ekonomická podstata za ní zůstává mnohdy skryta. A tak jsou účtárny bombardovány množstvím neformálních dotazů daňových úředníků, kteří se musejí vypořádat s nesrovnalostmi generovanými systémem. Přestože obvykle nejde o oficiální a termínované výzvy, zanedbávat takové požadavky není radno. Nezodpovězení znamená zvýšit riziko, že zájem finančního úřadu a jeho aktivita nabude mnohem nepříjemnější a náročnější podoby.

V tom také spočívá hlavní změna práce účetních a daňových poradců oproti devadesátým létům. Spíše než neustále vysedávat s daňovými kontrolory dnes musíme pracovat na tom, aby od nás finančnímu úřadu odcházela co nejlépe zpracovaná data a abychom případné anomálie vysvětlili dříve, než se úředník zeptá sám. Zvyšuje to také nároky na naše klienty, protože je třeba mnohem více věcí udržovat v pořádku v průběhu roku, měsíc za měsícem. Vychytit účetnictví jednou za rok dávno nestačí.

Několik set našich klientů provozuje čerpací stanice. Za poslední tři roky jsme se setkali se standardní námtkovou kontrolou jen ojediněle. Velmi často však řešíme otázky daňových úředníků na data zasílaná ze systémů. Horkou novinkou je dnes třeba porovnávání výstupů z EET s podávanými přiznáními k DPH. I zde jde většinou o falešný poplach, ale zaznamenali jsme již i správně cílené dotazy na věci, které byly skutečně vykazány nesprávně. Pomáhá nám také pravidelný měsíční reporting eurodata. Při jeho zpracování pro naše klienty se leccos zjistí. Včasná náprava pak omezuje škody a je výhodná pro všechny strany velké hry o státní příjmy.

■ AUTOR: Vlastimil Sojka, daňový poradce a ředitel daňové poradenské a účetní skupiny KODAP

Statistika daňových kontrol finančních úřadů v roce 2017

k 31. 12. 2017 v tis. Kč

Druh příjmu	Počet subjektů	Počet kontrol	Doměřeno z kontrol	Změna ztráty
Daň z přidané hodnoty	543 481	6 712	10 388 494	0
Daň z příjmů PO	614 024	2 001	849 968	-2 226 716
Daň z příjmů FO – podáv. přiznání	1 243 009	2 352	206 036	-142 662
Daň z příjmů FO – záv. činnost	558 516	1 599	73 851	–
Daň z příjmů zvl. sazba (§ 36)	485 225	659	72 048	–
Daň z nemovitých věcí	4 005 618	50	276	–
Daň z nabytí nemovitých věcí	221 964	1	63	–
Daň dědická darovací a z přev. nemovitostí	933	1	0	–
Daň silniční	817 446	596	3 518	–
Celkem	8 490 216	13 971	11 594 254	-2 369 378

Kontrol je stále méně

V červenci 2018 zveřejnila daňová správa pravidelnou zprávu o své činnosti, včetně statistiky o počtu daňových kontrol. Pokud si vydělíte počet subjektů počtem daňových kontrol, vyjdou vám zajímavá čísla. Kontrola DPH 1x za 80 let, kontrola daně z příjmů fyzických osob 1x za 450 let apod. To nevypadá jako administrativní šikana.

Běžné námtkové daňové kontroly jsou na vymření a přes stoupající počty úředníků v daňové správě klesá množství klasických kontrolů. Naprostá většina kontrol je dnes reakcí na to, co finanční úřady zjistily při analýze dat z daňových přiznání a kontrolních hlášení DPH. Kontroly většinou ani není třeba zahajovat, a když už, probíhají cíleně, soustředí se jen na vybranou oblast. Neznamená to, že jdou vždy najisto. Datové analýzy často signalizují podezření, která by zkušený ekonom rovnou vy-

platníků. Nemusí jít přitom hned o podvodné řetězce. Finanční úřady zde jdou většinou po správné stopě a dohledávají chyby ve zdanění na základě toho, co již dříve zjistily ve vztazích mezi dodavateli a odběrateli.

Další kontroly jsou tematické. Daňová správa si vytipuje určitou rizikovou oblast a soustředí se na ni u skupiny podniků, kterých se to týká, obvykle větších. V poslední době to jsou například převodní ceny, investiční pobídky, náklady na výzkum a vývoj a náklady na reklamu.

Datové analýzy místo profesionálního úsudku

Daňových kontrol menších podnikatelů je tedy velmi málo. Čertovo kopytko je ale zakopáno jinde. Ačkoli celkový počet standardních daňových kontrol setrvale klesá, neznamená to, že účetním a daňovým poradcům ubývá práce. Spíše naopak. Zavedení kontrolního hlášení

>eurodata KODAP

Automobilky věří budoucnosti autonomních vozů. Aby ale mohly správně fungovat, budou muset tato auta umět komunikovat i se silnicemi. Co vlastně znamená termín chytrá silnice?

Jak na to jdou v USA?

Na silnicích země každý rok jen v USA třicet tisíc lidí, z toho pětina na křižovatkách. Kdy budou i chytré křižovatky? Jednu takovou testuje od roku 2011 společnost Ford ve svém Středisku pro výzkum a inovace v michiganském Dearbornu. Cílem vzájemné komunikace je především zamezit haváriím. Pokud se na křižovatku blíží auto, jemuž na semaforu svítí červená, a řidič nezpomaluje, křižovatka vyše vozidlu varovný signál, a to svého řidiče zvukově i vizuálně upozorní. Zároveň zašle zprávu o možném nebezpečí i ostatním vozidlům v okolí.

Komunikace mezi auty a dopravní infrastrukturou ale nemusí jen bránit srážkám vozidel. Americká National Highway Traffic Safety Administration (NHTSA) testovala ve spolupráci s univerzitou v Michiganu i další možnosti komunikace. Například semafore, které uměly upravovat svoje intervaly podle aktuální dopravní situace, nebo vozy, jež varovaly řidiče, že se blíží do konkrétní zatáčky příliš rychle a hrozí mu nebezpečí smyku.

Dálnice ze solárních panelů

Solární panely začínají v USA pokrývat první silnice a nahrazovat asfalt. Projekt Solar Roadways, na nějž se v crowdfundingové kampani vybralo přibližně 53 milionů korun a podpořila ho i vláda, se dostává do praktické fáze. Část slavné Route 66 se změní v chytrou silnici.

Jak silnice ze solárních panelů fungují? Panely lze díky zabudovaným mikroprocesorům

a LED diodám snadno programovat. Pokud dojde na „chytré“ silnici k nehodě, pohybuje se po ní opilý řidič nebo přechází zvěř, „chytrá“ silnice tato nebezpečí na svém povrchu rozpozná a včas řidiče upozorní. Dále již nebude potřeba odhrnovat sněh, neboť na panelech roztaje. Povrch každého panelu tvoří tři části. První vrstva je z tvrdého recyklovaného skla se solárními články, světelnými diodami a vrstvou, jež je podobná té, kterou mají automobily na zadním skle a díky níž se na panelech v zimě neudrží sněh. Vrchní povrch panelu je upraven tak, že pneumatiky automobilu pevně přilnou k silnici. Dle tvrzení na oficiálních stránkách uspěly panely při všech testech. Z toho lze vyvodit, že panely vydržely i test s více než 36 tunovým autem, který na 18metrové části „chytré“ silnice najezdil 483 tisíc kilometrů.

Druhou část tvoří vrstva s mikroprocesory, která umožňuje programování silnice. Poslední vrstva pak rozvádí elektřinu, kterou budou moci odebírat nejen elektromobily, ale i připojené domy.

Chytré silnice v Evropě

V šesti evropských městech se po dobu 42 měsíců testoval projekt C2X, který by měl připravit standardy inteligentních dopravních systémů, jež by pak fungovaly jednotně v rámci celé Evropy.

Dvanáct měsíců po spuštění projektu „Digitální testovací úsek na dálnici“ představilo nyní Audi spolkovému ministerstvu dopravy novou techniku pro autonomní jízdu a komunikaci

„Car-to-X“. Na dálnici A9 mezi Norimberkem a Mnichovem zkouší v reálném provozu řešení pro ještě vyšší úroveň bezpečnosti a komfortu při autonomní jízdě.

Technologická forma Umbrellium ukázala v Londýně chytrou ulici. Povrch silnice je vlastně pokryt tvrzeným plastem, pod kterým je hromada LED diod, ty dokážou dynamicky měnit všechno značení, usměrňovat dopravu, podávat informace i výstrahy. Například mají detekci chodců. Když přijde chodec na místo u silnice, zobrazí se přechod a ve chvíli, kdy je volno, ukáže se mu i vhodná značka. Pokud žádný chodec přejít nechce, přechod zmizí. Stejně se dají upravovat i cyklistické pruhy, ukazovat nebezpečí před vozidlem apod.

Chytré silnice v Česku

Množství peněz určených na vznik chytrých dopravních technologií na českých silnicích a železniční síti letos výrazně vzroste. Rozpočet Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI) počítá s 2,6 miliardami korun. Nejvýznamnějším počinem, který bude financovaný z těchto peněz, je projekt C-Roads vytvářející moderní dálnici komunikující s projíždějícími vozidly.

Kromě tohoto zkušebního projektu plánuje SFDI peníze vynaložit na modernizaci současných telematických systémů, jako jsou například informační tabule varující řidiče před dopravními komplikacemi. Další peníze půjdou do systémů, které online sledují intenzitu dopravy na dálniční síti, do modernizace řídicích systémů na dálničních tunelech a v tunelech na silnicích I. třídy a do modernizace stanic nouzového volání na dálnici D2.

Tyto technologie jsou pilotně umístěny na Pražském okruhu mezi Mirošovicemi a Rudnou v rámci projektu C-Roads. Chytré dopravní systémy umí upozornit řidiče na prudce brzdící auto před ním, na dopravní zúžení nebo na blížící se vůz záchranné služby předtím, než jej může vidět. Zatím tyto údaje umí přijímat 40 služebních aut Ředitelství silnic a dálnic. Do budoucna tyto systémy budou informace předávat nikoliv řidiči, ale přímo autonomnímu vozidlu.

Projekt potrvá do roku 2020 a podobné inteligentní prvky by se mohly objevit na dálnicích D1, D5, D11, ale i ve městech a městské hromadné dopravě či na železničních přejezdech. Na vývoji a aplikaci prvků chytrých komunikací spolupracuje úřad například se společnostmi AŽD Praha, Intens Corporation, operátory O2, T-Mobile nebo s pražskou ČVUT.

■ AUTOR: Alena Adámková
FOTO: archiv

NOVÁ STANICE VE SLAVKOVĚ U BRNA

Největší prodejce stlačeného zemního plynu pro dopravu u nás zprovoznil již 34. místo, kde mohou řidiči tankovat CNG. Najdou ho na čerpací stanici Tenryu na obchvatu Slavkova u Brna.

Společnost Bonett pokračuje v rozšiřování sítě plnicích stanic v rámci klasických čerpacích stanic. Nově najdou řidiči stojan na CNG se dvěma výdejními pistolemi a logem Bonett na pumpě firmy Tenryu. Ta stojí přímo u hlavní silnice E50 na obchvatu Slavkova u Brna ve směru na Uherské Hradiště. Tato čerpací stanice, která se pyšní oceněním Nejlepší čerpací stanice roku v rámci ankety Petrol awards, nabízí příjemné prostředí i potřebný komfort pro řidiče. Stojan na CNG je vedle stojanu s klasickými palivy, což zvyšuje komfort tankování. Nechybí platební automat, kde lze použít nejen Bonett karty i ostatní CNG karty, ale také klasické bankovní platební karty a nově i CCS karty. Řidiči také mohou zaplatit u obsluhy čerpací stanice, která má otevřeno 24 hodin denně.

Nová stanice používá osvědčenou technologii s dostatečně velkou kompresní kapacitou a zásobníkem pro více než 1200 kubíků stlačeného zemního plynu, ze kterých trvá plnění osobního vozidla okolo dvou až tří minut.

Další Shell

Bonett také pokračuje v budování plnicích stanic i ve spolupráci se sítí čerpacích stanic Shell. Již brzy bude zprovozněn nový stojan se dvěma pistolemi v Praze v Geologické ulici poblíž ulice K Barrandovu ve směru do centra k Barrandovskému mostu. Už od loňského roku mohou řidiči tankovat CNG na čerpací stanici Shell ve Svitavách.

Nová stanice v Mělníku

Bonett také finišuje se zprovozněním nové velké plnicí stanice v Mělníku poblíž hlavního autobusového nádraží. Ta bude sloužit nejen řidičům osobních vozidel, ale především ČSAD Střední Čechy. Tato společnost, která zajišťuje dopravu v okolí Mělníka, totiž pořídila deset nových ekologických autobusů na CNG a plánuje nákup dalších čtrnácti.

Jsou to právě autobusy, které se velkou měrou podílejí na každoročním zvyšování spotřeby

CNG pro dopravu v České republice. Zatímco na konci roku 2016 CNG autobusy jezdily v padesáti městech, o rok později už v šedesáti. „Skoro polovina všech autobusů na CNG je plněna na technologiích dodaných naší skupinou, více než 15 % autobusů plníme z námi investovaných stanic,“ dodává Václav Holovčák, místopředseda představenstva společnosti Bonett Gas Investment.

Nově i CCS karty

Bonett se v současnosti může pochlubit největší sítí vlastních plnicích stanic na CNG v České republice, celkem jich provozuje již 34 v celkové hodnotě přes 300 milionů korun. Od začátku prázdnin na nich navíc mohou řidiči vedle klasických CNG a bankovních karet použít i zaplacení za stlačený zemní plyn i palivové karty společnosti CCS. Ty jsou vůbec nejrozšířenější palivové karty v Česku, které používá přes 30 000 firemních klientů. „Věříme, že díky akceptaci karet CCS ještě zvýšíme zájem o CNG u firemní klientely. Díky uzavření naší dohody s CCS budou moci klienti při tankování v síti Bonett CNG používat statistiky, reporty a vyúčtování, na které jsou u CCS zvyklí,“ doplňuje Václav Holovčák.

■ AUTOR: PR Bonett

► Zpět na obsah

V ČESKU BUDE DO SEDMI LET PŘES STO TISÍC ELEKTROMOBILŮ

Na silnicích v České republice by se v roce 2025 mělo prohánět téměř 115 tisíc elektromobilů. To jsou čísla, která zazněla z úst odborníků během letošní konference Elektromobilita 2018.

Exponenciální nárůst elektromobilů?

V Česku je v současné době registrováno něco přes 3200 elektromobilů, od roku 2020 se však očekává jejich exponenciální nárůst až na odhadovaných 115 000 elektromobilů v roce 2025. Ruku v ruce s rozvojem elektromobility jde samozřejmě rozšiřování sítě veřejných dobíjecích stanic. V Česku je jich aktuálně podle statistik Asociace elektromobilového průmyslu více než 300 a každoročně jich přibývá několik desítek.

Mezi nejčilejší investory patří samozřejmě energetické společnosti. Například E.ON zprovoznil jen během léta hned tři rychlonabíjecí stanice – v Třebíči, Ostrovačicích u D1 a na pražském Lehovci. Další E.ON rychlonabíjecí stanice se nacházejí v Praze Čestlicích, Jihlavě, Písku, Toužimi, Nýranech a ve Vystrkově u Humpolce. Poslední jmenovaná představuje jedno z největších dobíjecích

míst u nás, řidičům je zde k dispozici hned několik míst.

Rychlonabíjecí stanice v Čestlicích, Lehovci a Jihlavě jsou postaveny v blízkosti obchodního centra, ta v Toužimi zase stojí v bezprostřední blízkosti čerpací stanice a podobně tomu je i ve Vystrkově. „Je to plně v souladu s naší filozofií. Stavíme rychlonabíjecí stanice u hlavních silničních tahů, kde je uživatelé elektromobilů nejvíce potřebují, a také u obchodních center, kde je to rovněž praktické, protože auto necháte dobít a v mezichase si vyřídíte potřebné nákupy,“ vysvětluje Miloslav Fialka, manažer E.ON zodpovědný za elektromobilitu. „Do konce roku 2018 plánujeme otevřít dalších osm dobíječek, a to v Opavě, Velké Bíteši, Měříně, Praze, Trmicích, Čakovicích, v pražském Zličíně a v Českých Budějovicích,“ doplňuje Miloslav Fialka.

Ultrarychlé nabíjecí stanice

Kromě zmíněných rychlonabíječek mohou elektromobilisté používat i další druhy nabíječek. První z nich je vhodná pro domácí nabíjení. Auto si díky ní nabijete přes noc, když přijedete z práce. Lze ji připojit do běžného rozvodu elektřiny v rodinném domě. Pak je druhý typ, tzv. „park&charge“ neboli „parkuj&nabíjej“ s příkonem 22 kilowatt. Ten je určený k nabíjení během parkování, protože trvá řádově hodiny. „A pak jsou rychlonabíjecí stanice s příkonem 100 kilowatt a jističem 160 A, které umožní elektromobil nabít během několika desítek minut. Požadovaný výkon není ale běžně dostupný v každém místě, takže výstavba rychlonabíječek je trochu komplikovanější. Zároveň je to ale pro řidiče velmi komfortní, takže pro nás je to ta správná cesta,“ říká Fialka.

Očekávanou novinkou jsou pak ultrarychlé nabíječky, jde o nový typ nabíjecích stanic s ještě vyšším výkonem. „V rámci projektu NEXT-E plánujeme postavit do konce roku 2020 čtyři ultrarychlé nabíjecí stanice a k tomu dalších 10 rychlonabíjecích stanic. Všechny budou v blízkosti významných silničních koridorů, konkrétně u dálnic D1, D2, D5 a D8,“ doplňuje Miloslav Fialka z E.ON.

Jak to bude s odhady počtu dobíjecích stanic za pár let, ukáže až čas. Ministerstvo dopravy slibuje nicméně jejich výstavbě masivní podporu a tvrdí, že jich chce mít v Česku do pěti let na osm stovek.

■ AUTOR: PR E.ON

FOTO: E.ON

Rychlonabíječka na „chytrém parkovišti“

Parkovací plocha na Komenského náměstí v Třebíči, kde najdete nově otevřenou rychlonabíjecí stanici E.ON, se brzy změní na „chytré parkoviště“. Unikátní technologií od E.ON bude osazeno dohromady 111 parkovacích míst. Všechna budou vybavena speciálními čidly v zemi, která dokážou rozeznat, zda je konkrétní místo obsazeno, či nikoli. Čtyři parkovací místa budou hned od začátku vybavena také světelnými puky, které budou řidičům jasně signalizovat, zda je místo volné. Prozatím bude tato užitečná světelná navigace použita u parkovacích míst vyhrazených invalidům a u stání určených pro nabíjecí stanici. Do budoucna by se světelné puky mohly objevit na celém parkovišti. V rámci spolupráce s E.ON bude inovován i parkovací automat, který bude s informacemi z parkoviště pracovat.

CO JE TO ZA AUDI?

Jedním z hlavních taháků výstavy e-salon v PVA EXPO PRAHA v Letňanech bude zatím tajný vůz automobilky Audi. Jmenuje se e-tron a automobilka ho veřejnosti ukázala jen v kamufláži, kterou tvoří fólie se speciální grafikou.

Pro značku se čtyřmi kruhy ve znaku začne představením sériové verze prototypu Audi e-tron nová éra. Společnost prochází transformací z klasického výrobce automobilů na systémového poskytovatele mobility. Jako první automobil na trhu bude možné sériovou verzi prototypu Audi e-tron nabíjet na rychlonabíjecích stanicích s výkonem až 150 kW. Základem procesu nabíjení je náročný systém řízení tep-

loty lithium-iontových akumulátorů. Sada akumulátorů, uložená pod podlahou vozidla, pojme 95 kWh energie, a umožňuje tak dojezd více než 400 kilometrů podle realistické zkušební metodiky WLTP. SUV bude díky tomu vhodné pro každodenní provoz.

Audi se chystá ukázat sériovou verzi e-tron v září ve Spojených státech amerických, kde by o prostorné elektrické SUV měl být podle očekávání automobilky vel-

ký zájem. Českou výstavní premiéru bude mít ve dnech 15.–18. listopadu 2018 na veletrhu e-SALON na výstavišti v Letňanech. Dalšími lákadly výstavy budou nový elektromobil od Volkswagen z řady I. D. i druhá generace Nissan LEAF. Své ekologické vozy ukáží, mimo jiných, také Volvo, Jaguar a Land Rover.

■ AUTOR: JR

LAMELA© - nová technologie dokonalého a šetrného mytí

Patentovaná společností BrushTec®

S E R V I S
365
D N Í V R O C E

PRODEJ A SERVIS ZNAČKY ISTOBAL

- MYCÍ LINKY PRO OSOBNÍ A UŽITKOVÁ VOZIDLA
- MYCÍ LINKY PRO NÁKLADNÍ VOZIDLA A AUTOBUSY
- SAMOOBSLUŽNÉ BOXY
- ČISTÍRNÝ ODPADNÍCH VOD
- ŠPIČKOVÁ AUTOKOSMETIKA
- DOPLŇKOVÁ ZAŘÍZENÍ:
VYSAVAČE, ČISTIČE KOBEREČKŮ...

WASH-SERVICE ČR s. r. o.
Křížíkova 70, 612 00 Brno
Česká republika

tel.: +420 544 500 216
fax: +420 532 043 002
sprta.pavel@washservice.cz
www.washservice.cz

WASH-SERVICE s. r. o.
Bronzová 1, 851 10 Bratislava
P. O. BOX 32, 900 27 Bernolákovo

tel.: +421 245 647 391
fax: +421 245 647 390
washservice@washservice.sk
www.washservice.sk

LADNÁ FRANCOUZSKÁ ŠELMA

Na testování nového Peugeotu 508 jsem se docela těšil. Jeho atraktivní tvary jsem obdivoval již v Ženevě, a tak jsem byl zvědavý, zda i jeho jízdní projev bude hodný obdivu. Po první zkušenosti za jeho volantem mohu s klidem konstatovat, že Francouzi mají zase jednu automobil, na který mohou být náležitě pyšní.

Sedany už nelákají, tenhle možná bude

Až na výjimky Evropané klasické sedany moc nevyhledávají. Podle prodejních statistik jsou dnes nejvíce žádané nejrůznější SUV, zatímco sedany se hodí maximálně do firemní flotily. Možná právě proto, že na klasické střední třídě již neleží tíha hospodářského úspěchu francouzské automobilky, dostali tvůrci nové generace modelu 508 od vedení automobilky volnější ruce pro experimenty i designové extravagance. A ti se opravdu docela odvážali.

Vtiskli totiž nové „pětsetosmičky“ originální, lehce zamračenou tvář, které dominuje maska s výraznou strukturou a stylizovaným znakem lva. Tajuplný výraz pak umocňují utopené přední světlomety, které v nejvyšší výbavové verzi GT disponují technologií LED. Originálním prvkem je denní svícení LED v podobě vertikálního

proužku po stranách, který prochází světlomety a vytváří cosi jako kly nebo, chcete-li, tesáky à la šavlozubý tygr, respektive v tomto případě lev. Nízká přední se směrem dozadu zvedá až k vysoké zádi s ostrou odtokovou hranou, kde se setkává se svažující se zádí. Na první pohled zaujmou rozměry. Oproti konkurenci, která s každou další generací centimetry přidává, se zde výrazně ubíralo. Řečí čísel to znamená, že je nový peugeot o 8 cm kratší (4750 mm) a má o 2,4 cm (2793 mm) menší rozvor. Přitom je o 3 cm širší a o 5 cm nižší. Základem novinky je jinak platforma EMP2, kterou sdílí i s novým SUV DS7 Crossback. Díky tomu je nová generace 508 o 70 kg lehčí.

i-Cockpit novým standardem

Za atraktivním exteriérem nezůstává pozadu ani interiér. Hodně členitá palubní deska se skládá hned z několika materiálů s různou povrchovou

úpravou. Ale není v tom chaos, vše působí nejen originálně, ale i hodnotně, útulně a vkusně. Peugeot postupně rozšiřuje svůj i-Cockpit, u něhož se řidič na kontrolní přístroje nedívá skrz volant, ale má je nad ním, do dalších řad a ušetřen nebyl ani nový sedan. Místo kulatého volantu ovládá řidič automobil nerovnoměrným osmiúhelníkem, který má skoro u kolen, aby viděl na displej kontrolního panelu. Ten si může nakonfigurovat podle svých potřeb. V nabídce je analogový i digitální rychloměr, otáčkoměr, palubní počítač nebo mapa navigace. Potřebné informace doplňuje druhý displej nad středovým panelem s uhlopříčkou 8 nebo 10 palců (podle stupně výbavy). Zatímco přední sedadla, která byla v testované verzi elektricky nastavitelná i vyhřívaná a ještě vybavena masážní funkcí, obstojí i v nejpřísnějších kritériích z hlediska anatomie, komfortu a částečně i držení těla, vzadu je místa podstatně méně a delší cestující budou mít problém, kam složit hlavu i nohy. Nadprůměrný objem nečekejte ani u zavazadlového prostoru. Kufr je sice díky velkému víku dobře přístupný, ale základní objem 487 litrů patří mezi průměr a nijak se to nezlepší ani po sklopení druhé řady sedadel (1537 l).

Výbava je opravdu velkorysá. Kromě výše zmíněného nabídnou nejlepší výbavy například špičkový audiosystém francouzské hi-fi značky

Focal nebo spoustu jízdních asistentů. Za zmínku stojí zejména systém nočního vidění, v tomto segmentu dosud nevidaný. Pochopitelně nechybí ani systém autonomního brzdění, který je funkční do rychlosti 140 km/h, automatické přepínání dálkových světel, hlídání a udržování jízdy v pruhu, systém rozpoznávání dopravních značek, sledování mrtvého úhlu a adaptivní tempomat.

Překvapení na silnici

Pro všechny, kteří hledají ve střední třídě něco trochu jiného a klasický osobní automobil je pro ně stále volbou číslo jedna, může být nová řada 508 dobrým tipem. Mezi její přednosti totiž nepatří pouze působivé tvary. U Peugeotu postavili celé auto tak, aby byla také radost jej řídit. Od podzimu si budou zákazníci moci vybírat z trojice naftových a dvojice benzinových motorů. Většina bude standardně dodávána v kombinaci se samočinnou osmistupňovou převodovkou, kterou dodává japonská firma Aisin. Jedinou výjimkou je turbodiesel BlueHDi o objemu 1,5 litru a výkonu 96 kW. Ten bude mít ve standardu šestistupňový manuál a automat jen za příplatek. Já jsem si však vyzkoušel modely z opačného konce nabídky.

Nejdříve jsem se dostal za volant nejsilnější naftové verze, která má pod kapotou dvoulitrový turbodiesel o výkonu 130 kW. Automatická převodovka se ovládá joystickem na středovém panelu nebo pádly pod volantem a s motorem si dobře rozumí. Nečekejte žádné cukání, řazení je plynulé a velký počet převodových stupňů optimálně využívá otáčky motoru. Motor dokáže s nástupem turbodmychadla, které se naplno roztočí těsně pod otáčkami 2000 1/min, výrazně zatáhnout. Točivý moment 400 N.m již vy-

žaduje určitý respekt, ale přední kola si s touto obrovskou silou poradí. Dokonce i na mokru je trakce excelentní. Přímé řízení umožňuje projíždět i ostřejší zatáčky beze změny držení volantu, sportovní řízení to ale není. Elektrický posilovač přece jen vytváří mezi řidičem a koly bariéru. Ale to je dnes standardní u většiny aut. Harmonicky sklobené pohonné ústrojí i pečlivě naladěný podvozek doplňují účinné brzdy s plynulým nástupem, který lze optimálně dávkovat podle potřeby. 19palcové pneumatiky testované verze sice nemají zrovna vysoký profil, přesto Peugeot zvládá nerovnosti zcela suverénně, i když se svým projevem nepřibližuje tradičním předstávám o francouzském komfortu.

V druhé části testování mě čekala nejsilnější zážehová verze. Čtyřválec 1,6 litru dosahuje díky přeplňování výkonu 169 kW a točivého momentu 300 N.m, který na přední kola opět přenáší

osmistupňový automat. Jestliže turbodiesel má s velkým točivým momentem famózní „tah na branku“, zde se jedná o ryzí dynamiku bez kompromisů. Okamžitá reakce na sešlápnutí plynového pedálu a výrazná akcelerace z jakékoliv rychlosti až do 160 km/h je docela působivá, přičemž odlehčená přední náprava všechno zvládá s naprostým přehledem.

Zdá se, že nový peugeot se povedl. Efektivní design a naladění automobilu může dělat radost všem, kteří nelpí na maximálním objemu zavazadlového prostoru nebo prostoru místa na zadních sedadlech. Zatím ale nevíme, kolik budou jednotlivé verze stát. Proto raději s celkovým hodnocením počkejme až na podzim, kdy se francouzská novinka dostane na český trh.

■ AUTOR: Jiří Kaloč
FOTO: Peugeot a autor

PETROLmagazín

Vydavatel:
PETROLmedia, s. r. o.

Redakce:
PETROLmedia, s. r. o.
Na Dlouhém Lánu 508/41
160 00 Praha 6 – Vokovice
IČ 25586831
tel.: +420 224 305 350
fax: +420 224 305 335
www.petrol.cz

Ředitelka společnosti:
Gabriela Platilová (platilova@petrolmedia.cz)

Šéfredaktor:
Jiří Kaloč (kaloc@petrolmedia.cz)

Odborný poradce a editor:
Václav Loula

Redakční tým:
Alena Adámková (adamkova@petrolmedia.cz)
Miroslav Petr (petr@petrolmedia.cz)
Mikuláš Buleca

Asistentka redakce:
Kateřina Kočová (kocova@petrolmedia.cz)

Korektura:
Jan Heller

Grafické zpracování:
David Hodyc, HD-Design
www.hd-design.cz

Výroba a produkce:
Printo, spol. s r. o.
Generála Sochora 1379, 708 00 Ostrava

Distribuce ČR:
CASUS, direkt mail, a. s.
Žilinská 5, 141 00 Praha 4

Tým odborných poradců redakce:

prof. Ing. Milan Pospíšil, CSc.
Vysoká škola chemicko-technologická v Praze (VŠCHT Praha)
Ing. Jan Mikulec, CSc.
Česká asociace petrolejářského průmyslu a obchodu (ČAPPO)
Ing. Ivan Indráček
Společenství čerpacích stanic ČR (SČS ČR, o. s.)
Iva Hanzlová
Spolupracovník redakce
Boris Tomčíak
Finlord

PETROL

PARTNER

Ropa, produkty, trhy

GOLD

MEMBER OF MOL GROUP

GOLD

SILVER

GOLD

BRONZE

SILVER

BRONZE

BRONZE

SILVER

BRONZE

SILVER

SILVER

SILVER

Czech Republic

SILVER

SILVER

SILVER

BRONZE

BRONZE

BRONZE

SILVER

SILVER

BRONZE

BRONZE

SILVER

BRONZE

BRONZE

BRONZE

SILVER

SILVER

SILVER

BRONZE

SILVER

BRONZE

SILVER

Mytí a servis

Shop a gastro/Poradenství

MOL DYNAMIC **MOTOROVÉ OLEJE** **OCHRANA MOTORŮ** **S DOPORUČENÍM VÝROBCŮ AUT**

Audi, BMW, Chevrolet, Citroën, Fiat, Ford, Mercedes, Opel, Peugeot, Renault, SEAT, Škoda, Volkswagen.

NAČERPEJTE ENERGII

stop.
cafe

různé.druhy
pro dobítí energie

standard
130 g

mega
220 g